

Kuva Tuomas Juntunen

Sotkamon kunnan

TILINPÄÄTÖS ja toimintakertomus 2025

1.	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1.	Kunnanjohtajan katsaus.....	1
1.2.	Kunnan hallinto	2
1.3.	Yleinen ja oman alueen kehitys	4
1.4.	Olelliset muutokset Sotkamon kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	6
1.5.	Arvio tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä sekä epävarmuustekijöistä.....	23
1.6.	Henkilöstö	26
1.7.	Ympäristötekijät.....	28
1.8.	Elinkeinot ja elinvoima	28
1.9.	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen	32
1.10.	Työllisyys	33
1.11.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	37
1.12.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	39
2.11.	Rahoitusasema ja sen muutokset	42
2.12.	Kokonaistulot ja -menot.....	45
2.13.	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	47
2.14.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	51
2.15.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	59
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	60
2.1.	Hallinnon toimiala	60
2.2.	Sivistyksen toimiala.....	80
2.3.	Ympäristö- ja tekninen toimiala.....	96
2.4.	Tuloslaskelma	108
2.5.	Investoinnit	109
2.6.	Rahoituslaskelma	118
2.7.	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta	119
2.7.1.	Yhteenveto sitovuustasoinen	119
2.7.2.	Yhteenveto nettoeroista poikkeamittain.....	121
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	123
3.1.	Kunnan tilinpäätöslaskelmat.....	123
3.4.1.	Tuloslaskelma.....	123
3.4.2.	Rahoituslaskelma	125
3.4.3.	Tase	127
3.2.	Konsernilaskelmat.....	130

3.2.1.Konsernin tuloslaskelma	130
3.2.2.Konsernin rahoituslaskelma.....	131
3.2.3. Konsernitase.....	132
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	135
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	135
4.1.1. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	135
4.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	135
4.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	137
4.3. Tasetta koskevat liitetiedot.....	141
4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	141
4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	145
4.3.3. Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	149
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET (Vesihuoltolaitos)	153
5.1. Toimintakertomus.....	153
5.2. Talousarvion toteutuminen	158
6. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	169
7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA.....	170

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuotta 2025 leimasivat edelleen maailmantilanteen epävarmuus ja geopoliittiset jännitteet. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa jatkui. Tämän sodan vaikutukset heijastuivat koko Eurooppaan niin turvallisuuspolitiikan, energiamarkkinoiden kuin taloudenkin kautta. Maailmanpoliittinen aselema pysyi jännittyneenä ja vuoden aikana nähtiin mm. presidentti Trumpin aluevaatimuksia Grönlantia, Kanadaa ja Panaman kanavaa sekä hänen asettamia tullimääräyksiä eri maille, joista kaikki eivät kuitenkaan toteutuneet. Yleisesti inflaatio hidastui edeltäviin vuosiin verrattuna ja korkotaso alkoi vähitellen tasaantua. Samalla globaalit markkinat jatkoivat nopeaa reagointia geopoliittisiin tapahtumiin, teknologiseen murrokseen ja erityisesti digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen liittyviin investointeihin.

Suomessa talouskehitystä vuonna 2025 leimasivat maltillinen kasvu ja julkisen talouden sopeuttamistarpeet. Työllisyystilanne heikkeni ja useilla toimialoilla käynnistettiin sopeutustoimia vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin. Kuntia koskeva valtionosuusjärjestelmän uudistus ei edennyt ja siihen liittyvän lakiuudistuksen valmistelu keskeytettiin.

Sotkamossa vuosi 2025 oli toiminnan ja kehittämisen näkökulmasta aktiivinen. Vuoden aikana otettiin käyttöön mm. uusi lukio-kirjasto –rakennus, sote-keskus ja urheilukenttä. Työllisyyspalvelut siirtyivät kunnan järjestämisvastuulle ja syksyllä Sotkamon kansalaisopiston toiminta laajeni Paltamoon ja Ristijärvelle. Kuntakonsernin yhtiöiden toiminta kehittyi tavoitteiden mukaisesti ja esimerkiksi Sotkan Voima Oy teki merkittävän päätöksen perustaessaan yhteisyhtiön Nevel Oy:n kanssa. Kunnan omat palvelut järjestettiin laadukkaasti ja suunnitelmien mukaisesti. Edellisenä vuonna hyväksytty Kestävä kuntatalous-ohjelma antoi hyvän pohjan kuntatalouden tasapainottamiselle.

Tilinpäätös toteutui yli kolme miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana ja vuosikate oli kaikkien aikojen suurin pois lukien Loiste-kauppojen vuosi 2019. Vuoden varsinainen tulos jäi kuitenkin noin 590 000 euroa negatiiviseksi, koska suurten investointien vuoksi poistojen määrä on lähes kaksinkertaistunut aiempiin vuosiin verrattuna. Kunnan talouden tasapainottamistoimia on jatkettava suunnitelmallisesti tavoitellen noin kahden miljoonan euron parannusta nykytasoon.

Haluan kiittää kaikkia kuntalaisia, luottamushenkilöitä ja kunnan henkilöstöä sitoutumisesta ja yhteistyöstä vuoden 2025 aikana. Yhdessä rakennamme Sotkamaa hallitusti, vastuullisesti ja tulevaisuuteen katsoen.

Sotkamo on valmis vastaamaan myös tulevien vuosien haasteisiin.

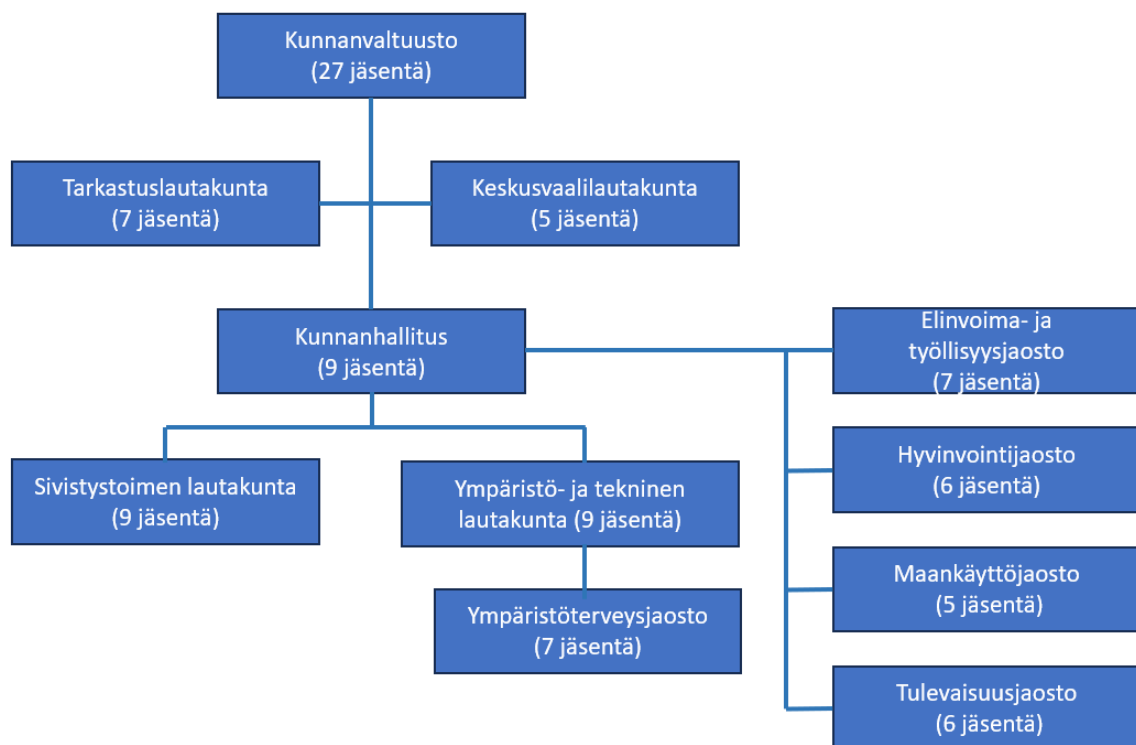
Kunnanjohtaja
Mika Kilpeläinen

1.2. Kunnan hallinto

Sotkamon kunnan organisaatio muodostuu kunnanvaltuustosta, jossa on 27 valtuutettua ja kunnanhallituksesta, jossa on yhdeksän jäsentä. Kunnassa on lakisääteisten kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan lisäksi ympäristö- ja tekninen lautakunta ja sivistystoimen lautakunta.

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat elinvoima- ja työllisyysjaosto, tulevaisuusjaosto, hyvinvointijaosto ja maankäyttöjaosto. Lisäksi kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto ja sotiemme veteraanien perinnetyön neuvottelukunta.

Kunnan järjestämät palvelut on organisoitu kolmeen toimialaan: hallinnon toimiala, ympäristö- ja tekninen toimiala ja sivistyksen toimiala.

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio 31.12.2025

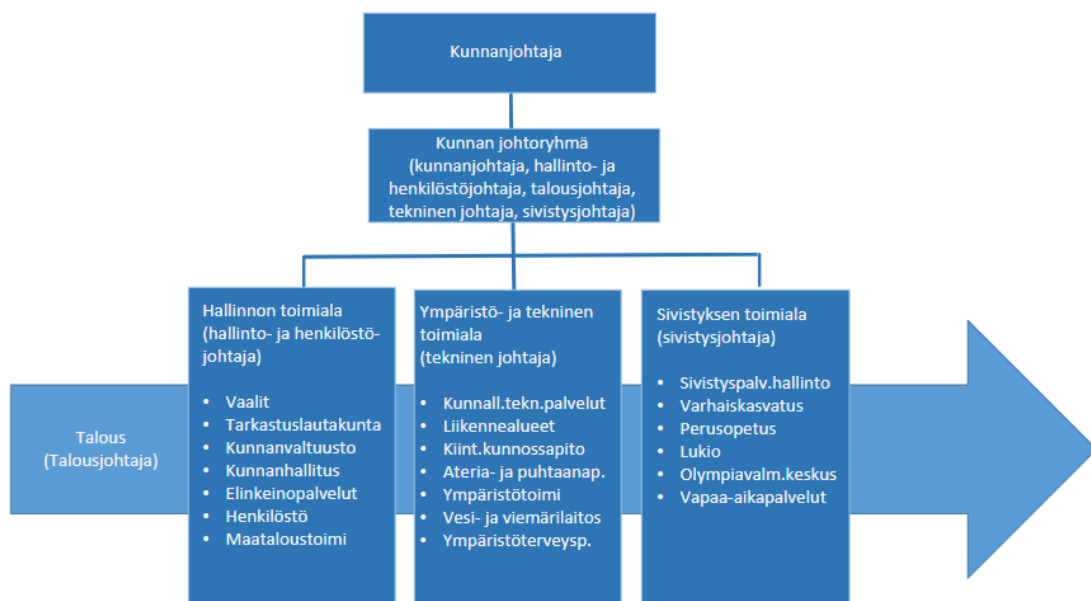
Kunnanvaltuusto	
Valtuutettuja	27
Puheenjohtaja	Anne Lukkari
I varapuheenjohtaja	Sami Kilpeläinen
II varapuheenjohtaja	Unto Väisänen
III varapuheenjohtaja	Jouko Korhonen

Kunnanvaltuuston paikkajakauma

Keskusta	11
Kokoomus	5
Vasemmistoliitto	4
Perussuomalaiset	2
Kristillisdemokraatit	4
Sosiaalidemokraatit	1

Kunnanhallitus

Jäseniä	9
Puheenjohtaja	Juho Lukkari
Varapuheenjohtaja	Riikka Huotari

Kunnan henkilöstöorganisaatio 31.12.2025

Kunnanjohtaja	Mika Kilpeläinen
----------------------	------------------

Toimialat ja johtajat

Hallinnon toimiala	Riikka Boren
Ympäristö- ja tekninen toimiala	Harri Helenius
Sivistyksen toimiala	Merja Ojalampi

1.3. Yleinen ja oman alueen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden pitkään jatkunut hitaan kasvun jakso on jäämässä taakse, mutta voimakasta kasvua ei ole lähivuosina odotettavissa. Talouskasvu on edelleen hidasta kotimaisen kysynnän vaimeuden vuoksi, vaikka ulkoinen kysyntä on vähitellen kohenemassa. Työllisyyden ennakoidaan paranevan asteittain. Talousnäkyviä varjostavat geopolitiittiset epävarmuudet, kauppapolitiikan kiristymisen riskit sekä mahdolliset julkisen talouden lisäsopeutustoimet. Maailmantalous on kuitenkin kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon.

Inflaatio on hidastunut vuonna 2025 alle 1,5 prosenttiin ja pysyy lähes samalla tasolla vuonna 2026. Taloussuhdanteen vahvistuessa inflaatio kuitenkin nopeutuu asteittain ja on arviolta 1,9 prosenttia vuonna 2028. Maltillinen inflaatiokehitys tukee kotitalouksien ostovoiman paranemista.

Julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä. Vuosina 2025–2027 julkista taloutta sopeutetaan menosäästöillä ja välillisen verotuksen korotuksilla, mutta samanaikaiset henkilö- ja yhteisöverojen kevennykset sekä puolustusinvestointien kasvu hidastavat tasapainottumista. Julkisen talouden alijäämä on noin 3,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2025 ja pienenee vain hieman vuosina 2026 ja 2027. Julkinen velka suhteessa BKT:hen ylittää 88 prosenttia vuonna 2025 ja nousee noin 93 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä. Myös korkomenojen nousu heikentää valtion taloustilannetta tulevina vuosina.

Suomen bruttokansantuotteen kasvu jäi vuonna 2025 noin 0,2 prosenttiin, mutta kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028. Yksityinen kulutus kääntyy kasvuun vuonna 2026 reaaliansioiden nousun, työllisyyden kohenemisen ja alentuneiden korkomenojen tukemana.

Investoinnit kasvavat tulevina vuosina erityisesti energiasiirtymän, puolustushankkeiden ja asunto-markkinoiden elpymisen myötä. Asuinrakentaminen pysyy lähivuosina vaimeana, mutta markkinatilanteen odotetaan kohenevan vähitellen kuluttajien luottamuksen vahvistuessa. Vientimarkkinoiden elpyminen ja investointikysynnän kasvu tukevat viennin kohtuullista kasvua vuosina 2026–2028, kun taas tuontia lisää erityisesti puolustushankintojen kasvu.

Lähteet:

Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, talvi 2025

Suomen Pankki, tiedote, Suomen talouden elpyminen etenee maltillisesti, 19.12.2025

Kuntatalouden kehitys

Kuntahallinnon alijäämä on noin 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2027. Epätasapainoon vaikuttaa erityisesti työvoimakustannusten nousu, investointipaineet ja valtionosuuksiin kohdistetut leikkaukset. Kuntahallinnon alijäämä supistuu ennustejakson lopulla, kun verotulojen kasvu voimistuu ja määräaikaiset valtionosuusleikkaukset päättyvät.

Kuntatalouden tila pysyi vuonna 2025 kireänä heikon taloussuhdanteen, kohonneen työttömyyden ja valtion rahoitusleikkausten vuoksi. Vuoden 2025 aikana kuntataloudesta saatiin osin ennakoitua parempia tilastotietoja, ja erityisesti vuoden kolmannella neljänneksellä kuntien tilikauden tulos ja vuosikate vahvistuivat. Kokonaiskuvaa paransivat tulopuolen kehitys sekä investointien kasvun

hidastuminen, joskin toimintakate edelleen heikkeni. Kertaluonteiset erät vaikuttivat osaltaan myönteisiin lukuihin, eikä kuntatalouden rakenteellinen tasapaino siten olennaisesti parantunut.

Vuodelta 2025 kuntien tilikauden tuloksen arvioidaan nousevan noin 700 miljoonaan euroon, mutta rahoitusjäämä säilyy alijäämäisenä. Kuntatalouden perustilanne on edelleen herkkä suhdannevaihteluille ja riippuvainen verotulojen kehityksestä.

Vuonna 2026 kuntataloutta heikentävät erityisesti valtionosuuksien leikkaukset, väestökehitys ja heikko työllisyystilanne. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 25,72 prosenttiin, mutta kunnat rahoittavat edelleen valtaosan lakisääteisistä tehtävistään omilla verotuloillaan. Valtion päätökset heikentävät kuntataloutta nettomääräisesti arviolta noin 170 miljoonalla eurolla muun muassa valtionosuusleikkausten ja sote-siirtolaskelmien takaisinperintöjen vuoksi.

Valtionosuudet jakautuvat kunnittain hyvin epätasaisesti, ja noin puolet kunnista saa vuonna 2026 vähemmän valtionosuutta kuin edellisenä vuonna. Keskeisin syy tähän on lasten määrän väheneminen, mikä korostaa väestökehityksen vaikutusta kuntien rahoituspohjaan. Samalla työttömyyden, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden, ennakoitu kasvu lisää kuntien menoja ja heikentää työllisyyspalveluiden rahoituksen riittävyyttä.

Kuntien menopaineet pysyvät korkeina palkkakustannusten nousun, TE-palvelu-uudistuksen ja välttämättömien investointien vuoksi. Talouden tasapainottaminen edellyttää kunnissa jatkossakin sopeutustoimia, menokurin vahvistamista sekä verotulopohjan turvaamista.

Lähteet:

Kuntaliitto, Minna Punakallion blogi 29.12.2025 ”Kuntia haastavat vuonna 2026 lasten määrän väheneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset”

Kuntaliitto, Minna Punakallion blogi 11.12.2025 ”Miltä näyttää kuntatalouden tila vuoden 2026 kynnyksellä? – Asetelmat vahvistuivat viime metreillä”

Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, talvi 2025

1.4. Olennaiset muutokset Sotkamon kunnan toiminnassa ja taloudessa

Talouden yleinen laskusuhdanne ilmeni Sotkamossa työttömyyslukujen lievänä nousuna, mikä vaikutti myös kunnan verotulojen kehitykseen; verotulot jäivät muutettua talousarviota pienemmiksi. Lisäksi kertymään vaikutti valtakunnan tasolla tehty aiempiin vuosiin liittyvä oikaisu, joka pienensi joulukuun tuloveron määrää noin 40 prosenttia. Valtionosuudet kasvoivat hieman verrattuna vuoden 2024 tasoon. Tässä vertailussa on huomioitava, että 2024 vuoden valtionosuuksia nosti miljoonan euron harkinnanvarainen lisä. Sotkamon kunnassa merkittävät peruspalveluinvestoinnit jatkuivat vuonna 2025, ja rakentamishankkeista valmistui Sotokeskus 1 -hanke vuoden aikana.

TE- ja kotoutumispalvelutehtävien siirtyminen kunnille

Vuosi 2025 oli merkittävä muutosvuosi, kun TE-palvelut siirtyivät valtiolta kuntien vastuulle. Kainuu-Koillismaan työllisyysalueella siirto onnistui olosuhteisiin nähden hyvin ja palvelut saatiin lähemmäs asiakkaita heti vuoden alusta. Vuotta leimasivat perustoiminnan rakentaminen, prosessien vakiinnuttaminen ja uuden asiakaskunnan palvelutarpeiden kartoittaminen. Kansalaisopisto tuotti erityisesti maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia ja työllisyyspalvelut testasivat omia valmennusmallejaan.

Vuosien 2022–2025 aikana työllisyystilanne kehittyi kaksijakoisesti. Vuosien 2022–2023 myönteinen kehitys ja ajoittain jopa työllisyysohjelman tavoiteltu 4 %:n työttömyyden taso kääntyi heikompaan suuntaan vuoden 2024 loppupuolella. Kehitykseen vaikuttivat erityisesti heikko talousuhdanne ja maailmanlaajuiset turvallisuusympäristön kriisit. Työllisyystilanteen heikkenemisestä huolimatta yksi keskeisistä onnistumisista oli, ettei työttömyyden pitkittyminen lisääntynyt yhtä voimakkaasti. Vuoden 2025 virrat (yli 3 kk 34,1 %, yli 6 kk 17,5 % ja yli 12 kk 6,2 %) pysyivät lähes samalla tasolla kuin vuosina 2022–2024, ja selvästi vuoden 2021 heikkoa tasoa parempina. Tämä osoittaa sen, että asiakkaiden tilanteisiin löydettiin edelleen ratkaisuja kohtuullisella aikataululla työllistymisen, opiskelun tai muiden palveluiden kautta (29 kpl/kk v. 2025).

Vuonna 2025 työttömyyden rakenteessa tapahtui kuitenkin muutos. Palveluissa olevien osuus putosi 27,4 %:iin, kun kuntakokeilun aikana osuus oli yleensä yli 50 %. Syynä oli se, että työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja oli aiempaa vähemmän, joten kaikille ei löytynyt jatkopolkua ja ihmiset palautuivat useammin palvelusta takaisin työttömiksi. Samalla yhä useamman asiakkaan ensisijaiset tuen tarpeet liittyivät terveydenhuoltoon ja kuntoutukseen työllisyyspalveluiden sijaan. Pitkäaikaistyöttömyys nousi hieman vuoden 2025 lopussa, mutta oli silti selvästi matalammalla tasolla kuin 2020-luvun alkupuolella.

Vuoden aikana palveluita jouduttiin arvioimaan uudelleen ja painopistettä siirrettiin sellaisiin toimenpiteisiin, joilla on osoitettu olevan paras vaikutus työttömyyden pitkittymisen ehkäisyyn. Taustalla vaikuttivat kunnan tiukka taloustilanne ja se, että aiempien toimenpiteiden, kuten tukityöllistämisen, vaikuttavuus poistui. Osaamisen kehittämistä tukevat palvelut, kuten työvoimakoulutukset ja omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella, nostettiin keskiöön.

Vuoden 2025 asiakastytyväisyyskyselyn perusteella asiakkaat kokivat palvelun laadun edelleen hyväksi. He tiesivät, miten heidän asiansa etenevät (4,05/5), asiointi koettiin sujuvaksi (3,99/5), kohtelu oli arvostavaa (3,91/5) ja asioita vietiin eteenpäin ripeästi (3,89/5). Henkilökohtaisten tarpeiden huomiointi sai myös hyvän arvosanan (3,65/5). Sen sijaan etenemistä tukevien palveluiden vaikutus asiakkaan omiin tavoitteisiin (työllistyminen) nähden oli vaatimattomampi (ka. 3,1/5). Tätä selittää osin

vastaajien profiilit. Yli puolet vastaajista oli 50–64-vuotiaita, 56 % oli työttömiä ja monien työttömyys oli jatkunut pitkään (yli 3 kk tai yli 24 kk). Vastausprosentti oli kuitenkin vain noin 5 %, mikä heikentää tulosten yleistettävyyttä, mutta antaa silti suuntaa palvelukokemuksesta.

Vaikka taloustilanne hidasti työpaikkojen syntyä, yritysten kehittämistoimissa oli havaittavissa aktivoitumista aikaisempaa nähden. Yrityspalvelusetelitä myönnettiin edellisvuotta enemmän. Uutena sisältöalueena tuettiin tekoälyn hyödyntämiseen liiketoiminnassa liittyneitä kehitysprosesseja. Yritysyhteistyötä tehtiin aktiivisesti ja vuoropuhelu työnantajien kanssa toimi hyvin. Erityisesti kasvokkain käydyt keskustelut auttoivat tunnistamaan yritysten tarpeita. Työelämäkoordinaattorin työpanos on ollut hyvä lisä yritysyhteistyön vahvistamisessa ja myös kunnan oman Työkyky 365-mallin kehittämässä.

Nykyinen työvoimapalvelulaki on kasvattanut merkittävästi hallinnollista työtä ja henkilöstön kuormitusta. Myös asiakasmäärät ovat nousseet ja ylittäneet työllisyysohjelman tavoitetason (80–100 asiakasta/virkailija), mikä on kaventanut mahdollisuuksia valmentavaan, yksilölliseen ohjaukseen. Henkilöstö on kokenut kuormitusta, mutta työyhteisön vahvuuksiksi nousivat edelleen perehdytys, ammattitaidon hyödyntäminen, selkeät tavoitteet ja hyvä ilmapiiri.

Vuoden 2025 kustannukset olivat noin 88 % korkeammat kuin aiempina vuosina, mikä johtui suoraan uusien lakisääteisten TE- ja kotoutumispalvelutehtävien siirtymisestä kunnille ja laajentuneesta työttömyysetuuksien maksuvastuusta. Kuntaliiton mukaan rahoitus ei siirtynyt kunnille kustannusneutraalisti, kuten alun perin luvattiin. Valtionosuudet perustuivat vanhoihin kustannustasoihin, ja valtion tekemät leikkaukset pienensivät rahoitusta entisestään. Lisäksi valtio kompensoi kunnille työttömyysetuuksia vain vuoden 2023 maksuosuuksien mukaan, eikä kompensatio kasva työttömyyden lisääntyessä. Tämä tarkoittaa, että lisäkustannukset jäävät kokonaan kuntien maksettaviksi. Tämän vuoksi alueen suurten työnantajien, kuten kaivosten, toimintavarmuus korostuu entisestään, sillä mahdolliset irtisanomiset heikentäisivät nopeasti kuntien taloutta kasvaneiden palvelutarpeiden ja etuuskulujen, että vähentyneiden verotulojen kautta.

Vuoden 2025 työllisyyspalvelujen toimintatuotot toteutuivat talousarviota paremmin ja olivat yhteensä 93 139 euroa. Myyntituotot muodostuivat Kuhmolta laskutettavista työvoima- ja kotoutumislain mukaisten palveluiden järjestämisestä kotoutumisajalla oleville vieraskielisille. Tukien ja avustusten osuus koostui valtion korvauksista vuoden 2024 kunnalle myönnetystä palkkatuesta sekä valtion myöntämästä erillisrahoituksesta tilapäisen suojelun nojalla järjestettävien palvelujen toteuttamiseen.

Toimintakulut olivat yhteensä noin 1 900 000 euroa, mikä vastasi 65,4 prosenttia talousarviosta (TA 2 904 032 €). Kulut muodostuivat pääasiassa henkilöstökuluista, palvelujen ostoista ja avustuksista. Palveluiden ostot koostuivat mm. kunnan maksuosuudesta työllisyysalueen yhteisistä palveluista ja resursseista, starttirahan ja palkkatuen maksatuksesta, kulukorvausten käsittelystä, lakisääteisten koulutuspalveluiden järjestämisestä, henkilöasiakaspalveluiden tulkkauksesta sekä vakuutuskuiluista. Avustusten puolella merkittävin kuluerä oli kunnan maksuosuus työttömyysetuuksista sekä työnantajille maksettujen työllistämisen kuntalisien ja yrityspalvelusetelien kustannukset. Kuntalisän käyttö jäi selvästi odotettua pienemmäksi, mikä heijastaa haastavaa taloussuhdannetta ja työnantajien rajallista kykyä tarjota uusia työpaikkoja työllisyyden vauhdittamiseksi.

Henkilöstökulut

Kuntasektorilla paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntahallinnon suurimman kuluerän. Kunta- ja hyvinvointialan uudet työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Perusratkaisun palkankorotukset ovat sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Lisäksi kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma 2026–2028 tuo kunta- ja hyvinvointialalle kolmen vuoden aikana yhteensä 1,8 prosentin korotukset. Vuoden 2025 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja 2,5 prosenttia, kun vuonna 2024 nousua tuli keskimäärin 3,11 prosenttia. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 9,17 %.

Sotkamon kunnan henkilöstökustannukset arvioitiin vuodelle 2025 olevan 29,7 milj. €. Tämä ylittyi reilun 500 tuhatta euroa. Talousarviossa palkankorotusvarauksena käytettiin 1,5 %.

Rahoitustuotot

Rahoitustuottoja kertyi tilikaudelle 5,3 milj. €, joka on 0,2 milj. € yli muutetun talousarvion.

Kunnan koronvaihtosopimus tuotti nettona 104 tuhatta euroa. Kunta maksoi sopimuksesta 81 t € ja sai pankilta palautusta 185 t €. Arvopapereiden luovutusvoittojen kertymä oli 3,1 milj. €.

Rahoituskulut

Maailmantalouden epävarmuus jatkui vuonna 2025, mutta inflaation hidastuminen ja talousnäkymien vakautuminen loivat edellytyksiä rahapolitiikan keventymiselle. Euroopan keskuspankki jatkoi ohjaukskorkeiden alentamista vuoden aikana: maaliskuussa 2025 EKP laski kaikkia kolmea ohjaukskorkeaa 0,25 prosenttiyksikköä, ja kesäkuussa 2025 toteutettiin uusi 0,25 prosenttiyksikön koronlasku talletus-, perusrahoitus- ja maksuvalmiusluoton korkoihin. Vuoden puolivälistä eteenpäin korot pysyivät vakaalla tasolla, ja syksyn 2025 kokouksissa EKP piti ohjaukskorot ennallaan talouskehityksen pysyessä lähellä 2 prosentin inflaatiotavoitetta.

Rahoitusmarkkinoiden kiristyneen tilanteen vaikutus näkyi edelleen kuntasektorin korkokuluissa, vaikka korkotaso kääntyi laskuun vuoden 2025 aikana. Yleisen korkotason maltillistuminen alkoi heijastua rahoituskuluihin loppuvuoden puolella, mutta korkokulujen kokonaismäärään vaikutus jäi vielä rajalliseksi, koska aiemmin toteutetut koronnostot vaikuttivat edelleen luottokantaan.

Sotkamon kunnan korkokulut arvioitiin talousarviota 2025 laadittaessa silloisen korkotason mukaisesti ja talousarviota muutettiin loppuvuodesta, mutta talousarvio ylittyi kuitenkin hieman. Merkittävien investointien vuoksi lainarahoituksen tarve oli edelleen suuri. Sotkamon kunnalla on käytössä kiinteäkorkoisia pitkäaikaisia lainoja sekä koronvaihtosopimus, jotka osaltaan tasanivat korkokulujen nousua myös vuonna 2025.

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskeisimmät tulo- ja menoryhmät vertailuna vuoden 2025 talousarviosta ja vuoden 2025 tilinpäätöksestä.

	TA2025	TA-muutokset	Muutettu TA	TP2025
Toimintatuotot	13 219 873	0	13 219 873	13 590 850
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	187 162
Toimintakulut	-53 103 375	-10 000	-53 113 375	-50 802 685
Toimintakate	-39 883 502	-10 000	-39 893 502	-37 024 673
Verotulot	31 012 000	1 565 000	32 577 000	31 170 605
Valtionosuudet	7 931 790	0	7 931 790	8 144 362
Rahoitustuotot ja -kulut	2 412 317	-400 000	2 012 317	2 515 498
Vuosikate	1 472 605	1 155 000	2 627 605	4 805 792
Poistot	-5 429 034	0	-5 429 034	-5 397 146
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 956 429	1 155 000	-2 801 429	-591 353

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa osoitetaan toimintatuottojen riittävyys tilikautena palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

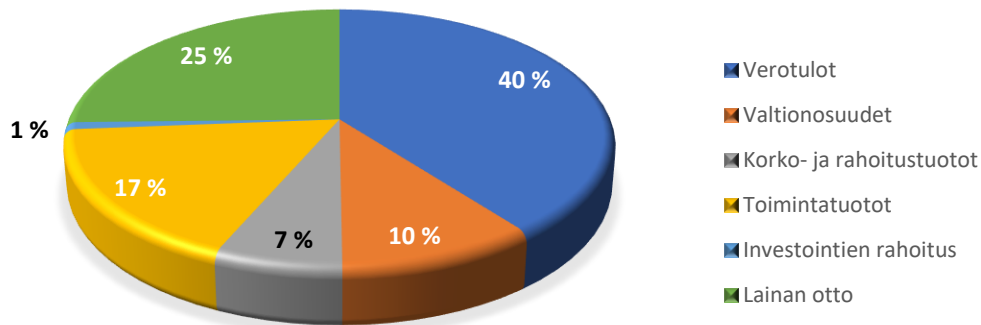
Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.

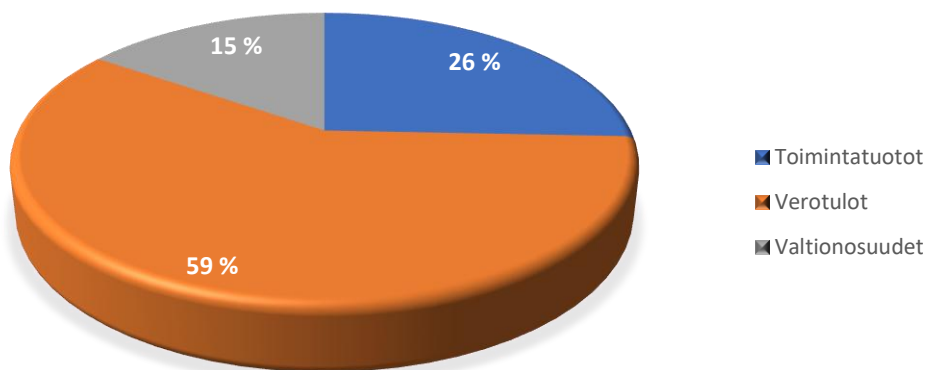
Tilikauden tulos kertoo erotuksen, joka jää, kun liikevaihdosta vähennetään kustannukset, poistot, arvonalennukset, korot ja verot.

Tilikaudella 2025 vuosikate toteutui positiivisena 4 805 792 € (muutettu TA 2025: 2 627 605 €) ja tilikauden tulos -591 353 € alijäämäisenä (muutettu TA 2025: -2 801 429 €). Vuosikate toteutui 2 178 187 € ja tilikauden alijäämä 2 210 076 € arvioitua parempana.

KOKONAISTULOT 2025, %-OSUUS

TOIMINTATUOTOT, VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET 2025, %-OSUUS

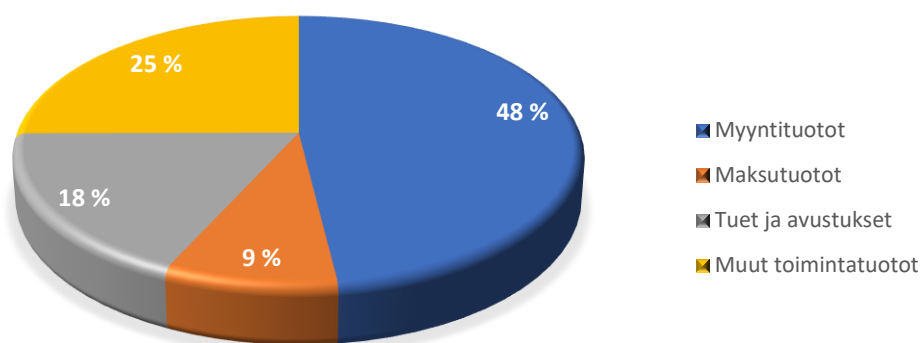

Kunnan kokonaistulot olivat tilikaudella yhteensä 79 069 973 € (TP 2024: 110 097 028 €), joista verotuloja 31 170 605 €, valtionosuuksia 8 144 362 €, korko- ja rahoitustuottoja 5 274 824 €, toimintatuottoja 13 590 850 €, uutta lainaa 20 000 000 €, investointeihin saatuja rahoitusosuuksia 702 170 € sekä valmistus omaan käyttöön 187 162 €.

Toimintatuotot

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Myyntituotot	6 131 314	6 460 044	6 516 660	100,9 %	6,3 %	-56 616
Maksutuotot	1 078 001	1 111 750	1 197 265	107,7 %	11,1 %	-85 515
Tuet ja avustukset	2 211 088	2 352 204	2 450 659	104,2 %	10,8 %	-98 455
Muut toimintatuotot	3 691 041	3 295 875	3 426 265	104,0 %	-7,2 %	-130 390
YHTEENSÄ	13 111 444	13 219 873	13 590 850	102,8 %	3,7 %	-370 977

TOIMINTATUOTOT 2025

Tilikauden toimintatuotot olivat yhteensä 13 590 850 €, joka on 370 977 € ja 2,8 % talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintatuotot ovat kasvaneet 3,7 % verrattuna vuoden 2024 toimintatuottoihin.

Myyntituotot ylittivät hieman talousarvion. Myyntituottojen suurimmat tuloerät ovat vesi-, -jätevesimaksut 2,1 milj. euroa sekä muut yhteistoimintakorvaukset 2,5 milj. euroa, jotka sisältävät mm. eläinlääkinnän ja terveystalouden tuottoja.

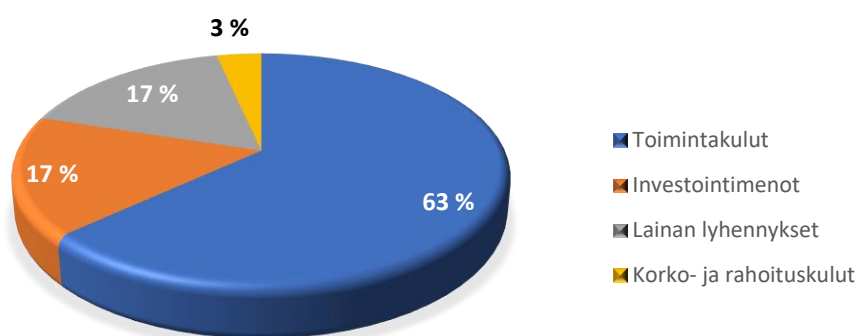
Maksutuotot ylittivät talousarvion 86 tuhatta euroa. Maksutuottojen suurimmat tuloerät ovat päivähoitomaksut sekä terveystalouden ja kansalaisopiston maksutuotot.

Tuet ja avustukset toteutuivat 98 tuhatta euroa talousarviota suurempana. Muut tuet ja avustukset 2,3 milj. euroa sisältää suurimpana eränä Vuokatti-Ruka urheiluakatemia tuloja 1,2 milj. euroa sekä Kainuun liitolta saatuja avustuksia 420 tuhatta euroa.

Muut toimintatuotot sisältävät muiden rakennusten vuokratuloja 1,4 milj. euroa, josta kertyi suurimmat ylitykset talousarvioon n. 144 tuhatta euroa. Muut vuokratuotot 1,3 milj. euroa sisältää suurimpana eränä tilapalvelut. Muihin toimintatuottoihin oli talousarviossa arvioitu kertyvän 250 tuhatta euroa käyttöomaisuuden myyntivoittoja, joista toteutui vain 77 tuhatta euroa. Tonttien ja kiinteistöjen myyntiä ei tapahtunut arvioidusti. Lisäksi tonttien osalta painottui myynnin sijaan vuokraaminen. Tähän syynä on yleinen taloustilanne koko maassa.

Kokonaismenot

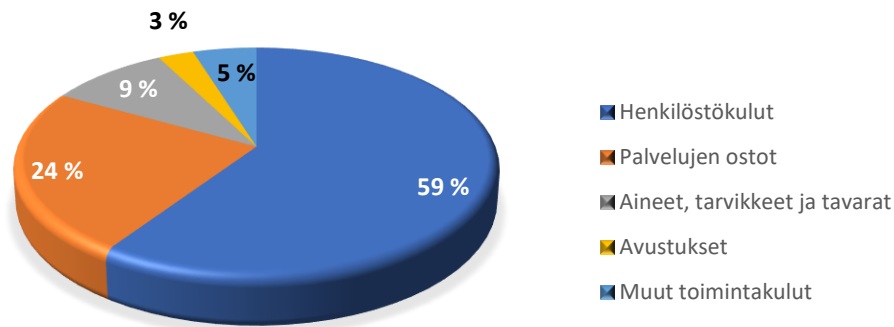
KOKONAISMENOT 2025, %-OSUUS

Kunnan kokonaismenot olivat tilikaudella 2025 yhteensä 80 375 792 € (TP 2024 94 982 198 €), joista toimintakuluja 50 802 685 €, investointimenoja (brutto) 13 408 359 €, lainojen lyhennyksiä 13 405 423 €, korko- ja rahoituskuluja 2 759 325 €.

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TP 2024, %	TA 2025/ TP 2025, €
Henkilöstökulut	-29 630 204	-29 684 557	-30 237 431	101,9 %	2,0 %	552 874
Palvelujen ostot	-11 741 960	-13 383 782	-11 960 927	89,4 %	1,9 %	-1 422 855
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 719 969	-5 077 668	-4 727 898	93,1 %	0,2 %	-349 770
Avustukset	-842 154	-2 831 995	-1 393 496	49,2 %	65,5 %	-1 438 499
Muut toimintakulut	-2 356 902	-2 135 373	-2 482 932	116,3 %	5,3 %	347 559
Yhteensä	-49 291 189	-53 113 375	-50 802 685	95,6 %	3,1 %	-2 310 690

TOIMINTAKULUT 2025

Kunnan toimintakulut olivat yhteensä 50 802 685 €, mikä on 2 310 690 € ja 4,4 % alle talousarvion. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna toimintakulut ovat lähes samansuuruiset vuonna 2025. Tätä voi pitää onnistuneena kustannusten nousun hillinnän osalta, koska palkkojen ja yleiset hintojen nousut näkyivät koko maassa ja Sotkamon kunnassa vuoden 2025 aikana. On myös huomioitava, että kunnalle tuli uusia maksu- ja palkkavelvoitteita Te-uudistuksen mukana vuoden 2025 alussa ja lisäksi Sotkamon kunta otti vastuulleen Paltamon ja Ristijärven kansalaisopistotoiminnan elokuussa 2025 ja näiden osalta kansalaisopiston opettajien palkanmaksu siirtyi Sotkamon kunnalle. Talousarviota pienemmät menot selittyvät osaltaan aiemman jo voimassa olleen tasapainottamisohjelman sekä Kestävä kuntatalous-ohjelman toimenpiteillä.

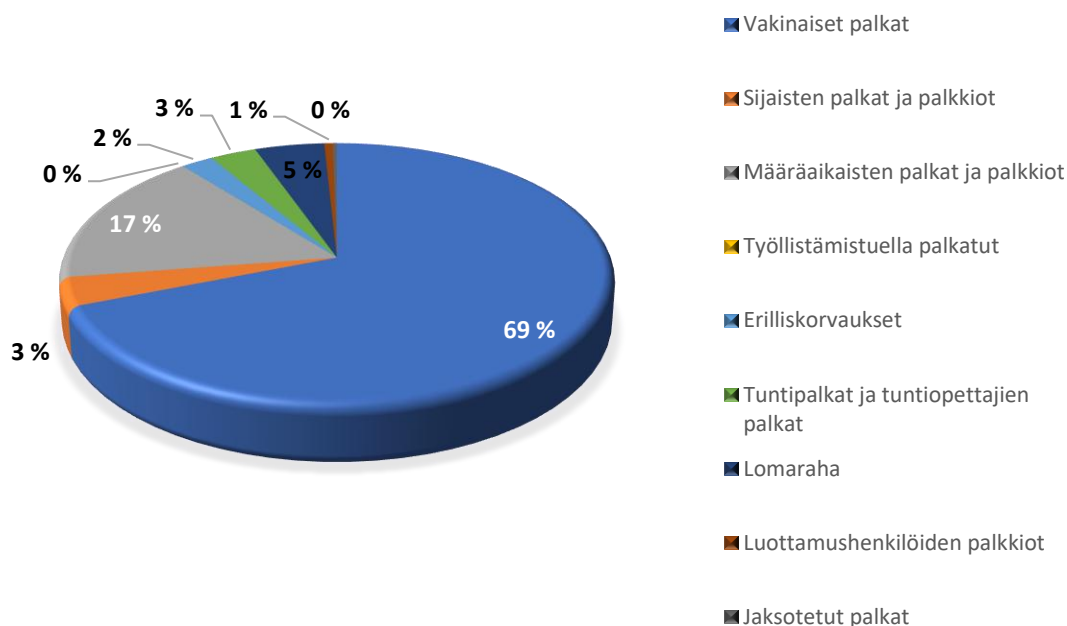
Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja sekä avustuksia tarkastellaan seuraavassa tarkemmin.

Henkilöstökulut

	TP 2024	Ta muut. 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Kokouspalkkiot	-36 118	-29 665	-38 470	130 %	6,5 %	8 805
Vakinaisten palkat	-16 149 779	-19 411 915	-17 232 694	89 %	6,7 %	-2 179 221
Sijaisten palkat	-957 866	-135 400	-884 605	653 %	-7,6 %	749 205
Erilliskorvaukset	-564 734	-268 000	-542 528	202 %	-3,9 %	274 528
Työllistettyjen palkat	-302 962	-4 000	-3 051	76 %	-99,0 %	-949
Kesätyöntekijöiden palkat	-32 456	0	-31 206	0 %	-3,9 %	31 206
Asiantuntijapalkkiot	-5 016	0	-18 638	0 %	271,6 %	18 638
Määräaikaiset palkat	-4 193 856	-3 519 256	-4 150 663	118 %	-1,0 %	631 407
Tuntipalkat	-13 337	0	-18 318	0 %	37,3 %	18 318
Tuntiopettajien palkat	-638 605	-403 000	-756 632	188 %	18,5 %	353 632
Lomarahat	-1 152 298	-4 970	-1 158 007	23 300 %	0,5 %	1 153 037
Siviilipalvelumiesten päiväraha	-755	0	-2 270	0 %	200,6 %	2 270
Luottamushenkilöiden palkkiot	-158 218	-127 600	-142 150	111 %	-10,2 %	14 550
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-201 839	0	-65 365	0 %	-67,6 %	65 365
Sairausvakuutuskorvaukset	189 881	0	156 888	0 %	-17,4 %	-156 888
Tapaturmakorvaukset	24 990	0	33 007	0 %	32,1 %	-33 007
Henkilöstökorvaukset	112 031	0	68 598	0 %	-38,8 %	-68 598
Palkat ja palkkiot	-24 080 936	-23 903 806	-24 786 104	104 %	2,9 %	882 298
JuEL-palkkaperust.eläkemaksut	-3 839 240	-3 921 428	-3 856 461	98 %	0,4 %	-64 967
KuEL-eläkemenoperust. eläkemaksut	18 054	0	0	0 %	-100,0 %	0
VAEL-maksut	-382 885	0	-362 282	0 %	-5,4 %	362 282
JuEL tasausmaksut	-615 033	-712 990	-452 801	64 %	-26,4 %	-260 189
Jaksotetut eläkekulut	-34 103	-93 400	1 426	-2 %	-104,2 %	-94 826
Eläkekulut	-4 853 207	-4 727 818	-4 670 118	99 %	-3,8 %	-57 700
Taloud.tuki/ryhmähenkivakuutus	-15 321	-90	-505	561 %	-96,7 %	415
Työnantajan sosiaalivak.maksut	-280 105	-318 467	-460 952	145 %	64,6 %	142 485
Työttömyysvakuutusmaksut	-241 398	-446 806	-182 923	41 %	-24,2 %	-263 883
Tapaturmavakuutusmaksut	-186 270	-270 937	-216 212	80 %	16,1 %	-54 725
Muut sosiaalivakuutusmaksut	1 207	-16 633	0	0 %	-100,0 %	-16 633
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	25 827	0	79 383	0 %	207,4 %	-79 383
Muut sosiaalivakuutusmaksut yht.	-696 061	-1 052 933	-781 210	74 %	12,2 %	-271 723
Henkilösivukulut yht.	-5 549 268	-5 780 751	-5 451 327	94 %	-1,8 %	-329 424
YHTEENSÄ	-29 630 204	-29 684 557	-30 237 431	102 %	2,0 %	552 874

Henkilöstökulut olivat yhteensä 30 237 431 €, mikä oli 552 874 € ja 1,9 % arvioitua enemmän. Henkilöstökulut olivat 607 227 € ja 2,0 % vuoden 2024 henkilöstökuluja suuremmat. Henkilöstökulujen kasvu ja ylitys johtuu pääosin yleisistä palkankorotuksista.

PALKAT JA PALKKIOT 2025

Palvelujen ostot

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Asiakaspalvelujen ostot	-420 398	-368 700	-342 891	93 %	-18,4 %	-25 809
Palvelusetelit	-1 000 702	-1 032 000	-999 734	97 %	-0,1 %	-32 266
Kotikuntakorvaukset	-207 215	-200 000	-224 360	112 %	8,3 %	24 360
Asiakaspalvelujen ostot	-1 628 315	-1 600 700	-1 566 985	98 %	-3,8 %	-33 715
Muut yhteistoimintaosuudet	-1 505 619	-2 621 068	-1 715 334	65 %	13,9 %	-905 734
Muiden palvelujen ostot	-8 608 026	-9 162 014	-8 678 608	95 %	0,8 %	-483 406
YHTEENSÄ	-11 741 960	-13 383 782	-11 960 927	89 %	1,9 %	-1 422 855

Palvelujen ostot olivat yhteensä -11 960 927 €, mikä on 1 422 855 € ja 10,1 % arvioitua vähemmän. Palvelujen ostojen pienempää määrää vuoteen 2024 verrattuna selittää vuoden 2025 aikana toteutuneet talouden tasapainottamistoimenpiteet. Muut yhteistoimintaosuudet sisältävät Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia delegointisopimukseen liittyviä avustuskuluja 137 tuhatta euroa, Sotkamon

maksuosuus Kainuun liitolle 293 tuhatta euroa ja kunnan muut työllisyyspalvelut 221 tuhatta euroa. Muiden palveluiden ostot sisältävät matkustus,- ja kuljetuspalveluita 2,4 milj. euroa, asiantuntijapalveluita 1,1 milj. euroa sekä alueiden rakentamis- ja kunnossapidon kululuokkaan on kirjattu yksityistieavustuksia 579 tuhatta euroa.

Avustukset

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Lasten kotihoidon tuki	-213 496	-250 000	-237 607	95,0 %	11,3 %	-12 393
Yksityisen hoidon tuki	-183	-10 000	0	0,0 %	-100,0 %	-10 000
Yks. hoidon kuntalisä	-175	0	0	0,0 %	-100,0 %	0
Muut avustukset kotitalouksille	-262 418	-262 370	-342 650	130,6 %	30,6 %	80 280
Avustukset kotitalouksille	-476 272	-522 370	-580 258	111,1 %	21,8 %	57 888
Avustukset yhteisöille	-188 092	-1 538 625	0	0,0 %	-100,0 %	-1 538 625
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-177 790	0	0	0,0 %	-100,0 %	0
Starttiraha	0	-90 000	0	0,0 %	0,0 %	-90 000
Työnantajan palkkatuki	0	-125 000	0	0,0 %	0,0 %	-125 000
Kunnan rah.os. työttömyystuista	0	-550 000	-594 177	108,0 %	0,0 %	44 177
Muut avustukset yhteisöille	0	-6 000	-219 061	3651,0 %	0,0 %	213 061
Avustukset yhteisöille	-365 882	-2 309 625	-813 238	35,2 %	122,3 %	-1 496 387
YHTEENSÄ	-842 154	-2 831 995	-1 393 496	49,2 %	65,5 %	-1 438 499

Vuonna 2025 avustuksiin on varattu yhteensä 2 831 995 euroa. Avustuksiin on kirjattu yhteensä 1 393 496 €. Yksityisteiden osalta määräraha avustuksiin varataan kohtaan avustukset yhteisöille, mutta toteumatiedot kirjataan palveluiden ostoihin kululuokkaan rakentamis- ja kunnossapito. Avustukset kotitalouksille suurimmat erät ovat lasten kotihoidon tuki 238 tuhatta euroa ja yksityistieavustukset 141 tuhatta euroa. Vauvarahaa on maksettu vuonna 2025 18,5 tuhatta euroa (vuonna 2024 23,4 tuhatta euroa)

Vuonna 2025 työttömyysetuuksiin kului noin 594 tuhatta euroa, mikä oli noin 44 tuhatta euroa enemmän kuin talousarviossa oli varattu (550 tuhatta euroa). Kulut nousivat, koska nykyisessä järjestelmässä kunnan maksuosuus alkaa jo 101 työttömyyspäivän jälkeen ja koskee kaikkia etuuslajeja. Toisin kuin ennen, osallistuminen työllisyyttä edistävään palveluun ei enää katkaise kunnan maksuvelvollisuutta, mikä kasvatti kustannuksia entisestään. Ainoa tapa pienentää menoja on asiakkaan työllistyminen, mikä on heikossa taloussuhdanteessa entistä vaikeampaa. Kustannuksista noin kolmannes (33,1 %) liittyi ansiosidonnaiseen päivärahaan. Suurin kuluerä oli kuitenkin työmarkkinatuki, jonka osuus oli 63,7 %

Toiminta-avustuksia (yleisavustuksia, kohdeavustuksia ja vuokra-avustuksia) myönnettiin talousarvion ja laadittujen ohjeiden mukaisesti.

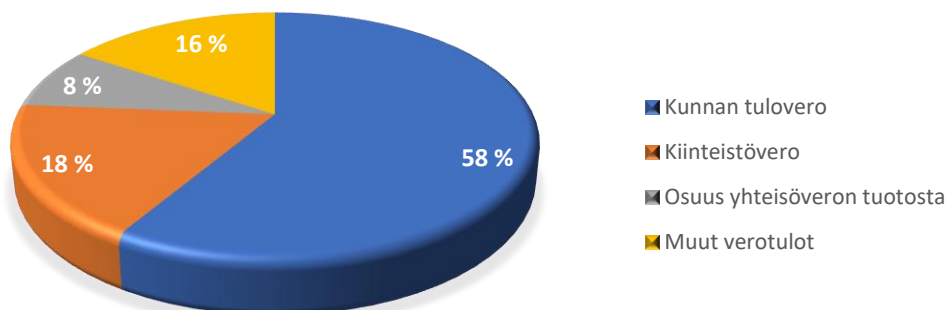
Verotulot

Verotulot	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TP 2024, %	TA 2025/ TP 2025, €
Kunnan tulovero	16 759 987	19 143 000	18 271 123	95,4 %	9,0 %	-871 877
Kiinteistövero	5 496 486	6 141 000	5 512 609	89,8 %	0,3 %	-628 391
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 316 929	2 393 000	2 500 327	104,5 %	7,9 %	107 327
Muut verotulot	0	4 900 000	4 886 546	99,7 %	0,0 %	-13 454
YHTEENSÄ	24 573 401	32 577 000	31 170 605	95,7 %	26,8 %	-1 406 395
Asukasluku	10 191		10 170			
verotulo €/asukas	2 411		3 065			
kunnallisvero %	7,50 %		7,50 %			
kunnallisvero %, €	2 234 665		2 436 150			

Tilikauden kokonaisverotulokertymä oli yhteensä 31 170 605 €, mikä on 1 406 395 € ja 4,3 % talousarviota vähemmän. Joulukuussa 2025 koko Suomen verotilitys kunnille jäi huomattavasti veroennusteita pienemmäksi arviolta yli 40 prosenttia.

Asukaskohtainen verotulo- kertymä oli 3065 €/asukas. Yhden kunnallisveroprosentin tuotto oli 2 436 150 €.

VEROTULOJEN JAKAUTUMINEN 2025

Veroprosentit	2021	2022	2023	2024	2025
Tulovero	19,75	19,75	7,11	7,5	7,5
Kiinteistöverot					
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
maapohjan kiinteistövero				1,30	1,30
vakituinen asuinrakennus	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
muu asuinrakennus	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Erikseen määrätyt prosentit					
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10

Valtionosuudet

Valtionosuudet	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TP 2024, %	TA 2025/ TP 2025, €
Kunnan peruspalvelujen vo	2 578 439	3 979 125	3 982 396	100,1 %	54,4 %	3 271
Verotulojen tasaus	1 769 184	1 828 943	1 818 574	99,4 %	2,8 %	-10 369
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	789 421	855 802	1 259 309	147,1 %	59,5 %	403 507
Harkinnanvarainen vo	1 000 000	0	0	0,0 %	-100,0 %	0
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 862 388	1 267 920	1 084 083	85,5 %	-41,8 %	-183 837
YHTEENSÄ	7 999 432	7 931 790	8 144 362	102,7 %	1,8 %	212 572
Asukasluku	10 191		10 170			
verotulo €/asukas	785		801			

Valtionosuuksia kunta sai yhteensä 8 144 362 €, mikä on 212 572 € ja 2,6 % arvioitua enemmän. Vertailussa tulee huomioida vuonna 2024 saatu 1 milj. euron harkinnanvarainen valtionosuus.

Rahoitustuotot ja -kulut

	TP 2024	TA muut. 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Korkotuotot	72 965	4 100	76 198	1858,5 %	4,4 %	-72 098
Muut rahoitustuotot	4 170 812	5 062 094	5 198 626	102,7 %	24,6 %	-136 532
Korkokulut	-1 966 905	-2 458 983	-2 555 189	103,9 %	29,9 %	96 206
Muut rahoituskulut	-1 045 855	-594 894	-204 136	34,3 %	-80,5 %	-390 758
YHTEENSÄ	1 231 016	2 012 317	2 515 498	125,0 %	104,3 %	-503 181

Rahoitustuottoja ja -kuluja kertyi tilikaudella 2025 yhteensä 2 515 498 €, mikä on 503 181 € yli arvioidun. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 1 284 482 € vuotta 2024 parempana. Muut rahoitustuotot 5,2 milj. euroa koostuvat mm. osinkotuotoista 1,5 milj. euroa sekä sijoitusvarallisuuden

luovutusvoitoista 3,1 milj. euroa. Kunnan koronvaihtosopimus tuotti positiivisesti 185 tuhatta euroa. Rahoitusomaisuusarvopaperit kirjataan alimman arvon periaatteella vuoden viimeisimmän päivän arvolla. Vastaavasti rahoitusomaisuusarvopapereiden oikaisu edellisvuoden kirjaukseen tehdään vuoden viimeisimmän päivän arvolla. Vuoden 2024 arvopapereiden takaisinkirjausta tehtiin vuoden 2025 lopussa 274 tuhatta euroa, jotka kirjataan muihin rahoitustuottoihin arvonalentumisten oikaisuihin. Koronvaihtosopimukseen liittyvänä muihin rahoituskuluihin on kirjattu 81 tuhatta euroa.

Vuosikate

	TP 2024	TA muut. 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Vuosikate	-2 375 897	2 627 605	4 805 792	183 %	-302,3 %	-2 178 187

Vuosikate on 4 805 792 € positiivinen. Vuosikatteen arvioitiin olevan talousarviossa 2 627 605 € positiivinen, joten vuosikate parani 2 179 187 € talousarvioon nähden. Vuosikate parani vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna 7 181 689 €.

Poistot

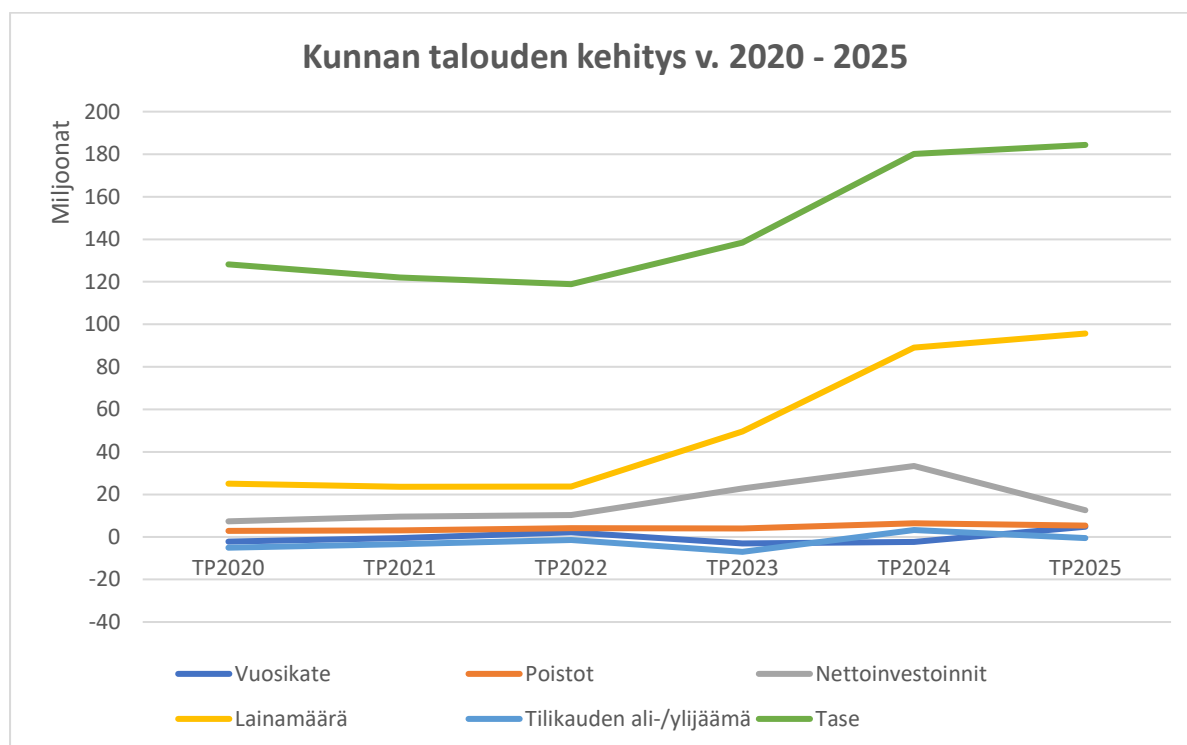
	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Poistot tietokoneohjelmista	-9 719	-24 502	-7 734	31,6 %	-20,4 %	-16 768
Poistot muista pitkävaik.	0	-10 975	0	0,0 %	0,0 %	-10 975
Poistot rakennuksista	-2 160 500	-2 436 309	-2 669 990	109,6 %	23,6 %	233 681
Poistot kiint. Rak. Ja laitteista	-1 910 406	-2 153 892	-2 027 270	94,1 %	6,1 %	-126 622
Poistot koneista ja kalustosta	-292 873	-803 356	-692 152	86,2 %	136,3 %	-111 204
Kertaluonteiset poistot	-2 046 647	0	0	0,0 %	-100,0 %	0
YHTEENSÄ	-6 420 145	-5 429 034	-5 397 146	99,4 %	-15,9 %	-31 888

Tilikauden poistot olivat yhteensä -5 397 146 €, mikä on 31 888 € ja 0,6 % arvioitua vähemmän. Poistot laskivat 1 022 999 € ja 15,9 % vuodesta 2024. Tätä selittää se, että vuonna 2024 tehtiin ennakoivia poistoja esimerkiksi rakennusten purkamisten ja poistohäntien osalta.

Tilikauden tulos

	TP 2024	TA muut. 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	(TP 2025- TP2024)/ TP 2024, %	TA 2025- TP 2025, €
Vuosikate	-2 375 897	2 627 605	4 805 792	183 %	-302,3 %	-2 178 187
Suunn. mukaiset poistot	-6 420 145	-5 429 034	-5 397 146	99 %	-15,9 %	-31 888
Pys. vast. arvonalentumiset	0	0	0	0 %	0,0 %	0
Satunnaiset erät	11 501 380	0	0	0 %	-100,0 %	0
Tilikauden tulos	2 705 338	-2 801 429	-591 353	-4 %	-121,9 %	-2 210 075
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	552 278	0	0	0 %	-100,0 %	0
Tilikauden yli-/alijäämä	3 257 617	-2 801 429	-591 353	-4 %	-118,2 %	-2 210 075

Tilikauden tulos on 591 353 € alijäämäinen. Tilikauden tulos parani olennaisesti muutettuun talousarvioon verrattuna, 2,2 milj. euroa. Vuonna 2024 toteutettiin lämpöliiketoiminnan myynti Sotkan Voima Oy:lle 12,3 miljoonan euron hintaan. Vuoden 2024 tilinpäätökseen kirjattiin satunnaisiin eriin 11,5 miljoonan euron lisäys. Kunnanhallitus hyväksyi velkakirjan, jonka mukaan Sotkamon kunta lainaa Sotkan Voimalle kauppasumman 10 vuoden laina-ajalla 3 prosentin korolla.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen määrän, joka juoksevien käyttötalousmenojen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot, kunnan ei tarvitse

velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palvelut toimintakunnossa.

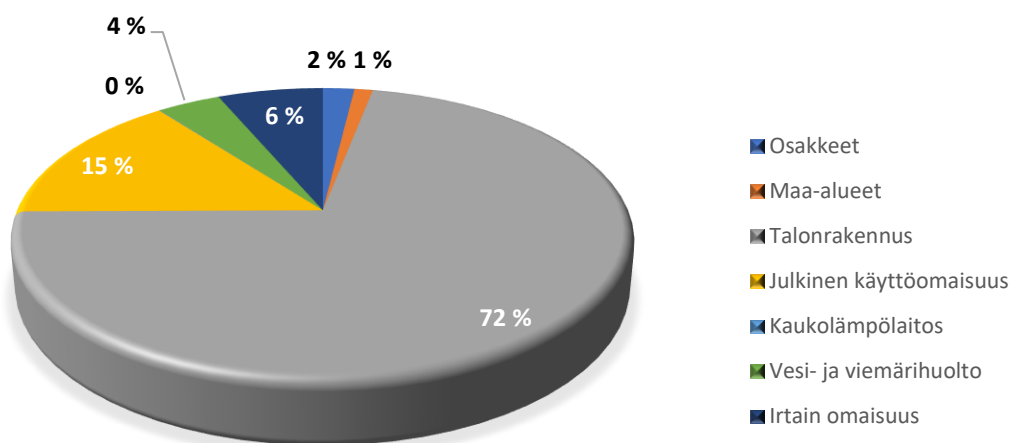
	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Edellisten kausien ylijäämä	55 850 232	52 408 160	51 021 908	44 018 187	47 275 804
Tilinpäätös	-3 442 072	-1 386 252	-7 003 721	3 257 617	-591 353
Kumulatiivinen ylijäämä 31.12.	52 408 160	51 021 908	44 018 187	47 275 804	46 684 451

Kunnan taseessa on kumulatiivista ylijäämää 46 684 451 €. Kunnan kumulatiivisen ylijäämän määrä laski -591 353 vuodesta 2024.

Rahoituslaskelma

Investoinnit

NETTOINVESTOINNIT 2025, %-OSUUDET

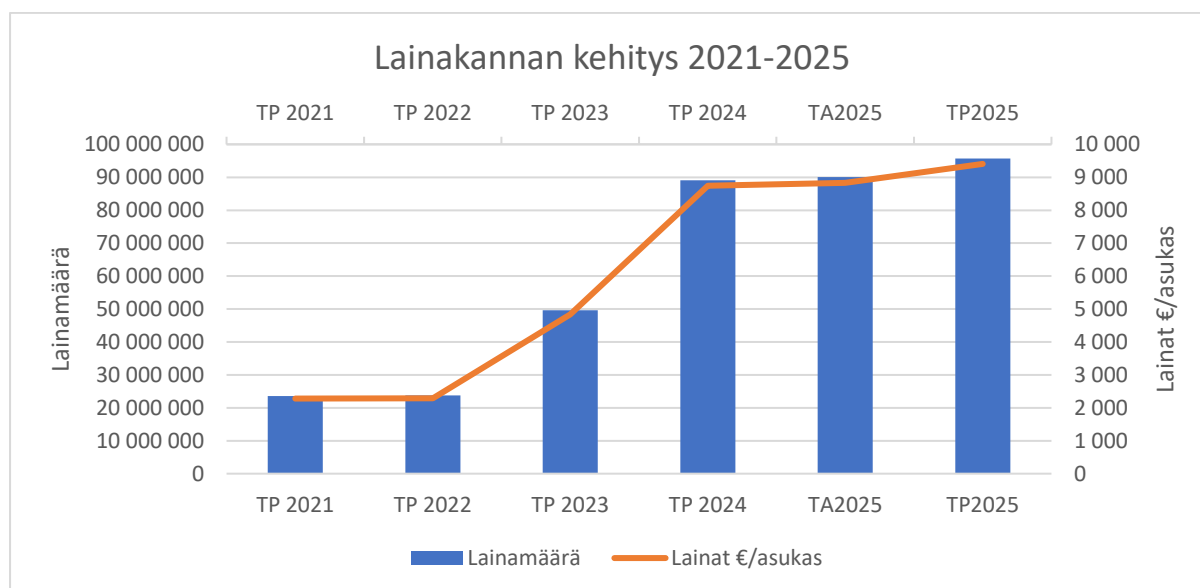
Kunnan investointimenot (brutto) olivat tilikaudella yhteensä 13 408 359 €. Kun investointimenoista vähennetään investointeihin saadut rahoitusosuudet 702 170 € sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja 174 541 €, investointien rahavirta on yhteensä 12 531 647 €. Kunta rahoitti investoinnit pitkäaikaisella ja lyhytaikaisella lainalla. Investointeja tarkastellaan myöhemmin kohderyhmittäin.

Rahoitus

Lainakannan muutokset	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TP2025
Antolainauksen muutokset	14 387	0	-25 148	-14 357 584	0	-333 635
Pitkäaik. lainojen lisäys	6 000 000	4 000 000	10 000 000	47 000 000	20 000 000	20 000 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-3 476 565	-3 853 233	-4 082 399	-6 582 400	-9 005 423	-9 205 423
Pitkäaik. lainojen muutos	2 523 435	146 767	5 917 601	40 417 600	10 994 577	10 794 577
Lyhytaik. lainojen muutos	-4 000 000	0	20 000 000	-1 000 000	-10 000 000	-4 200 000
Lainamäärä	23 591 051	23 737 818	49 655 419	89 073 019	90 067 596	95 667 596
Lainat €/asukas	2 281	2 293	4 833	8 740	8 830	9 407
Asukasluku	10 343	10 352	10 275	10 191	10 200	10 170

Kunnan kokonaislainamäärä oli tilikauden lopussa 95 667 596 €. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin 20 000 000 euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin -9 205 423 €. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -4,2 milj. €.

Asukaskohtainen lainamäärä on vuoden 2025 lopussa 9 407 €/asukas. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä vuonna 2024 oli 3 490 €/asukas ja vuoden 2025 ennakkotiedon mukaan 3 547 €/asukas, joten Sotkamon kunnan asukaskohtainen lainamäärä on selvästi yli valtakunnan keskiarvon.

Sotkamon kunnan lainakannan tulevaa kehitystä arvioitaessa on otettava huomioon vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelma. Kokonaislainamäärän kehitykseen vaikuttavat kunnan tulevat tilikauden tulokset sekä kunnan tuleva investointitaso ml. investointien rahoituspäätökset (oma pääoma vai vieras pääoma).

Tilikaudella 2025 valmistui Sotekeskus 1- hanke. Sotkamon kunta on saanut valmiiksi kolme merkittävää investointia vuosina 2024–2025: Tenetin yläkoulun- sekä Lukio-kirjasto-hankkeet ja Sotekeskus 1. Investointien toteuttaminen on välttämätön palveluiden tuottamisen kannalta ja on syytä muistaa, että koulujen ja sote-keskuksen tuleva elinkaari ulottuu 2100-luvulle saakka.

1.5. Arvio tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä sekä epävarmuustekijöistä

Kuntatalouden tasapainotustyön tavoitteena on löytää konkreettisia keinoja, joilla kuntatalouden menokehitystä leikataan ja tulopohjaa vahvistetaan. Vuodesta 2021 alkaen toteutettiin kunnan talouden tasapainottamis- ja kehittämisohjelmaa, joka laadittiin vuosille 2021–2025. Hyvinvointialueuudistus muokkasi kuntien tulo- ja menopohjaa ennen näkemättömällä tavalla. Kunnan sama osuus ansiotulojen verotuksesta laski 2/3 ja Sotkamon kunnan valtionosuudesta leikkautui lähes 85 prosenttia. Kunnan menoista poistui tasan 50 prosenttia mutta tulojen pudotus oli huomattavasti suurempi. Tämä jo itsessään on asettanut kunnan tilanteeseen, jossa talouden tasapainottamiselle on uudet ja aiempaa isommat tarpeet. Lisäksi tarpeelliset suuret peruspalveluiden investoinnit ovat kasvattaneet kunnan rahoituskustannuksia ja lainarahoituksen määrää.

Kunnanhallitus päätti vuoden 2024 alkupuolella käynnistää Kestävä kuntatalous ohjelman, joka on uusi tasapainottamisohjelma, ja jossa on haettu kustannusrakenteen muutoksia ja tulopohjan vahvistamista. Ohjelman alkuperäisenä tavoitteena oli 10 miljoonan positiivinen muutosvaikutus vuoden 2023 tasosta vuosiin 2026–2027 verrattaessa. Kestävä kuntatalous -ohjelman toimenpiteillä tavoitellaan yhteensä noin 2,6 miljoonan euron säästöjä ja tulojen kasvua noin 10 miljoonaa euroa. Lisäksi valtionosuuksien kasvuksi kyseisellä jaksolla on arvioitu noin 3 miljoonaa euroa. Uusi tasapainottamisohjelma sisältää muun muassa palvelu- ja toimintaprosessien sekä -rakenteiden kehittämistä ja uudistamista sekä henkilöstökulujen vähentämistä. Tarkastelussa ovat olleet myös kunnan kiinteistöt ja sopimukset. Tasapainottamistyö on jatkunut vuoden 2025 aikana mm. kasvatuksen kokonaisuus työllä. Tämä selvitys viedään kohti päätöksentekoa jatkotyönä aloittaneen Kasvun polku -työryhmän työn kautta.

Tasapainottamistoimenpiteiden etenemistä on seurattu ja esitelty päättäjille vuoden 2025 aikana. Ensimmäisen vuoden taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida vuoden 2025 tilinpäätöksen valmistuttua. Tasapainottamisohjelmaa tulee jatkuvasti seurata muutosmahdollisuuksien osalta ja siihen tulee tehdä tarvittavat tarkennukset ja korjaukset vuoden 2026 aikana.

Tasapainoinen talous vaatii jatkuvaa kustannusten seuranta ja elinkeinojen ja kunnan elinvoiman kehittämistä. Investoinneissa huomiota kiinnitettävä edelleen korjausvelan lyhentämiseen sekä kunnan elinvoiman lisäämistä hallituilla toimenpiteillä. Vähenevät lapsimäärät varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tuovat tulevina vuosina nopeasti muutoksia tilatarpeisiin. Tämä yhdessä osittain vanhentuneen rakennuskannan kanssa vaatii päätöksiä, jotka linjaavat tulevien vuosien palveluverkon kuntalaisten peruspalveluissa. Kestävä Kuntatalous -ohjelmalla vastataan muutoksiin, joita kunnan rahoitus- ja toimintaympäristössä on tapahtunut ja tulee tapahtumaan. Ohjelman kautta on löydettävä kestävä malli tuottaa palveluita talouden realiteettien rajoissa. Tämä tarkoittaa tulopohjan vahvistamista ja palveluiden kustannustehokkaampaa tuottamista tulevaisuudessakin.

Hyvinvointialueuudistuksen lisäksi kunnan taloudellisessa tilanteessa on ollut paljon muuttuvia ja vaikeasti ennustettavia tekijöitä viime vuosina kuten Covid-epidemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, maailmatalouden tilanne, kiristynyt tilanne maailman valtiopolitiikassa, kustannusten voimakas kasvu erityisesti energiahintojen osalta sekä yleinen korkotason nousu, joka kuitenkin on tasaantunut vuoden 2025 aikana.

Elinvoima

Kuntastrategian ja elinvoimaohjelman tavoitteena on antaa suuntaviivat ja painotukset myös talouden kehittämistyölle. Yhtenä tärkeänä asiana on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytettävissä olevien resurssein ja keinoin. Satsaukset liikuntapaikkoihin ja terveisiin sekä turvallisiin koulu- ympäristöihin ovat parhaita ennaltaehkäisevää terveys- ja turvallisuustyön muotoja. Suuret valmistuneet koulu-, kirjasto- ja liikuntainvestoinnit ovat satsaus pitkälle tulevaisuuteen ja ne tulevat lähitulevaisuudessa pienentämään korjaus- sekä kiinteistökustannuksia. Kirkonkylän elinvoimaa kehitetään vuonna 2023 hyväksytyin Sotkamon kirkonkylän Masterplanin ohjaamana. Tavoitteena on toteuttaa ratkaisuja, jotka mahdollistavat ja edistävät elinvoimaisen keskustajaman kehittymistä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi asemakaavan päivittämisen jatkamista, liikkumisen ja logistiikan ratkaisuja sekä uusien investointien mahdollistamista. Hiukan alueella on tapahtunut sopimuksellisia muutoksia ja sen alueella tulee lähivuosina tapahtumaan suurella todennäköisyydellä muutoksia ja kehitystä esimerkiksi matkailuun liittyen.

Elinvoimaa lisääviä asumisen vaihtoehtoina ovat vuonna 2024 valmistuneet Leivolanlahden asuinalue ja Maisemakallion vapaa-ajan rakentamisalue. Kunnan tulee jatkossakin panostaa hyvään maapolitiikkaan ja ennakoivaan kaavoitukseen. Leivolanlahden alue on hyvä esimerkki siitä, että oikeassa paikassa sijaitsevat tontit kiinnostavat rakentajia kaikenlaisissa maailmantilanteissa.

Elinvoiman kasvattamisessa oma iso roolinsa on kunnassa tapahtuvalla yritystoiminnalla. Kaivosten toiminta tulee jatkossa kehittymään yhä merkittävämmäksi työnantajaksi ja sen osuus alueen bruttokansantuotteesta on viime vuosina kasvanut huomattavasti. Yhä pidemmälle vietyt arvoketjut tukevat tätä kehitystä. Sotkamon kunta ja Kajaanin kaupunki ovat yhdessä käynnistämässä hanketoiminnan kautta kaivosekosysteemien kehittämisen. Tässä tavoitteena on luona kokonaisuus, joka edistää ja kehittää arvoketjuja.

Matkailupuolen uudet investointihankkeet mahdollistavat toteutuessaan kapasiteetin kasvun ja samalla myös palvelukysynnän nousun. Vuonna 2025 Sotkamon kunta oli vahvasti edistämässä kansainvälisen matkailun kehittymistä hanketoiminnan avulla ja osallistumalla aktiivisesti Vuokatin Matkailukeskus Oy:n toimintaan. Näistä toimista tuloksina ovat olleet kestävän matkailun matkailualue status, palkinto vuoden 3. parhaana matkailukeskuksena ja lisääntyneet kansainväliset lennot.

Myös pienyrityksien ja aloittavien yritysten toimintaedellytyksiä tulee pystyä vahvistamaan nyt ja tulevaisuudessa. Erityisenä painoituksena tulee olla avustavat toimenpiteet sukupolven vaihdosten ja yrittäjävaihdosten osalta. Liian myöhään tehtynä tämä ajaa kehitykseen missä sinällään elinvoimaiset yritykset päättävät toimintansa omistajien ja henkilökunnan saavutettua eläköityksiään. Tällaista kehitystä on ollut havaittavissa viime vuosina. Toinen painopiste tulee olla yritysten kasvun edistäminen ja rohkaiseminen myös kansainvälisille markkinoille osallistumiseen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit, sekä vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Terveysturvallisuuden häiriöiden riski pysyi vuonna 2025 matalana. Koska Covid-19-pandemia osoitti käytännössä terveysturvallisuuteen liittyvien häiriöiden laaja-alaiset vaikutukset yhteiskuntaan, tulee valmiutta ylläpitää jatkossakin vastaaviin alueellisiin tai maailman laajuisiin kriiseihin. Sotkamon kunta on kehittänyt varautumistaan ja valmiuttaan vastata yhteiskunnan eri häiriötilanteisiin.

Ukrainan sodan luoma epävarmuus ja Venäjän arvaamattomuus on aiheuttanut hintojen sekä korkojen nousua. Sodan pitkittyminen ja sen vaikutukset tulevat olemaan hyvin kauaskantoisia maailmantaloudelle ja maiden välisille suhteille. Nämä seuraukset aiheuttavat pitkään epävakausta korko- ja rahoitusmarkkinoille sekä energian hinnoitteluun nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

Suuret haasteet liittyvät myös väestörakenteen kehitykseen. Ikääntymisen takia kunnan huoltosuhte uhkaa heiketä ja tällä on vaikutusta kunnan asukasmäärään ja verokertymään. Tämä kehitys on hankala myös siksi, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoida lisääntyvän. Syntyvyyden lasku näkyy lyhyellä aikajänteellä palveluverkon ja -tarpeen muutoksina ja pitkällä aikavälillä työvoiman määrän romahtamisena. Tietyillä toimialoilla on pula osaavasta työvoimasta ja esim. matkailun ja kaivosalan kehitysnäkymät ja mahdollisuudet ovat alueella todella positiiviset ja houkuttelevat alueelle työkäistä väestöä. Sotkamo joutuu muiden kuntien tapaan kilpailemaan osaavasta työvoimasta. Tämä luo painetta palvelurakenteelle ja asuntotarjonnalle. Sotkamon kunta on pyrkinyt omalta osaltaan eri ratkaisuilla edistämään asuntokannan kasvua alueella ja tuomaan viestinnällisesti esillä alueen hyviä palveluita.

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa puute ammattitaitoisesta ja koulutetusta henkilöstöstä myös kuntaorganisaatiossa. Tiettyihin tehtäviin on jo nyt rekrytointihaasteita. Kasvatava osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös kunnan nykyisen henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joidenkin alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä ja heidän työssään jaksamisesta.

Digitalisaation hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa kuntalaisten asiointia. Robotiikan ja tekoälyn osuus palveluiden tuottamisessa tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Asian käänttöpuolella ovat toimintavarmat järjestelmät ja tietoturvallisuusriskit. Kunta on aloittanut vuoden 2025 aikana tekoälyn käyttöön liittyvät kokeilut ja käyttöönotot. Tämä todella merkittävä muutos on tehtävä suunnitellusti ja hallitusti.

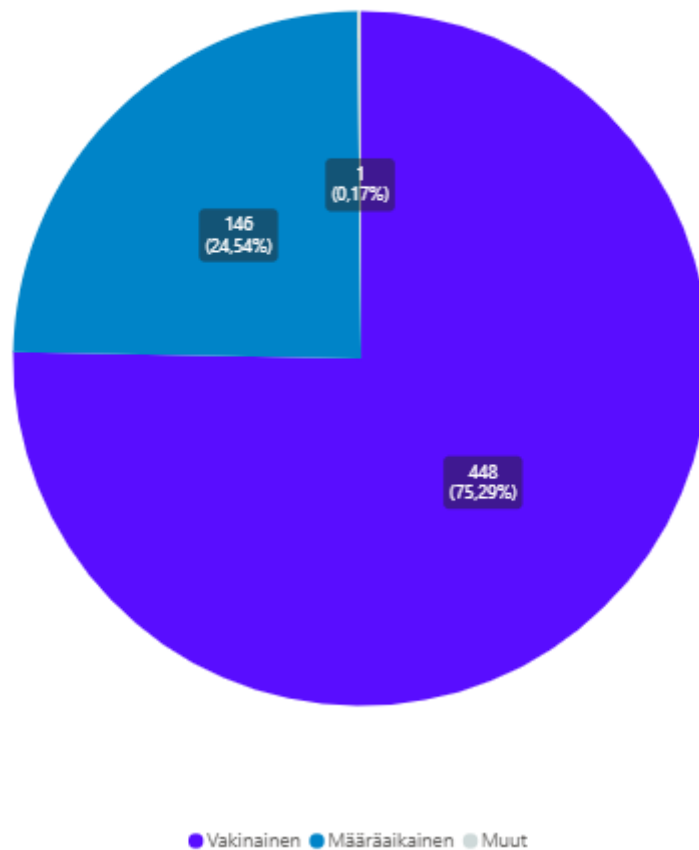
Suurimmat materiaali- ja vahinkoriskit liittyvät lumi- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin toiminnot jouduttaisiin järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä tykkylumen aiheuttama sähkökatko voi vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja ja kuntalaisten asumista. Näihin riskeihin on pyritty vastaamaan esimerkiksi kehittämällä kunnan varautumista varavoi- man ja käyttöenergian osalta.

Rahoitusriskinä ovat suuret korkovaihtelut. Kuntakonsernin lainakanta on investointien vuoksi kasvanut maan keskiarvon yläpuolelle ja tämä lisää korkovaihteluiden vaikutusta kuntatalouteen. Kunnalla on verrattain mittava sijoitusomaisuus. Sijoitustoiminta sisältää osaltaan sijoittamiseen liittyviä riskejä, jotka kunta pitää sijoitussuunnitelman mukaisesti maltillisina mutta lyhyellä aikajänteellä katsottuna osakekurssien vaihtelut voivat olla todella suuria ja näin ollen sijoitusten arvonalennuksetkin ovat hyvinkin mahdollisia. Riskiin pyritään varautumaan sijoitussalkkujen ammattimaisella hoitamisella ja vahvalla hajautuksella eri sijoitusmuotoihin.

1.6. Henkilöstö

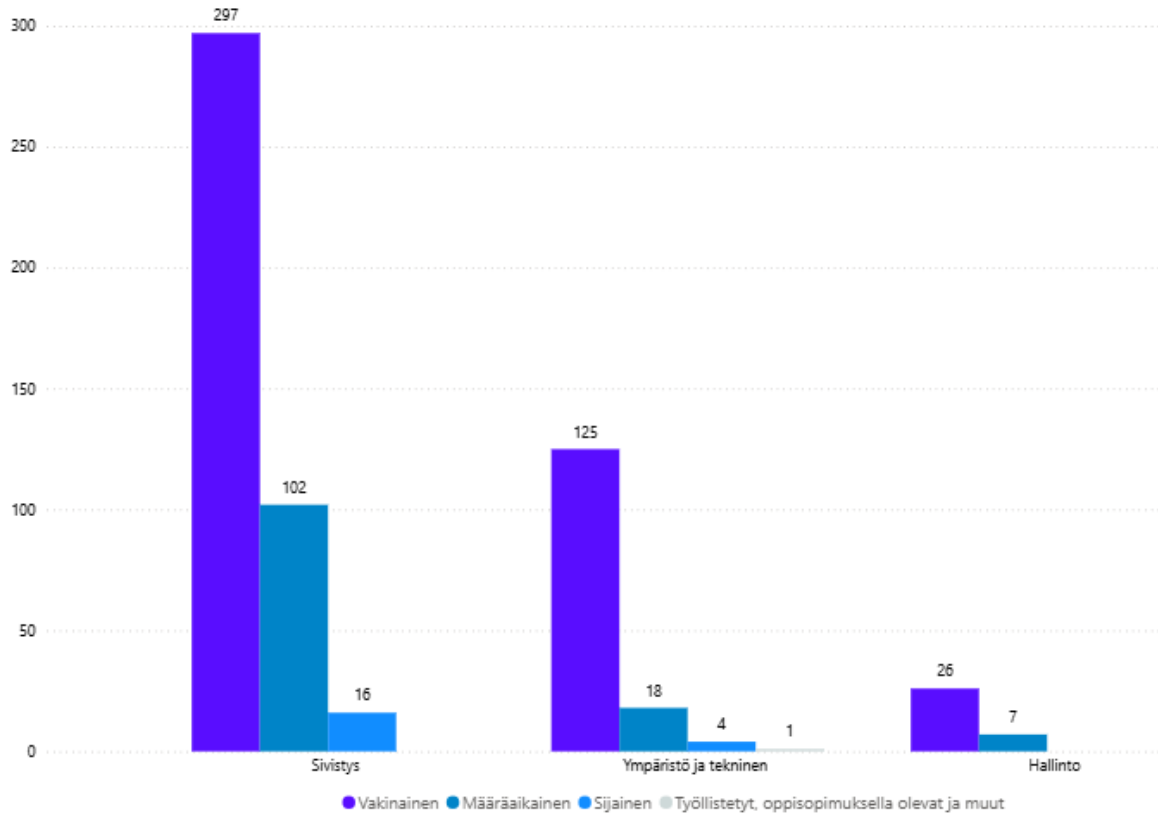
Henkilöstömäärä 31.12.2025 oli 579 henkilöä (600, 2024). Kansalaisopiston osa-aikaiset tuntiopettajat ja sivutoimiset (95) eivät ole henkilöstömäärässä mukana. Henkilöstön määrä väheni edellisen vuoden viimeiseen päivään verrattuna kahdellakymmenellä yhdellä henkilöllä. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2025 oli 674 (683, 2024).

Henkilöstön palvelussuhteen luonne 2025

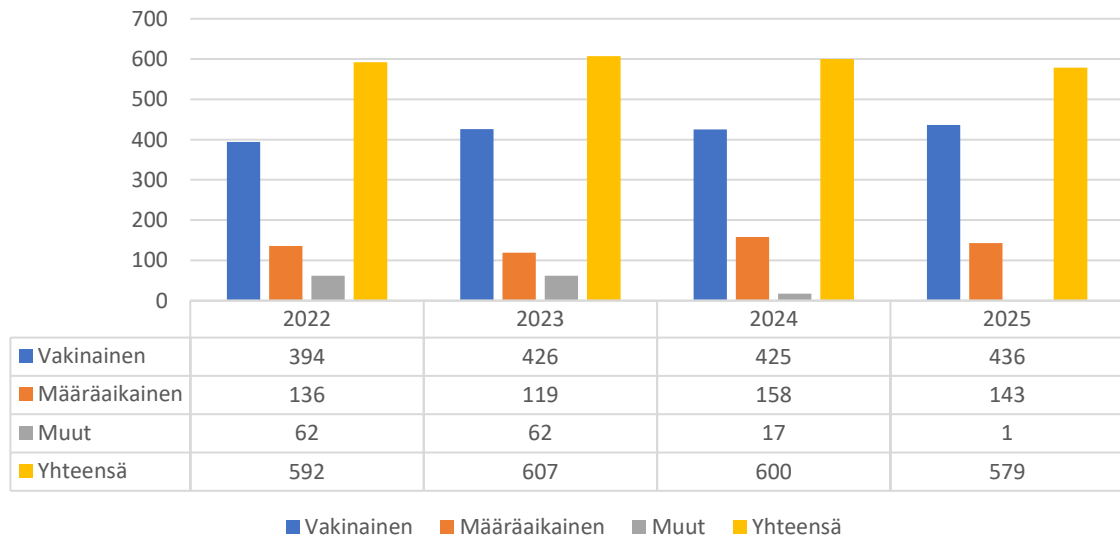
Vuonna 2025 toistaiseksi voimassa olevissa palvelussuhteissa työskenteli 75,3 % henkilöstöstä, määräaikaisissa palvelussuhteissa 24,7 %. Toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden määrä kasvoi, tämä johtui työllistettyjen ja oppisopimuksella työskentelevien määrän vähenemisestä. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna yhdellätoista.

Henkilöstön palvelussuhteen luonne 2025

Tarkempi selvitys henkilöstöstä esitetään erillisessä henkilöstöraportissa. Henkilöstötietojen raportointi on tehty toista kertaa CGI Populus-järjestelmästä Kuntamaiseman HR-raportointipalvelulla. Järjestelmävaihdoksen vuoksi vertailtavuus aikaisempiin vuosiin ei kaikilta osin ole mahdollista.

Henkilöstön määrä 2022-2025

1.7. Ympäristötekijät

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja huolehtii mm. luonnonsuojelulain, maa- aineslain ja ympäristönsuojelulain asettamista kunnille kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä. Sotkamon kunta on muiden Kainuun kuntien tavoin jäsenenä Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokympissä, joka osaltaan vastaa jätehuollon järjestämisestä kunnan alueella. Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos vastaa hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta alueellaan ja vastaa myös jäteveden puhdistamisesta ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Ympäristövalvontayksiköllä ei ole tiedossa kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen olennaisesti vaikuttavia ympäristötekijöitä.

1.8. Elinkeinot ja elinvoima

- **Maanosto ja myynti**

Sotkamon kunta hankki vuonna 2025 maata noin 10,9 hehtaaria ja käytti hankintaan 183 417,42 €. Lähes kaikki hankitut maa-alueet olivat yleisiä alueita, eli katu- ja virkistysalueita. Varsinaista raaka-maata ei hankittu vuonna 2025. Ostettujen ja lunastettujen alueiden lisäksi kunta sai lahjoituksena 1647 m²:n kiinteistön haja-asutusalueelta. Maan myynnistä saadut tulot vuonna 2025 olivat 100 648 €. Myydyt maa-alueet olivat kaavan mukaisia rakennuspaikkoja tai niiden osia.

- **Elinkeinotoiminta**

Yrityskannan kasvu jatkui Sotkamossa, kuntaan perustettiin enemmän yrityksiä kuin oli toimintansa lopettaneita. Yritystoiminnan suunnittelua ja käynnistämistä edistettiin yksilöllisen tarpeen mukaisella neuvonnalla starttirahaneuvonta mukaan lukien. Yrityskehittämisen toteuttamisen tueksi myönnettiin kunnan yrityspalveluseleitä paikallisille yrityksille erilaisiin kehittämistöimiin sekä hyödynnettiin yrityspalveluverkoston muita taloudellisia tukimahdollisuuksia. Hanke pohjaista kehittämistä edistettiin osallistumalla elinkeinosektorille sijoittuvien hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Yrityskehittämisen osalta kunta toimi osarahoittajana uusiutuvaan energiaan, kaivosalaan, matkailuun, investointeihin ja yrittäjyyteen liittyvissä yhteishankkeissa. Yritysten omistajan-/sukupolvenvaihdoksia edistettiin muun muassa neuvonnalla ja yrityspalvelusetelillä tuotettujen palveluiden avulla. Yrityspalvelua toteutettiin asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden pohjalta ympäröivän yrityspalveluverkoston tarjontaa tapauskohtaisesti hyödyntäen. Aluemarkkinointia tehtiin yritys- ja sidosryhmätapahtumissa, infoissa ja yritysneuvonnan yhteydessä.

- **Matkailu**

Matkailu on yksi Sotkamon kunnan keskeisistä elinkeinoista. Vuokatin matkailualueen monipuolinen palvelutarjonta houkuttelee vuosittain merkittävän määrän kävijöitä alueelle. Vuonna 2025 alueella kirjattiin yhteensä noin 873 356 yöpymistä, joista 96 % oli kotimaisia ja 4 % kansainvälisiä

matkailijoita. Matkailun välitön ja välillinen työllisyysvaikutus kunnassa on arviolta 297 työpaikkaa (tilasto 2021).

Matkailu vahvistaa kunnan elinvoimaa, lisää palveluiden kysyntää ja tukee alueen yritystoiminnan kehittymistä. Vuokatin matkailualueella toimii noin 60 matkailu- ja palvelualan yritystä, ja matkailuinvestointeja toteutettiin tai valmisteltiin vuoden aikana yhteensä noin 45 000 milj. euron arvosta.

Sotkamon kunnan matkailupalvelujen tehtävänä on edistää kunnan matkailun kehittämistä ja markkinointia yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Kehittämistyön painopisteitä ovat saavutettavuuden parantaminen, uusien matkailuinvestointien edistäminen, kansainvälisen matkailun kasvun tukeminen sekä matkailuyrittäjyyden toimintaedellytysten vahvistaminen.

Matkailumarkkinointia ja alueen matkailun kehittämistä toteutetaan yhteistyössä matkailuyrittäjien kanssa Vuokatin Matkailukeskus Oy:ssä Vuokatti-brändin alla. Vuokatin Matkailukeskus Oy (VMK) vastaa erityisesti alueen kotimaan matkailumarkkinoinnista sekä osallistuu alueen yhteisiin kehittämistoimenpiteisiin.

Alueella on voimassa matkailun kehittämissuunnitelma vuoteen 2028 asti, jonka mukaisesti toteutetaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan Vuokatin matkailualueen vetovoimaa, ympärivuotisuutta sekä kansainvälistä tunnettuutta.

- **Kulttuuri**

Kulttuuritilaisuuksia järjestettiin 60, joissa kävijöitä oli yhteensä 26 240. Tapahtumista yli puolessa oli sotkamolaisia ja kainuulaisia kulttuurin ja taiteen tekijöitä. Tapahtumista lastentapahtumia oli 10 ja tapahtumat sijoittuivat 15 eri paikkaan. Uutena tapahtumapaikkana saatiin helmikuussa käyttöön lukio-kirjaston tapahtuma-aukio, joka paransi huomattavasti sotkamolaisten tapahtumien saavutettavuutta sekä tarjosi ammattimaisen tilan monipuolisiin tapahtumiin. Aatoksen remontti valmistui kesäksi taidenäyttelykäyttöön ja siellä järjestettiin kevään ja kesän aikana Heidi Kilpeläisen, Jaakko Leppäsen ja Friedrich Hechelmannin taidenäyttelyt. Loppuvuodesta Aatoksessa järjestettiin Anne Lukkarin, Sanni Lehiköisen ja Riikka Lukkarin organisoima näyttely. Taiteen osalta Salmelan koulussa ja Tenetin koulussa päästiin kokemaan kierrätystaiteen räätälöidyt näyttelyt yhteistyössä Taidevaltatie Toivon Taidesilta-projektin kanssa. Taiken ja Leaderin rahoittamat Heinämäen pitkospuut avattiin juhlallisesti.

Yhteistyössä Kuhmon Kamarimusiikin kanssa järjestettiin festivaalin viralliseen ohjelmaan kuulunut konsertti ja yhteistyölle saatiin jatkoa myös vuodelle 2026. Konsertti avasi vuoden 2025 Sotkamopäivän tapahtumat, johon kuului lisäksi kolme Terrafame-stadionin konserttia: Vaarojen Viulistit, Iki-routa ja Ida Elina. Erikoisuutena mainittakoon, että tuolloin alettiin valmistella Ida Elinan ja Vaarojen Viulistien ainutlaatuisista yhteistä joulukonserttia, joka oli joulun alla suuri menestys.

Konsertteja saatiin järjestettyä kustannustehokkaasti, kun toukokuussa otettiin käyttöön kunnan mobiililava, jonka toimintaan koulutettiin kolme henkilöä. Vuosittain toteutettaviksi tapahtumiksi ovat vakiintuneet Sotkamon Huumorifestivaali, Suomen Luonnonpäivän konsertti ja Sotkamon elokuvaviikko. Huumorin legenda -palkinnon sai näyttelijä Miitta Sorvali. Taiteiden yö herätettiin jälleen henkiin ja se toteutuu jatkossa vuosittain. Myös Yökirjasto-tapahtumasta on tullut perinne. Reflektor-valotaidefestivaalia ei järjestetty vuonna 2025, vaan se muuttuu biennaaliksi vuodesta 2026 alkaen.

Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden valmistelu jatkui. Veikko Huovisen satavuotisjuhlaa vietetään v. 2027 ja vuoden aikana jatkettiin juhluvuoden valmisteluja nimikkoseuran ja muiden toimijoiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen kulttuuriopetussuunnitelma KOPS:ia uudistettiin eri yksiköistä kootujen kulttuuriyhdyshenkilöiden kanssa. Kansalaisopiston kulttuurikurssi vakiinnutti toimintansa ja kokoontui keväällä 6 ja syksyllä 6 kertaa. Kansainvälisyystoiminta jatkui vahvana yhdessä Isny im Allgäu:n kanssa ja suurimpana toimena järjestettiin Sotkamoon Friedrich Hechelmännin taidenäyttely. Isnystä vieraili yli 20 henkilön delegaatio Sotkamossa ja osallistui näyttelyn avajaisiin ja Sotkamopäivän tilaisuuksiin. Kuhmon musiikkiopiston järjestämän kesämuusikkotoimintaan palkattiin seitsemän nuorta sotkamolaista soittajaa esiintymään useissa tapahtumissa. Myös Kainuun kirjamessut ja Kainuun maakuntajuhla etkoineen (Elastisen konsertti) järjestettiin Sotkamossa. Sotkamon kulttuuripalkinnot jaettiin Kainuun kirjamessujen yhteydessä Pekka Partaselle ja Ari Westersundille.

Kajaanin kaupunginteatteri – alueteatteri on tärkeä yhteistyökumppani. Sotkamon kunnalla on edustus sen neuvottelukunnassa ja vuonna 2025 alueteatteri toi Sotkamoon kaksi näytelmää, joista toinen oli lastennäytelmä. Kainuun lasten ja nuorten kulttuurikeskus Kulttura tuottaa palveluita kunnassa, mm. KOPS:aan. Sotkamon kunta on ollut edelleen muiden Kainuun kuntien kanssa mukana Taikusydän-verkoston toiminnassa, jossa fokuksena on kulttuurihyvinvointi.

Valtakunnallisesti osallistuttiin sekä Matkamessuille että Helsingin kirjamessuille. Kulttuurituottaja kutsuttiin mukaan Hanaholmen Kulturin ruotsalais-suomalaiseen verkostoyhteistyöhön, joka avaa ovia ruotsalais-suomalaiseen yhteistyöhön ja rahoitukseen.

Syyskuussa 2025 kuvattiin maakuntien rajat ylittävä videoprojekti, joka avasi Pääatalo-Kianto-Huovinen kirjallisuusreitiprojektin. Mukana tuotannossa olivat Sotkamon kunnan lisäksi Suomussalmi ja Taivalkoski. Video tehtiin Yölinnun kappaleeseen Pääatalo ja Huovinen ja sen päätähdenä oli itse Simo Silmu. Syksyllä video editoitiin ja esitettiin ensimmäistä kertaa Kainuun kirjamessuilla Sotkamossa ja videon valtakunnalliseksi julkistukseksi sovittiin tammikuun lopulle esiintyminen Puoli seitsemän -ohjelmassa.

- **Urheilu, liikuntapaikat ja liikunta**

Sotkamon kunta on jatkanut aktiivista työtä liikkumisen edistämiseksi vuoden 2025 aikana. Liikunnasta on edistetty aikaisempien vuosien tapaan kehittämällä liikuntaolosuhteita, järjestämällä monipuolisia liikuntapalveluita sekä -tapahtumia ja kehittämällä toimintaa liikkumista edistävien hankkeiden avulla.

Liikuntaolosuhteiden kehittämisessä kunta jatkoi aktiivista työtä vuonna 2025 hyödyntäen myös ulkopuolista rahoitusta investoinneissa. Mennyt kesä oli ensimmäinen Mustolan uudella urheilukentällä ja kausi osoittautui erittäin onnistuneeksi. Kenttä sai runsaasti positiivista palautetta käyttäjiltä. Vuoden 2025 aikana kokonaisuutta täydennettiin hankkimalla kalusto kentälle ja rakentamalla kentälle huoltorakennus, joka valmistui marraskuussa. Yhtenä luontoliikunnan kehittämishankkeista käynnistettiin Pysy reitillä 2 -hanke, jossa parannetaan ja kehitetään reitistöjen olosuhteita kokonaisvaltaisesti. Hankkeeseen myönnettiin ELY-keskuksesta tukea Euroopan maaseuturahastosta. Hanke jatkuu vielä vuoden 2026. Luontoliikunnan edistämiseksi valmistui myös Syntiniemen esteetön luontovirkistysalue, joka mahdollistaa entistä paremmin kaikkien kuntalaisten ja matkailijoiden pääsyn lähiluontoon. Syntiniemen. Syntiniemen luontovirkistysalue suunniteltiin yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen, Kainuun ELY-keskuksen ympäristöviranomaisten ja Kajaanin ammattikorkeakoulun

kanssa. Kunnalle myönnettiin Maaseuturahastosta tukea Syntiniemen investointihankkeeseen. Vuoden 2025 aikana valmistui myös Tenetin koulun ulkoliikunta-alue, joka lisää erityisesti lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksia ja täydentää Tenetti-Mustola liikuntapaikkakokonaisuutta. Lisäksi lukion liikuntasalin peruskorjaus toteutettiin, mikä edisti sisäliikunnan olosuhteita merkittävästi erityisesti pesäpallon talviharjoitteluun. Pienempinä, mutta paikallisesti tärkeinä kohteina valmistuivat myös talviuintipaikka, koirapuisto sekä Nivun ulkoilureitti ja laavu. Liikuntaolosuhteiden kehittämistä on näin jatkettu suunnitelmallisesti liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman pohjalta ja toteutetut hankkeet tukevat laajasti sekä omatoimista liikkumista että ohjattua liikunnan harrastamista.

Sotkamon liikuntapalvelut ja kansalaisopisto järjestivät yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa useita paikallisia tapahtumia ympäri vuoden. Tapahtumat tarjosivat kuntalaisille monipuolisesti mahdollisuuksia osallistua ja liikkua eri vuodenaikoina. Vuoden aikana tapahtumatarjontaa rikastuttivat myös uudet tapahtumat. Ensimmäistä kertaa järjestetty Nuku yö ulkona -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä seurakunnan sekä Vuokatin Ladun ja Polun kanssa. Lisäksi Mustolan uudella urheilukentällä järjestettiin avajaiset ja kentällä pelattiin myös Hakan jalkapallo-ottelu. Paikallisten liikuntatapahtumien monipuolinen ja ympärivuotinen toteutus on vahvistanut kuntalaisten osallisuutta ja lisännyt liikkumista osallistujien arjessa. Paikallisilla liikuntatapahtumilla on keskeinen rooli yhteisöllisyyden, liikkumisen ja mielen hyvinvoinnin edistämässä.

Kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi kunta on järjestänyt monipuolisia liikuntaryhmiä eri ikäryhmille sekä soveltavan liikunnan kohderyhmille. Toimintaa on kehitetty asiakastytyväisyyskyselyn tulosten pohjalta, jotta se vastaisi entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin. Liikuntapalveluiden kehittämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja yhdistysten kanssa. Lisäksi kunta on jatkanut aktiivista tukeaan liikuntaseuroille myöntämällä avustuksia seurojen toiminnan edistämiseksi.

Sotkamon kunta on ollut aktiivisesti mukana valtakunnallisissa liikunnan edistämishankkeissa myös vuonna 2025. Ikäihmisten liikkumista ja hyvinvointia edistettiin Voimaa vanhuuteen -ohjelman kautta, jota koordinoi Ikäinstituutti. Ohjelmassa ovat mukana kaikki Kainuun kunnat sekä Kainuun hyvinvointialue. Vuosi 2025 oli ohjelman ensimmäinen toteutusvuosi ja toiminta jatkuu vuoden 2027 loppuun saakka. Kunta oli mukana myös Jyväskylän yliopiston liikuntaneuvonnan kehittämishankkeessa Kuka minua liikuttaisi, joka jatkui vuoden 2025 ajan. Lisäksi kunta kehitti omaa liikuntaneuvontaansa toteuttamalla Liikuntaneuvonta haltuun Sotkamossa -hankkeen. Hankkeen aikana luotiin kunnalle oma liikuntaneuvontaprosessi. Hankkeeseen saatiin valtionavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle -ohjelmasta. Peruskoululaisten liikkumisen edistämistä jatkettiin viime vuonna alkaneella Move-prosessin liikuntaneuvonnan ja Liikkuva koulu -toiminnan Sotkamo Solisten liikkeelle -hankkeella. Lisäksi peruskoululaisten liikkumisen edistämiseksi käynnistettiin syyslukukaudella 2025 Hupi ja Hiki -hanke, joka jatkuu kevätlukukaudella 2026. Kehittämishankkeiden kokonaisuus on vahvistanut liikunnallisen elämäntavan edistämistä eri ikäryhmissä sekä tukenut kuntalaisten hyvinvointia.

Kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana toteutetut toimet ovat parantaneet liikuntaolosuhteita, monipuolistaneet liikkumismahdollisuuksia sekä edistäneet liikunnan saavutettavuutta eri kohderyhmille.

1.9. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja arjen turvallisuutta. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla toimialoilla yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Keskeisinä yhteistyökumppaneina hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ovat hyvinvointialue sekä järjestöt. Sotkamon kunnan monialainen, säännöllisesti kokoontuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (HYTE-työryhmä) sekä kunnan hyvinvointijaosto ohjaavat, koordinoivat sekä arvioivat kunnassa tehtävää hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuustyötä.

Kannustimena kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön on asetettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin, joka tarkoittaa sitä, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuonna 2025 Sotkamon hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin oli 69/100 (vuonna 2024 61/100). Sotkamon saamien HYTE-eurojen kokonaismäärä oli 215 600 euroa, mikä on 21 000 euroa enemmän edellisvuoteen nähden.

Laaja hyvinvointikertomus 2022-2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 27.5.2025. Vuonna 2025 toteutettuja asukkaiden hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä on esitetty painopisteittäin seuraavassa kuvassa.

HYVINVOIVAT LAPSIPERHEET	<ul style="list-style-type: none"> •Tilapäinen lastenhoitoapu sotkamolaisille lapsiperheille yhteistyössä MLL:n kanssa käynnistyy •Lapsiperheille suunnatut matalan kynnyksen kohtaamispaikat, kuten Perheiden Pesäkolo jatkavat toimintaansa
HYVINVOIVAT LAPSET JA NUORET	<ul style="list-style-type: none"> •Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (Sotkamo solisten liikkeelle -hanke) •Move!-mittausprosessien yhtenäistäminen •Hupi & Hiki -hanke käynnistyy •Kumminuoriso-ohjaaja- sekä kouluvalmentajatoiminta edistävät oppilaiden hyvinvointia
HYVINVOIVAT TYÖIKÄISET	<ul style="list-style-type: none"> •Liikuntaneuvonta haltuun Sotkamossa -hankkeen myötä maksutonta elintapaohjausta työikäisille •Työllisyysohjelman toimenpiteet •Monipuolinen kansalaisopiston kurssitarjonta
HYVINVOIVAT IKÄIHMISET	<ul style="list-style-type: none"> •IISI - Ikäihmisten sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisen hanke käynnistyy •Sotkamo mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa •Liikuntaneuvonta haltuun Sotkamossa -hankkeen myötä maksutonta elintapaohjausta ikäihmisille •Aktiivinen vanhus- ja vammaisneuvosto •Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta
HYVINVOIVAT KUNTALAISET	<ul style="list-style-type: none"> •Syntiniemen esteettömän luontovirkistysalueen valmistuminen •Osallistuvan budjetoinnin äänestyksen voittanut Nivun ulkoilureitti ja tulentekopaikka valmistuvat •Runsas kulttuuritarjonta •Kainuun mielen hyvinvoinnin ohjelma valmistuu •Apajassa aloitetaan hävikkiruokajakelu edulliseen hintaan •Ehkäisevä päihdetyö: säännölliset tapaamiset •Kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä aloittaa toimintansa

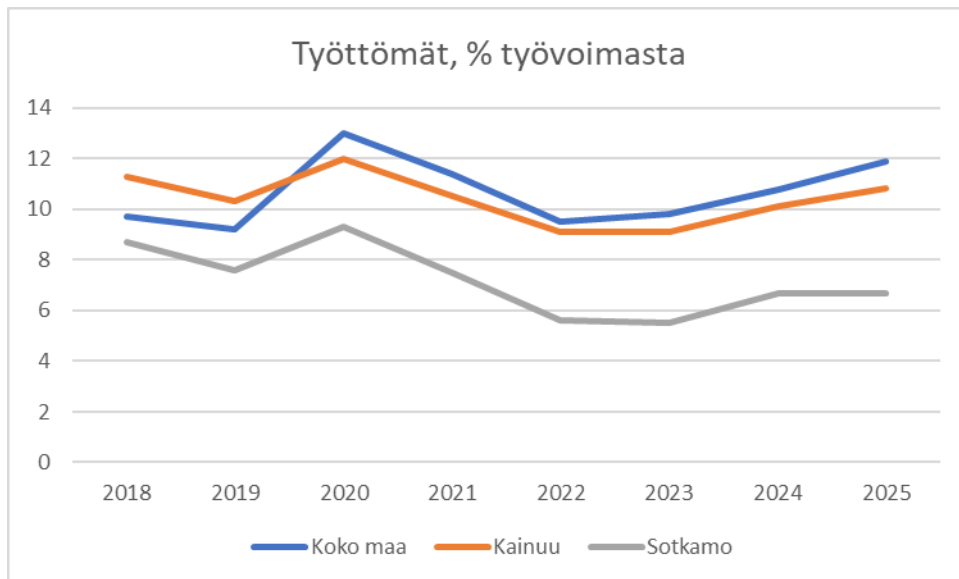
1.10. Työllisyys

Vuonna 2025 heikko taloustilanne näkyi selvästi koko Suomen työllisyydessä. Työvoiman kysyntä jäi pienemmäksi kuin tarjonta, eikä uusia työpaikkoja syntynyt samaan tahtiin kuin aiemmin. Työttömyys kasvoi ja oli loppuvuonna EU-maiden korkeimmalla tasolla. Kainuussa työllisyystilanne heikkeni sekä alku- että loppuvuonna, mutta työttömien osuus työvoimasta kasvoi maltillisesti ja pysyi vuoden mittaan tasaisempana kuin maassa keskimäärin. Vuoden lopussa Kainuussa oli 3 807 ihmistä vailla työtä, mikä on 111 henkilöä (+3 %) enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Lisäksi 520 henkilöä oli kokoaikaisesti lomautettuna. Työttömyys kohdistui erityisesti niihin, joilla on toisen asteen tutkinto. Heitä oli 63 % kaikista työttömistä. Ammattiryhmistä suurimmat työttömien määrät olivat rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä (756 henkilöä), palvelu- ja myyntityöntekijöillä (669 henkilöä) sekä henkilöillä, joilla ei ollut selkeää ammattinimikettä (634 henkilöä).

Kun työttömyyttä tarkastellaan, on hyödyllistä katsoa myös laajaa työttömyyttä. Siihen lasketaan työttömät ja henkilöt, jotka ovat olleet mukana erilaisissa työllisyyttä edistävässä palveluissa. Vuonna 2025 laaja työttömyys pieneni Kainuussa. Vuoden lopussa näitä henkilöitä oli yhteensä 4 788, mikä on 302 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien määrän kasvua selittää osin se, että moni aiemmin palveluissa ollut henkilö siirtyi takaisin työttömäksi. Kokonaisuutena Kainuun työmarkkinat kesivät vuoden haasteet paremmin kuin maassa keskimäärin, ja jos palveluissa olisi ollut yhtä paljon asiakkaita kuin edellisinä vuosina, Kainuun työttömyysaste olisi näyttänyt matalammalta.

Sotkamossa työttömyys vaihteli vuoden 2025 aikana aiempia vuosia enemmän kuukausitasolla. Kesikesä oli työllisyyden kannalta selvästi vahvempi, ja se tasasi loppuvuoden heikompaa kehitystä. Koko vuoden tasolla tilanne pysyi kuitenkin yllättävän vakaana. Työttömyysaste oli 6,7 %, eli täsmälleen sama kuin vuonna 2024. Laaja työttömyys pysyi myös hallinnassa, ja Sotkamo säilytti edelleen Kainuun matalimman työttömyyden sekä maakunnan korkeimman työllisyysasteen (77,8 %).

Sotkamon työvoiman koko oli vuoden 2025 lopussa 4 684 henkilöä. Joulukuussa työnhakijoita ilman työtä oli 400, mikä on 32 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin, ja kokoaikaisesti lomautettuja oli 77. Työttömyys kohdistui erityisesti rakennus- ja kuljetusaloille sekä osaan kasvatus- ja palvelualan avustavista tehtävistä sekä muille kausialoille. Työttömyyden painottuminen ammatillisen koulutuksen varaan perustuviin, suhdanneherkkiin ammatteihin näkyi sekä mies- että naisvaltaisilla aloilla. Sen sijaan korkeakoulutettujen ja säädeltyjen ammattien työttömyys oli edelleen hyvin vähäistä.

Kainuussa työttömistä työnhakijoista 45 % (1 730) oli 25–49-vuotiaita ja 40 % (1 533) vähintään 50-vuotiaita. Kunnissa suurin vähintään 50-vuotiaiden osuus työttömistä oli Hyrynsalmella, 64 %, ja Suomussalmella, 54 %. Pienin vähintään 50-vuotiaiden osuus oli Kajaanissa 32 % ja Sotkamossa 44 %. Pitkäaikaistyöttömistä vähintään 50-vuotiaita oli 56 %, 30–49-vuotiaita 33 % ja alle 30-vuotiaita 11 %. Vähintään 60-vuotiaita oli 31 %. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu jatkui Kainuussa toista vuotta peräkkäin. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli vuoden lopussa 1 009, mikä merkitsi 19 prosentin kasvua viime vuodesta. Yli kahden vuoden työttömyys kosketti 420 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä nousi 27 %:iin (koko maa 39 %). Miehet muodostivat edelleen 63 prosenttia pitkäaikaistyöttömistä.

Vuonna 2025 Sotkamossa oli keskimäärin 55 pitkäaikaistyötöntä. Yli 50-vuotiaat muodostivat selkeän enemmistön ja heidän määränsä kasvoi erityisesti vuoden loppua kohti. Ikäänntyneiden osuuden kasvu näkyi myös pitkäkestoisessa, vähintään kaksi vuotta jatkuneessa työttömyydessä. Heitä oli vuoden aikana keskimäärin 16 henkilöä. Alle 30-vuotiaiden osuus pitkäaikais- ja pitkäkestoisesta työttömyydestä oli vähäinen. Työmarkkinahaasteet kasautuvat selvästi vanhempiin ikäluokkiin, joilla työllistymisen rakenteelliset esteet, kuten osaamisen vanhentuminen ja terveydelliset rajoitteet, heikentävät työllistymismahdollisuuksia. Tässä ikäryhmässä palvelutarpeet painottuvat selvästi terveys- ja kuntoutuspalveluihin, mikä vähentää varsinaisten työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta. Pitkäaikaistyöttömille oli työllistymistä edistäviä palveluita saatavilla aiempaa vähemmän ainakin Sotkamossa.

Nuorten työmarkkinatilanne heikkeni Kainuussa jonkin verran. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 544, mikä vastasi 14 prosenttia kaikista työttömistä. Kainuun nuorten työttömyysaste oli 21,6 prosenttia, kun koko maan vastaava luku oli 17,2 prosenttia. Nuorisotyöttömyys painottui Kajaaniin, jossa asui 70 % alueen nuorista työttömistä. Nuorista työttömistä sotkamolaisia oli 10 %, suomussalmelaisia 7 % ja kuhmolaisia 6 %. Muiden kuntien osuus nuorista työttömistä oli yhteensä 7 %. Sotkamolaisten nuorten työnhakijoiden joukossa korostui perusasteen varassa olevien osuus, mikä lisää riskiä työttömyyden pitkittymiseen ja vaikeuttaa siirtymistä työmarkkinoille ilman lisäkoulutusta tai tukitoimia.

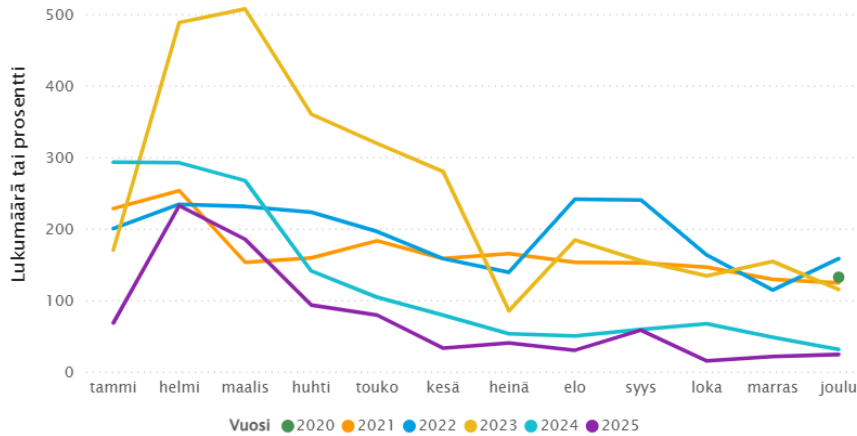
Viimeisimmät työllisyystiedot kunnittain

Kunta	Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat, %	Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta (%)	Työttömät työnhakijat laskentapäivänä (lkm.)	Kokoaikaisesti lomautetut laskentapäivänä (lkm.)	Pitkäaikais työttömät (lkm.)	Alle 25-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	Yli 50-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	Ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita laskentapäivänä (lkm.)	Avoimet työpaikat kuukauden laskentapäivänä (lkm.)	Uudet avoimet työpaikat kuukauden aikana (lkm.)
Hyrynsalmi	68,2	13,5	94	13	26	7	60	0	11	0
Kajaani	71,9	12,8	2147	206	615	380	682	307	149	174
Kuhmo	72,1	13,8	404	80	110	34	214	17	12	8
Kuusamo	73,8	12,6	823	98	277	95	344	42	73	79
Paltamo	70,7	13,3	157	27	42	16	79	5	5	5
Puolanka	63,8	19	159	22	47	13	84	10	5	7
Ristijärvi	73	9,2	41	9	8	5	21	0	0	0
Sotkamo	77,8	8,5	400	77	55	52	175	37	24	37
Suomussalmi	69,6	15	405	86	106	40	218	15	17	20
Taivalkoski	68	14,9	221	27	65	17	108	5	8	9

Kainuussa työllisyyden osalta nähtiin loppuvuonna myös myönteisiä kehityssuuntia, mikä näkyi erityisesti avointen työpaikkojen kasvuna edellisvuoden loppuun verrattuna (+21 %). Vuoden 2026 näkymien mukaan alueella edetään epävarmasta taloustilanteesta huolimatta varovaisesti eteenpäin. Yritykset tekevät päätöksiä edelleen harkiten, mutta halu kehittää toimintaa ja etsiä uusia mahdollisuuksia on vahva. Kehitystä voidaan odottaa erityisesti datakeskuksista, pelialasta, matkailusta, kaupan alasta, metsäbiotaloudesta sekä niiden yhteyteen sijoittuvista aloista. Myös puolustusteollisuuden mahdollisuudet voivat lisätä alueen elinvoimaa. Keskeistä tulevan kehityksen kannalta on se, että myös pienet mikroyritykset saadaan rohkaistumaan investointeihin ja kasvuun. Vaikka lyhyellä aikavälillä yritysten varovaisuus näkyy työvoiman heikossa kysynnässä, pidemmällä aikavälillä vireillä olevat hankkeet ja uusien toimialojen tuleminen voivat luoda hyvät edellytykset työllisyyden vahvistumiselle.

Sotkamossa työmarkkinat ovat kestäneet suhdannevaihtelut muuta maata paremmin. Kunnan elinkeinorakenne on poikkeuksellisen monipuolinen ja työllisyyttä tuovat erityisesti matkailu, palvelu- alat, luonnonvaroihin perustuvat teollisuuden toimialat. Ne tuovat alueelle vakautta myös taloudellisesti epävarmoina aikoina. Työllisyyden edistyminen on kuitenkin hidasta ja avoimien työpaikkojen määrä on poikkeuksellisen vähäinen. Vuoden 2023 avoimien työpaikkojen määrästä (500) on tultu roimasti alaspäin. Vuoden 2025 lopussa oli ilmoitettuna vain 24 avointa työpaikkaa, mikä on seitsemän vähemmän kuin vuotta aiemmin. Positiivista kuitenkin on se, että Sotkamon yrityskanta kasvoi vuoden aikana. Paikkakunnalle rekisteröitiin 20 yritystä enemmän kuin oli toimintansa päättäneitä.

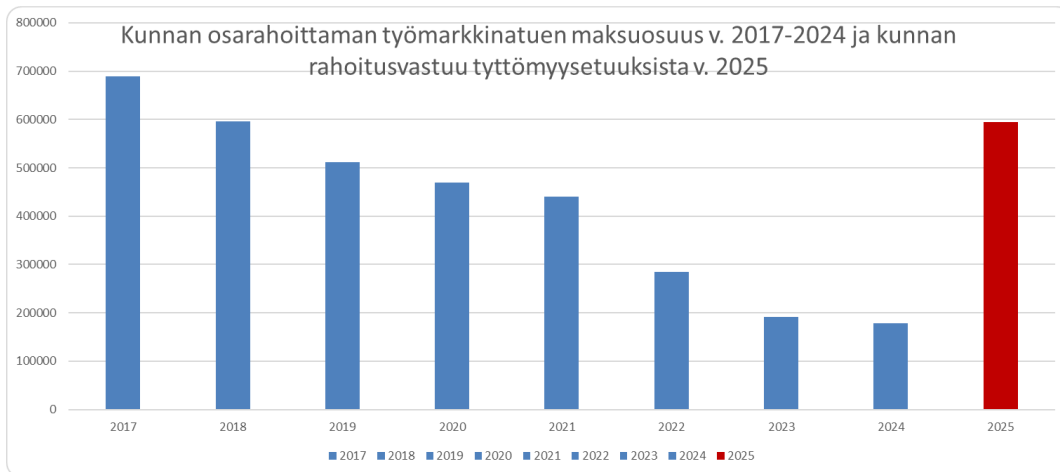
Avoimet työpaikat kuukauden laskentapäivänä Sotkamo 2020–2025

Kunnan osarahoittamat työttömyysetuudet

Vuonna 2025 työttömyysetuuksiin kului noin 590 000 euroa, mikä oli noin 40 000 euroa enemmän kuin talousarviossa oli varattu (550 000 €). Kulut nousivat, koska nykyisessä järjestelmässä kunnan maksuosuus alkaa jo 101 työttömyyspäivän jälkeen ja koskee kaikkia etuuslajeja. Toisin kuin ennen, osallistuminen työllisyyttä edistävään palveluun ei enää katkaise kunnan maksuvelvollisuutta, mikä kasvatti kustannuksia entisestään. Ainoa tapa pienentää menoja on asiakkaan työllistyminen, mikä on heikossa taloussuhdanteessa entistä vaikeampaa.

Kustannuksista noin kolmannes (33,1 %) liittyi ansiosidonnaiseen päivärahaan. Suurin kuluerä oli kuitenkin työmarkkinatuki, jonka osuus oli 63,7 %.

Lähde: TEM, SVT / KEHA-keskus, Työnvälitystilasto; Kainuun Työllisyyskatsaus, joulukuu 2025, Kela / tilastotietopalvelu

1.11. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Tilikaudella tehtiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sähköistä arviointia ja käytössä oli tietolinjapäättös- ja tiedonhallintamalliraportit Digiturvamallissa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakeja ja säädöksiä noudatettiin pääsääntöisesti hyvin tilikauden aikana.

Kunnanhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet ensisijaisesti saamiensa raporttien ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Lainmukaisuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi päätökset on perusteltu. Sisäinen tarkkailu on toteutettu normaalina viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion mukaiset toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Osa toiminnallisista tavoitteista on ollut jatkoa edelliseltä tilikaudelta ja/tai jatkuvat seuraavalla tilikaudella. Vuosittaisia seuranta- ja raportointikäytäntöjä on noudatettu. Sitovien tavoitteiden strategianmukaisuuteen, arvioitavuuteen ja mitattavuuteen on kiinnitetty edelleen huomiota. Toimialat ovat huomioineet kuntastrategian, strategiasta johdetut suunnitelmat ja ohjelmat sekä niissä esitetyt toimenpiteet ja tavoitteet.

Toiminnan tuloksellisuuden arviointi on ollut osa talousarvion ja mahdollisen toimintasuunnitelman toteuttamista. Toimialojen kokouksissa, johtoryhmän kokouksissa, esihenkilöpalavereissa, työyksiköiden palavereissa ja muissa keskusteluissa on seurattu talousarvion tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta. Toiminnan tuloksellisuuden arviointia tehdään jatkuvana omiin asetettuihin tavoitteisiin nähden sekä muun muassa valtakunnallisia vertailuja seuraamalla. Tilivelvolliset ovat valvoneet, että toiminnassa noudatetaan talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita.

Taloushallinnon järjestelmillä on vastattu siitä, että kirjanpito ja sisäinen laskenta on hoidettu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti ja kirjanpito on ajan tasalla. Tositteiden tarkastaminen ja hyväksyntä on tehty siten, että vaarallisia työyhdistelmiä ei pääse syntymään. Ostolaskuissa sähköinen tarkastus ja hyväksyminen ovat varmistaneet toimintaketjun.

1.12. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tässä osiossa on esitetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma toimintakaudelta. Lisäksi on esitetty edellisen vuoden vertailu ja tunnusluvut.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoinen (1000 €)	2025	2024
Toimintatuotot	13 591	13 111
Valmistus omaan käyttöön	187	0
Toimintakulut	-50 803	-49 291
Toimintakate	-37 025	-36 180
Verotulot	31 171	24 573
Valtionosuudet	8 144	7 999
Rahoitustuotot ja -kulut	2 515	1 231
Korkotuotot	76	73
Muut rahoitustuotot	5 199	4 171
Korkokulut	-2 555	-1967
Muut rahoituskulut	-204	-1 046
Vuosikate	4 806	-2 376
Poistot ja arvonalentumiset	-5 397	-6 420
Satunnaiset tuotot	0	11501
Tilikauden tulos	-591	2 705
Poistoeron kirjaukset	0	552
Tilikauden ali-/ylijäämä	-591	3 258

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta puolestaan osoittaa mikä osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen.

Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-73 915	-76 029
Investointien tulorahoitus %	37,8 %	-7,1 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,51	-0,03
Lainanhoitokate	0,19	-0,51
Kassan riittävyys, pv	189	142
Asukasluku 31.12.	10 170	10 191

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Tunnusluku ilmaisee paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrän vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina- aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

2.11. Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA (1 000 €)	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	14	22
Aineettomat hyödykkeet yht.	14	22
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 795	14 652
Rakennukset	70 159	49 161
Kiinteät rakenteet ja laitteet	27 657	27 814
Koneet ja kalusto	3 222	2 318
Muut aineelliset hyödykkeet	147	96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	849	15 812
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	116 829	109 853
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 591	8 348
Muut lainasaamiset	14 599	14 300
Muut saamiset	230	196
Sijoitukset yhteensä	23 420	22 843
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	140 263	132 718
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	53	176
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	53	176
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	70	70
Siirtosaamiset	23	23
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	93	93
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 750	1 583
Lainasaamiset	0	14
Muut saamiset	673	1 015
Siirtosaamiset	1 980	1 473
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 403	4 083

Saamiset yhteensä	4 496	4 176
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	7 966	7 293
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 496	23 616
Joukkovelkakirjalainasaamiset	5 794	4 075
Muut arvopaperit	342	81
Rahoitusarvopaperit yhteensä	38 597	35 065
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	947	6 677
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 040	45 919
VASTAAVAA YHTEENSÄ	184 356	178 813

TASE VASTATTAVAA (1 000 €)	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-32 296	-32 296
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-47 276	-44 018
Tilikauden yli/alijäämä	591	-3 258
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-78 981	-79 572
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHT EENSÄ	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääoma	-251	-253
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	-251	-253
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-71 031	-61 868
Saadut ennakot	-61	-61
Liittymismaksut ja muut velat	-2 082	-2 026
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-73 174	-63 955
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-24 637	-27 205
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	-59	-170
Ostovelat	-2 103	-2 699
Liittymismaksut ja muut velat	-609	-548

Siirtovelat	-4 542	-4 410
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-31 950	-36 329
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-105 124	-98 987
VASTATTAVAA	-184 356	-178 813

Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	42,9 %	44,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	198,5 %	216,2 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	210,5 %	231,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	46 684	47 276
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 590	4 639
Lainakanta 31.12., 1 000 €	95 668	89 073
Lainamäärä 31.12., €/asukas	9 407	8 740
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	102 035	89 073
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	10 033	8 740
Lainasaamiset, 1 000 €	14 599	14 300
Asukasluku	10 170	10 191

Taseen analysointi

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvinä tavoitetasoina voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 65–70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä + Tilikauden yli-/ alijäämä

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainamäärä 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainamäärällä tarkoitetaan korollista pitkä- ja lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Lainamäärä, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen lainojen ja vuokravastuiden määrä saadaan edellä mainittu tunnusluku asukasluvulla.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.12. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kunnan kokonaistulot tilikaudella 2025 olivat 79,0 milj. € ja kokonaismenot 80,5 milj. €. Kokonaistulot laskivat 31,9 milj. € (28,8 %) vuodesta 2024. Kokonaismenot laskivat 28,8 milj. € (26,4 %) vuodesta 2024.

Kokonaistulojen laskua selittää erityisesti pysyvien vastaavien luovutustulojen pieneneminen 175 tuhanteen euroon sekä pitkäaikaisten lainojen lisäys 20 milj. euroon. Kokonaismenojen lasku selittyy investointimenojen pientymisenä 13,4 milj. euroon sekä antolainasaamisten lisäyksien laskemisenä 334 tuhanteen euroon. Uusien pitkäaikaisten lainojen lisäyksen vuoksi korkokulut jatkoivat kuitenkin kasvuaan. Korkokulut kipuivat 2,6 milj. euroon.

Kunnan vuonna 2023 aloittamista merkittävistä investoinneista valmistui Lukio-kirjasto-hanke tammikuussa 2025. Sotekeskus I- hanke aloitettiin vuonna 2024, ja se valmistui loppuvuonna 2025. Investoinnit on rahoitettu pääosin lainarahoituksella. Kunnan kokonaislainakanta lisääntyi tämän vuoksi 6,6 milj. euroa. Investointeihin saatiin rahoitusosuuksia 702 tuhatta euroa. Näistä suurimpana tuloeränä oli Pysyreitillä 2 -hankeen 385 tuhatta euroa.

TULOT (1 000 €)	2025	2024	MENOT (1 000 €)	2025	2024
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	13 591	13 111	Toimintakulut	50 803	49 291
Verotulot	31 171	24 573	Valmistus omaan käyttöön	-187	
Valtionosuudet	8 144	7 999	Korkokulut	2 555	1 967
Korkotuotot	76	73	Muut rahoituskulut	204	1 046
Muut rahoitustuotot	5 199	4 171	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot		11 501	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-77	-11 752	-Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)		
			-Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	702	1 668	Investointimenot	13 408	35 096
Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	175	12 552			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset	334	14 358
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	47 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 205	6 582
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4 200	1 000
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	78 980	110 898		80 522	109 340

Täsmäytys:

Tilikausi 2025

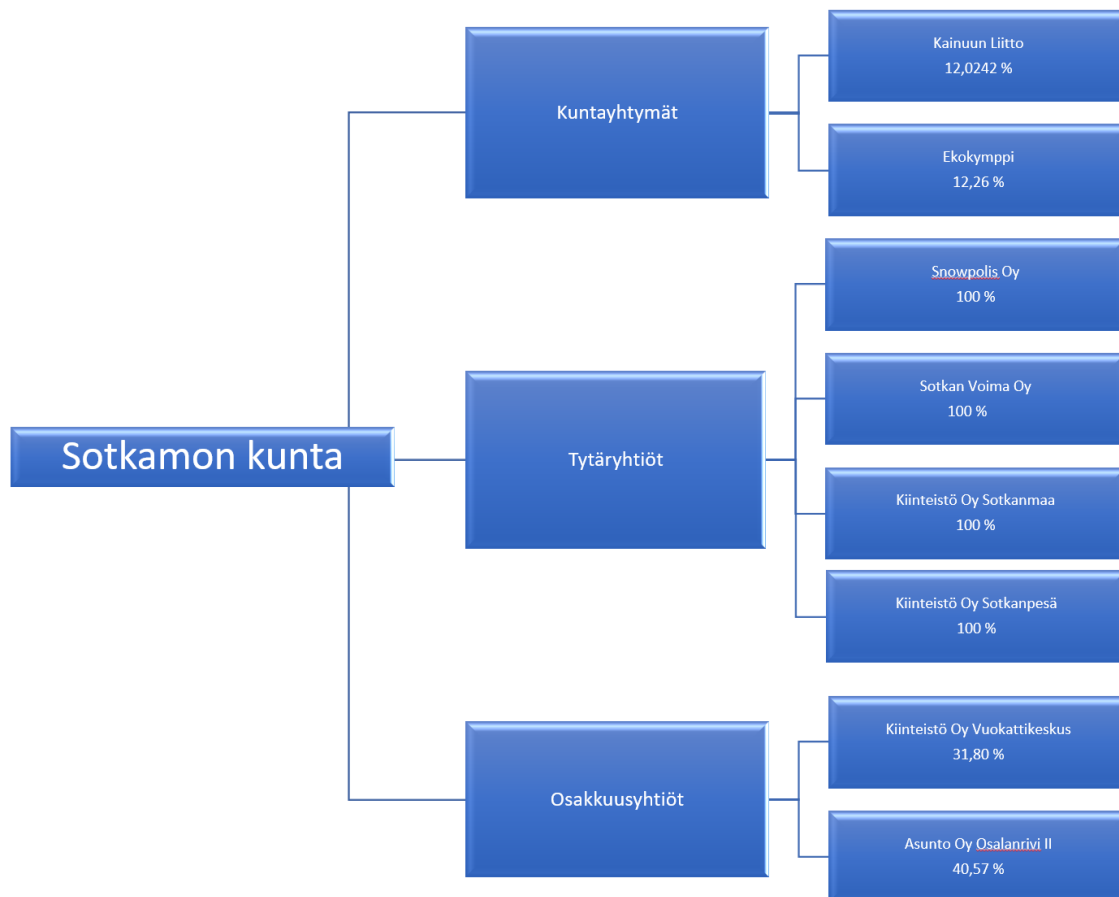
Kokonaistulot – Kokonaismenot = 78 980 – 80 522 = -1 542

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset = -2 198 – (-656) = -1 542

2.13. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyksistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

Sotkamon kuntakonsernin rakenne 31.12.2025

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Tytäryhtiöistä konserniin on jätetty yhdistelemättä Vuokatin Lumilautatunneli Oy ja Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy, koska yhtiöiden alasajo on meneillään. Tasearvo kunnan taseessa näillä yhtiöillä ei ole. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksistä Kiinteistö Oy Vuokattikeskus ja Asunto Oy Osalarivi II on jätetty yhdistelemättä, koska niiden merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta on vähäinen.

Yhdistelmä kuntakonserniin kuuluvista yhteisöistä	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Muut yhtiöt	2	2
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	0	2
YHTEENSÄ	6	4

Konsernivalvonnan järjestäminen

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja sekä tarvittaessa kunnanhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat.

Konsernivalvontaan liittyviä asioita on linjattu hallintosäännön lisäksi Sotkamon kunnan konserniohjeessa (1.8.2019 alkaen) ja hyvä hallinto- ja johtamistapa Sotkamon kuntakonsernissa –ohjeistuksessa (1.10.2019 alkaen).

Tilikaudella on toimittu ym. ohjeistuksen mukaan, myös siltä osin, että kuntayhtymien hallituksissa/valtuus- toissa kunnan omistajanvaltaa käyttävien edustajien on tullut hankkia kunnan kanta ennen päätöksentekoa, jos kuntayhtymien hallitukset/valtuustot ovat olleet tekemässä päätöksiä, joista on seurannut kuntakonsernille merkittäviä taloudellisia seuraamuksia (esim. tappio).

Merkittävimmät tilikauden tapahtumat

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden merkittävimmät tapahtumat tilikaudella olivat:

Snowpolis Oy

Snowpolis Oy on perustettu vuonna 2004, ja se on Sotkamon kunnan omistama voittoa tavoittelematon kehitysyhtiö. Yhtiön alkuperäinen toimintamalli keskittyi teknologiapuistoon, ja tunnetaan erityisesti Vuokatissa sijaitsevasta Snowpolis-rakennuksestaan. Aktiivinen toiminta kuitenkin hiljeni ja vuosien varrella Snowpolis Oy jäi vähemmälle huomiolle. Snowpolis Oy:n toiminta käynnistyi uudelleen 1. toukokuuta 2024, kun yhtiön toimitusjohtaja aloitti tehtävässään 50 % työpanoksella ja siirtyi täydelle työajalle vuonna 2025.

Tärkeimpiä toimenpiteitä 2025 olivat verkostojen kehittäminen, hanketoiminnan käynnistäminen ja Snowpolis II selvitykset sekä Business Sotkamo sopimuksen valmistelu.

Snowpolis Oy hallinnoi Kainuun innovaatioalusta -hanketta. Hankkeessa selvitettiin korkean teknologian yritysten sijoittumista ja toimintaedellytyksiä Sotkamoon, Kuhmoon ja Paltamoon. Snowpolis Oy toimi myös yhteistyössä Vuosanka -hankkeen kanssa ja samalla selvitti puolustusteollisuuden liittyvien toimenpiteiden mahdollisuuksia Sotkamossa.

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy

Vuokatti Areenan valmistuttua Sotkamo-Vuokatti jäähallin käyttö jäärheilupaikkana päättyi. Sotkamon kunnan omistusosuus yhtiöstä on ollut 99 %. Jäähalliyhtiön osalta on käynnistetty vapaaehtoinen selvitystilamenettely yhtiön purkamiseksi.

Vuokatin Lumilautatunneli Oy

Lumilautatunneli romahti vuoden 2022 keväällä. Tunnelia ei rakennettu uudelleen. Rakenteiden purkutyöt tehtiin vuoden 2023 aikana ja alueen maisemointi vuoden 2024 aikana. Yhtiölle on käynnistetty vapaaehtoinen selvitysmenettely.

Kiinteistö Oy Sotkanpesä

Yhtiön toiminta on käynnistynyt loppuvuodesta 2023. Sotkanpesällä on omistuksessaan 36 asuntoa ja 20 autopaikka osaketta. As Oy Sotkamon Vuokatinhovintie 6:sta 18 huoneistoa ja 8 autopaikka osaketta. As Oy Sotkamon Aatoksen Rannasta 18 huoneistoa ja 12 autopaikka osaketta. Lisäksi helmikuussa 2025 Sotkanpesä osti Sotkamon kunnalta 4 asuinhuoneistoa Sotkamosta ja 1 asuinhuoneisto Kuhmosta. Tilikauden lopussa kaikki huoneistot oli vuokrattu.

Yhtiö kehittää toimintaansa ja tuo uusia vaihtoehtoja alueen vuokra-asuntotarjontaan sekä mahdollistaa tulevaisuudessa sote-kiinteistöjen yhtiömuotoisen toiminnan.

Yhtiön taloutta kuvaavat tunnusluvut: yhtiön liikevaihto oli 378.298,92 €, tilikauden tulos + 41.761,44 € ja tase 4,52 milj. €. Yhtiön maksuvalmius oli hyvä koko tilikauden.

Sotkan Voima Oy

Sotkan Voima Oy on aloittanut toimintansa vuonna 2023. Yhtiö vastaa Sotkamon kunnan omistamasta lämpöliiketoiminnasta ja kehittää toimintaansa energia-alan toimijana, joka voi osallistua mm. energiantuotantoon, kehitystoimintaan ja palveluiden tuottamiseen energia-alalla.

Vuonna 2025 Sotkan Voima Oy ja Nevel Oy tekivät sopimuksen lämpöliiketoiminnan järjestämisestä Sotkamossa ja perustivat yhdessä Sotkamon Energia Oy:n. Sotkan Voiman omistusosuus Sotkamon Energia Oy:stä on 46 prosenttia ja tämä yhtiö vastaa jatkossa kaukolämmön liiketoiminnasta Sotkamon kirkonkylän ja Vuokatin alueella.

Sotkan Voima on tärkeä osa Sotkamon ja sotkamolaisten huoltovarmuutta. Sotkan Voima seuraa aktiivisesti energianalan kehitystä ja osallistuu siihen omalta osaltaan resurssien ja tarpeitten puitteissa myös uusien toimien muodossa.

Kiinteistö Oy Sotkanmaa

Yhtiöllä oli tilikauden 2025 lopussa yhteensä 657 asuntoa ja asuntojen käyttöaste oli 96,4 %. Tyhjäkäyttöä oli eniten seniori- ja opiskelija-asunnoissa. Tilikauden aikana valmistui uusi senioriasukkaille suunnattu kerrostalokohde Konstankuja 2a. Sotkamon ja Vuokatin vuokramarkkinoilla asukkaiden kiinnostus yhtiön asuntoja kohtaan on ollut hyvällä tasolla läpi vuoden. Sotkanmaan kiinteistöjen peruskorjaus- ja kunnossapitotoiminta perustuu systemaattiseen PTS-työhön. PTS:n ylläpitämiseksi huoneistoissa tehdään määräaikaistarkistuksia ja kiinteistöissä tehdään kuntoarviointia säännöllisesti. Yhtiön asuntojen asukasvaihtuvuus oli 25,04 %. Sotkamon asukasluvusta n. 9,0 % asuu Sotkanmaan asunnoissa.

Yhtiön taloutta kuvaavat tunnusluvut pysyivät saman suuntaisena. Yhtiön talous on vakaa ja yhtiön maksuvalmius sekä omarahoitusosuus pysyivät hyvänä. Yhtiön liikevaihto oli 3,75 milj. €, tilikauden tulos 7,81 € ja tase 18,3 milj. €.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntalaki lähtee kokonaisuuksien ohjauksesta, koko konsernin ohjauksesta. Kunnan konsernin toiminnanohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä tulee kehittää erityisesti kuntakonsernin kokonaisuhallinnan ja tiedolla johtamisen osalta.

Kuntakonsernin tilikauden tulos oli alijäämäinen -261 707 euroa. Konsernin toimintatuotot olivat 19,4 milj. € ja toimintakulut olivat 54,9 milj. €. Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuotoissa- ja kuluissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Konsernin rahoitusasema heikkeni edellisvuoteen nähden. Konsernin lainamäärä oli tilikauden päättyttyä 115,1 milj. € ja 11 314 €/asukas (TP 2024: 109,1 milj. € ja 10 676 €/asukas). Konsernin lainamäärä kasvoi tilikaudella 6 milj. €. Konsernin tase parani 6,4 milj. € ollen tilikauden lopussa n. 190,8 milj. €. Kunta- konsernin taseessa oli tilikauden lopussa kumulatiivista ylijäämää yhteensä 38,3 milj. € (TP 2024: 38,6 milj. €).

2.14. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2025	2024
		18
Toimintatuotot	19 358	440
		-53
Toimintakulut	-54 908	224
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	0	0
		-34
Toimintakate	-35 549	784
		24
Verotulot	31 171	469
Valtionosuudet	8 144	7 999
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	25	93
Muut rahoitustuotot	5 199	4 170
Korkokulut	-2 888	-2 362
Muut rahoituskulut	-212	2 124
		-1 056
Vuosikate	5 889	-1 470
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 151	-7 072
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
		0
Tilikauden tulos	-262	-8 542
Tilinpäätössiirrot	8	14
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	-87	0
Vähemmistöosuudet	0	0
		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-341	-8 529

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut		
	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,3 %	34,6 %
Vuosikate/Poistot, %	95,7 %	-20,8 %
Vuosikate, €/asukas	579	-144
Asukasluku 31.12.	10 170	10 191

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan konsernin tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Konsernin tulorahoitus on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 889	-1 470
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-90	-245
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 800	-1 716
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-14 123	-39 135
Rahoitusosuudet investointimenoihin	706	1 668
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	191	1 051
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-13 226	-36 416
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 426	-38 132
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-36	634
Antolainasaamisten lisäykset	-36	-58
Antolainasaamisten vähennykset	0	691
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 977	49 650
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 017	-7 318
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 200	-977
	6 760	41 355
Oman pääoman muutokset	0	100
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	121	41
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	-359	2 463
Korottomien velkojen muutos	-505	-2 015
Muut maksuvalmiuden muutokset	-742	489
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 982	42 578
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 445	4 446
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-1 445	39 602
Rahavarat 31.12.	42 064	43 509
Rahavarat 1.1.	43 509	3 906

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-87 463	-36 207
Investointien tulorahoitus, %	43,9 %	-3,9 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,1
Kassan riittävyys, pv	187	154
Asukasluku 31.12.	10170	10191

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Toiminnan ja rahavirtojen kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina- aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassan riittävyys kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1000 €)	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	143 547	136 351
Aineettomat hyödykkeet	35	44
1. Aineettomat oikeudet	35	44
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
3. Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	135 184	128 128
1. Maa- ja vesialueet	15 423	15 255
2. Rakennukset	87 089	63 066
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 287	28 395
4. Koneet ja kalusto	3 345	2 466
5. Muut aineelliset hyödykkeet	189	152
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	850	18 794
Sijoitukset	8 328	8 178
1. Osakkuusyhteisöosuudet	3 768	3 777
2. Muut osakkeet ja osuudet	4 328	4 205
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4. Muut lainasaamiset	0	0
5. Muut saamiset	232	196
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	404	850
1. Valtion toimeksiannot	351	674
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0
3. Muut toimeksiantojen varat	53	176
VAIHTUVAT VASTAAVAT	46 806	47 891
Vaihto-omaisuus	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0
2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
3. Valmiit tuotteet	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0
Saamiset	4 742	4 382
Pitkäaikaiset saamiset	164	165
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	72	72
3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
4. Muut saamiset	69	70
5. Siirtosaamiset	23	23
Lyhytaikaiset saamiset	4 578	4 218
1. Myyntisaamiset	1 867	1 718
2. Lainasaamiset	0	14
3. Laskennalliset verosaamiset	0	0

4. Muut saamiset	716	1 036
5. Siirtosaamiset	1 995	1 450
Rahoitusarvopaperit	38 597	35 065
1. Osakkeet ja osuudet	7 966	7 293
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 496	23 616
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	5 794	4 075
4. Muut arvopaperit	342	81
Rahat ja pankkisaamiset	3 467	8 444
VASTAAVAA YHTEENSÄ	190 757	185 092

VASTATTAVAA (1000 €)		2025	2024
A	OMA PÄÄOMA	70 489	70 928
I	Peruspääoma	32 296	32 296
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	0
III	Arvonkorotusrahasto	0	0
IV	Muut omat rahastot	62	70
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	38 471	47 090
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-341	-8 529
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
C	PAKOLLISET VARAUKSET	110	115
	1. Eläkevaraukset	0	0
	2. Muut pakolliset varaukset	110	115
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	629	953
	1. Valtion toimeksiannot	351	674
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	251	253
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	26	26
E	VIERAS PÄÄOMA	119 529	113 096
I	Pitkäaikainen	86 027	76 511
	1. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 937	73 583
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	157	228
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	61	61
	6. Ostovelat	0	0
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 082	2 026
	8. Siirtovelat	0	0
	9. Laskennalliset verovelat	791	613
II	Lyhytaikainen	33 502	36 585
	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0

2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 520	28 043
3. Lainat julkisyhteisöiltä	71	71
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	102	217
6. Ostovelat	2 158	2 872
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	988	923
8. Siirtovelat	4 663	4 459
9. Laskennalliset verovelat	0	0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	190 757	185 092

Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	36,98 %	38,38 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	203,44 %	221,61 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	38 131	38 561
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3749	3784
Lainakanta 31.12., 1 000 €	108 685	101 925
Lainamäärä 31.12., €/asukas	10 687	10 001
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	115 063	109 023
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	11 314	10 698
Lainasaamiset, 1 000 €	72	72
Asukasluku	10170	10191

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasluku

Lainamäärä 31.12.

= Vieraspääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainamäärä, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen lainojen ja vuokravastuiden määrä saadaan edellä mainittu tunnusluku asukasluvulla.

Lainasaamiset

Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

2.15. Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 § mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos on -591 353,43 €. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

1. Tehtyjä poistoeroja ja rahastojen muutoksia ei ole kirjattu tilikaudella 2025
2. Tilikauden alijäämä -591 353,43 € kirjataan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämäerään.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Hallinnon toimiala

Hallinnon toimialan talousarvio toteutui arvioitua paremmin. Toimintatuottoja saatiin 154 t € talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulut olivat noin 961 t € euroa talousarviota pienemmät. Toimintakuluissa erityisesti työllisyyspalveluiden toimintakulut olivat talousarviota pienemmät.

Talousarvion 2025 toiminnalliset tavoitteet laadittiin Sotkamon kuntastrategian 2025, toimialaohjelman, työllisyysohjelman, elinvoimaohjelman ja digitiekartan tavoitteiden pohjalta. Talousarviossa huomioitiin Kestävä kuntatalous -ohjelman linjaukset.

Vuonna 2025 toteutettiin samanaikaisesti kuntavaalit ja aluevaalit. Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä kotimaassa vastasi kunta.

Vuonna 2025 kunnanvaltuusto ohjasi kuntakonsernin toimintaa ja taloutta painottaen kokonaisohjausta, taloudellisen aseman arviointia sekä konserniriskien ja tulevien investointitarpeiden ennakointia osana strategista johtamista. Valtuuston päätöksenteko ja linjaukset kiinnittyivät uuden strategiakauden valmisteluun ja sitä toteuttaviin päivitettäviin ohjelmiin, joiden kautta asetetaan konsernia koskevat tavoitteet ja ohjataan mm. investointipolitiikkaa, omaisuuden hallintaa ja elinvoimakokonaisuuksia talousarvion ja taloussuunnitelman kehyykseen.

Kunnan sijoitusvarallisuutta hoidettiin yhdessä kilpailutettujen varainhoitajien kanssa. Uusi valtuusto perehtyi sijoitusvarallisuuden hoitoon syksyn 2025 valtuustoseminaarissa. Sotkamon kunnan omistajapolitiikan päämääriä toteutettiin aktiivisesti. Kunnan talouspalvelut ulkoistettiin portaittain vuoden 2025 aikana. Vuoden 2026 alusta lukien Kuntalaskenta hoitaa kunnan talouspalvelut kokonaispalveluna.

Kestävä kuntatalous – ohjelman toimenpiteillä tavoitellaan yhteensä noin 2,6 miljoonan euron säästöjä suunnittelukaudella 2025–2027. Vuonna 2025 hallinnon toimialalla toteutettiin Kestävä kuntatalous -ohjelman toimenpiteitä suunnitellusti.

Lapsiystävällisen kunta -mallin toisen toimintakauden toimenpiteitä toteutettiin. Hallintopalvelujen resurssija on toisella toimintakaudella erityisesti mukana ohjausryhmätyöskentelyssä, viestinnässä ja koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Asiakirjahallintoa kehitettiin edelleen. Otettiin käyttöön Dynasty-sähköinen asiointipalvelu. Toteutettiin tietoturvan koventamisen ja varautumisen toimenpiteitä mm. osallistamalla valtakunnallisiin Taisto- ja valmiusharjoituksiin. Päivitettiin valmiussuunnitelman yleinen osa ja toteutettiin varautumisen kehittämissuunnitelmaa.

Koko organisaation viestintää koordinoitiin hallinnon toimialalla ja kunta- ja palveluviestintää toteutettiin toimialojen vastuiden mukaisesti monikanavaisesti viestintäsuunnitelman mukaisesti. Viestinnässä painottuivat muun muassa työllisyyspalveluiden siirtymään liittyvän keskitetyn palveluviestinnän vahvistaminen, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tukeminen, strategiatyö ja erityisesti sen visualisoinnin koordinointi, saavutettavien sähköisten asiakaspalvelumuotojen käyttöönotto ja

kehittäminen sekä varautumiseen liittyvät viestinnälliset tehtävät. Lisäksi suunniteltiin ja koordinoitiin kansalaisopistojen yhdistymiseen liittyvää viestintää yhteistyössä kansalaisopistopalveluiden kanssa.

Kunta vahvisti näkyvyyttään ja tunnettuuttaan eri osa-alueilla. Viestinnällä tuettiin alueen vetovoimaa viestimällä muun muassa vapaasta tonttitarjonnasta, erityisesti loma-asunto- ja omakotitalotonteista, sekä hyödyntämällä asukastarinoita ja tapahtumaviestintää. Työnantajamielikuvaa vahvistavia toimenpiteitä toteutettiin suunniteltua vähemmän.

Tietoturvaa- ja tietosuojaa, varautumista, digitiekarttaa ja viestintää toteuttavat työryhmät toimivat suunnitelmallisesti vuonna 2025.

Ennaltaehkäisevää työtä toteutettiin monipuolisesti laajassa yhteistyössä. EPT-työryhmä kokoontui säännöllisesti. Toteutettiin PAKKA-toimintamallia, osallistuttiin KATE-hankkeeseen ja toimittiin Terve kunta -verkostossa.

Työhyvinvointikysely toteutettiin kolmatta kertaa Kevan sähköisellä kyselyalustalla. Toista kertaa raportointitasona oli toimialan lisäksi vastuualue- tai tulosityksikkötaso. Kyselyn vastausprosentti nousi, ollen 64 % (56 %, 2024). Kyselyn vastausten mukaan, ja verrokkikuntiin verrattuna, työntekijät olivat varsin tyytyväisiä. Kyselyn perusteella yhteisinä kehityskohteina ovat edelleen palautteen saaminen esihenkilöltä, ajan riittäminen työtehtävien tekemiseen, työterveyshuollon tuki ja organisaation johtamistapa ja johtamisen avoimuus.

Elinkeinopalvelujen vastuualue oli laajasti mukana elinkeino- ja elinvoimahankkeissa mm. matkailun kehittämisen, omien hankkeiden ja projektikumppanuuksien kautta. Elinvoimapalveluja tuottivat yritys- ja matkailuasiantuntijat sekä maaseutupäällikkö maaseudun elinkeinojen kehittämisessä.

Tilojen rakennekehitys eteni odotetun nopeasti ja maidontuotanto aleni hivenen. Tilojen väliset kannattavuuserot olivat kasvussa. Korkeakouluharjoittelijan opinnäytetyönä toteutettiin Maaseutuvai-
kutusten arviointityökalu. Aktiivitalan palvelusetelin käyttöä jatkettiin. Maataloustoimi toteutti kylien yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta koskevan selvityshankkeen. Vuoden 2025 lopulla saatiin myönteinen rahoituspäätös Kuhmon kaupungin kanssa yhteistyössä toteutettavalla kylien yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta kehittäväälle hankkeelle.

Vuonna 2025 matkailun majoitusmyynti ja viipymä alueella kasvoivat. Kotimaisten matkailijoiden osuus oli 96 %. Kansainvälistä matkailua vauhditettiin Uudistavaa vetovoimaa matkailuun ja Artic Lakeland Charter -hankkeilla. Vuonna 2025 valmisteltiin DMO-hanketta. DMO-Hanke on maakunnallinen selvitys- ja kehittämishanke, jonka tavoitteena on luoda yhteinen toimintamalli Kainuun kansainvälisen matkailun johtamiseen, markkinointiin ja kehittämiseen. Vuokatin matkailun kehittämissuunnitelmaa toteutettiin.

Vuoden 2025 alussa aloittaneeseen Kainuu-Koillismaan työllisyysalueeseen kuuluvat Kainuun kunnat, Kuusamo ja Taivalkoski, ja Kajaani on vastuukunta. Kainuu-Koillismaan työllisyysalueella henkilöasiakaspalvelun toteutuu lähipalveluna kaikissa kunnissa. Vuonna 2025 työllisyystilanne heikkeni. Työllisyystilanteen heikkenemisestä huolimatta yksi keskeisistä onnistumisista oli, ettei työttömyyden pitkittyminen lisääntynyt yhtä voimakkaasti. Tämä onnistui siirtämällä palvelujen painopistettä sellaisiin toimenpiteisiin, joilla on osoitettu olevan paras vaikutus työttömyyden pitkittymisen ehkäisyyn. Taustalla vaikuttivat kunnan tiukka taloustilanne ja se, että aiempien toimenpiteiden, kuten tukityöllistämisen, vaikuttavuus poistui. alaisopisto tuotti erityisesti maahanmuuttajille suunnattuja

koulutuksia ja työllisyyspalvelut testasivat omia valmennusmallejaan. Kuntalisän käyttö jäi selvästi odotettua pienemmäksi, mikä heijastaa haastavaa talousuhdannetta ja työnantajien rajallista kykyä tarjota uusia työpaikkoja työllisyyden vauhdittamiseksi.

Talousarvion laadinnan yhteydessä hallinnon toimiala analysoi toimialan toimintaympäristön muutoksia, tunnisti tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioi niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laati tarvittavia suunnitelmia ja toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Riskejä tunnistettiin taloudessa ja turvallisuudessa, yhdyspinnoissa, henkilöstön vaihtuvuudessa ja psykofyysisessä kuormittumisessa. Riskeistä turvallisuusriskit eivät toteutuneet, muut toteutuivat vähän tai osittain. Toimenpiteet riskien pienentämiseksi onnistuivat hyvin tai kohtalaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	206 688	203 100	291 659	88 559	143,6%	-41,11%
Tuet ja avustukset	947 396	627 500	661 881	34 381	105,48%	30,14%
Muut toimintatuotot	44 742	98 000	129 244	31 244	131,88%	-188,87%
Toimintatuotot yhteensä	1 198 825	928 600	1 082 785	154 185	116,6%	9,68%
Henkilöstökulut	-2 443 630	-2 337 614	-2 203 585	134 029	94,27%	9,82%
Palvelujen ostot	-3 279 280	-3 859 403	-3 730 815	128 588	96,67%	-13,77%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 370	-53 650	-30 618	23 032	57,07%	-7,92%
Avustukset	-291 585	-1 492 350	-834 547	657 803	55,92%	-186,21%
Muut toimintakulut	-319 298	-318 264	-300 950	17 314	94,56%	5,75%
Toimintakulut yhteensä	-6 362 163	-8 061 281	-7 100 515	960 766	88,08%	-11,61%
Toimintakate	-5 163 338	-7 132 681	-6 017 730	1 114 951	84,37%	-16,55%
Verotulot	24 573 401	32 577 000	31 170 605	-1 406 395	95,68%	-26,85%
Valtionosuudet	7 999 432	7 931 790	8 144 362	212 572	102,68%	-1,81%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 456 966	2 012 317	2 737 537	725 220	136,04%	-87,89%
Vuosikate	28 866 461	35 388 426	36 034 774	646 348	101,83%	-24,83%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-80 817	-46 050	-16 872	29 178	36,64%	79,12%
Satunnaiset erät yhteensä	11 501 380	0	0	0		100,0%
Tilikauden tulos	40 287 023	35 342 376	36 017 902	675 526	101,91%	10,6%
Poistoeron muutos	552 278	0	0	0		100,0%
Vyörytyserät	1 573 417	0	1 455 774	1 455 774		7,48%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	42 412 718	35 342 376	37 473 677	2 131 301	106,03%	11,65%

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	206 688	203 100	291 659	88 559	143,6%	-41,11%
Tuet ja avustukset	947 396	627 500	661 881	34 381	105,48%	30,14%
Muut toimintatuotot	41 783	98 000	83 158	-14 842	84,86%	-99,02%
Toimintatuotot yhteensä	1 195 867	928 600	1 036 699	108 099	111,64%	13,31%
Henkilöstökulut	-2 443 630	-2 337 614	-2 203 585	134 029	94,27%	9,82%
Palvelujen ostot	-3 243 117	-3 846 558	-3 598 423	248 135	93,55%	-10,96%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 075	-53 650	-30 618	23 032	57,07%	-17,42%
Avustukset	-291 585	-1 492 350	-834 547	657 803	55,92%	-186,21%
Muut toimintakulut	-219 841	-221 223	-207 914	13 309	93,98%	5,43%
Toimintakulut yhteensä	-6 224 247	-7 951 395	-6 875 087	1 076 308	86,46%	-10,46%
Toimintakate	-5 028 381	-7 022 795	-5 838 388	1 184 407	83,13%	-16,11%
Verotulot	24 573 401	32 577 000	31 170 605	-1 406 395	95,68%	-26,85%
Valtionosuudet	7 999 432	7 931 790	8 144 362	212 572	102,68%	-1,81%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 223 371	2 012 317	2 503 943	491 626	124,43%	-104,68%
Vuosikate	28 767 823	35 498 312	35 980 522	482 210	101,36%	-25,07%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-80 817	-46 050	-16 872	29 178	36,64%	79,12%
Satunnaiset erät yhteensä	11 501 380	0	0	0		100,0%
Tilikauden tulos	40 188 386	35 452 262	35 963 650	511 388	101,44%	10,51%
Poistoeron muutos	552 278	0	0	0		100,0%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	40 740 664	35 452 262	35 963 650	511 388	101,44%	11,73%

Hallinnon toimialan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025

Kuntastrategia 2022-2025	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite vuodelle 2025	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Uusien vuonna 2024 valmistuneiden kaava-alueiden rakentaminen alkaa	Jatketaan omakotitalo- ja loma-asuntotonttien markkinointia	Myydyt/vuokratut tontit	Myydyt/vuokratut tontit: ok-tontit neljä, lomarakennuspaikat yksi
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen, kaikkien kohderyhmien työllistymisen edistäminen, työssä olevien työnhakijoiden määrän kasvu	Oppisopimupaikkojen etsiminen, oppilaitosyhteistyön kehittäminen, osa-aikatyössä olevien lisätyön edistäminen	Alkaneiden oppisopimusten määrä Osa-aikatyössä ja kokoaikatyössä olevien työnhakijoiden määrä	Kuntalisäpäätöksiä tehtiin 27, joista 18 myönteisiä ja 9 kielteisiä. Maksetut kuntalisät olivat yhteensä 66 074,84 €, mikä jäi budjetoitua pienemmäksi. Päätösten määrä oppisopimukseen lisääntyi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Kokoaikatyössä olevien määrä laski noin 26 %, kun taas osa-aikatyössä olevien määrä kasvoi noin 11 % edelliseen vuoteen verrattuna.
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Vahva ja monipuolistunut elinkeinotoiminta	Edistetään uusien hankkeiden syntymistä ja osallistutaan elinkeinoja kehittäviin hankkeisiin	Käynnissä olevien hankkeiden määrä	Vieraskielisten yrittäjyyttä tukeva hanke, kunta mukana omarahoitusosuudella, useita erilaisia hankkeita, joissa mukana omarahoitusosuudella
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Edistetään yritysten toimintaedellytyksiä alueellamme	Neuvonta- ja koulutuspalveluiden tarjoaminen, rekrytoinnin tukeminen (mm. taloudelliset tuet)	myydyt/vuokratut tontit	Teollisuustontit: yksi vuokrattu, kaksi myyty, yritysneuvontaa toteutettu yrityskohtaisesti ja yritystapahtumissa
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Edistetään uusien innovaatioiden syntymistä	Kannustetaan yrittäjiä Aktiivitalan palvelusetelin käyttöön	Aktiivitalan palvelusetelin määrä 5	Aktiivitalan palvelusetelitä käytettiin 1 kpl
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Vahvistetaan päätöksentekijöiden sitoutumista kuntastrategiaan.	Otetaan käyttöön maaseutuvaikutusten arviointi -työkalu	Keskeisten päätösten perusteluissa tuodaan esille maaseutuvaikutuksia.	Työkalu valmistui ja otetaan käyttöön päätösten valmisteluissa.
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Tekoälyperusteiset kehitystyöt	Kartoitetaan tekoälyn hyödyntämistä ja koulutustarpeita osana palveluiden kehittämistä	Kartoitus on tehty ja alustavia kokeiluja toteutettu	Tekoälypolitiikka luotu, kartoitukset tehty, alustavia kokeiluja tehty, generatiivinen tekoäly otettu käyttöön osaksi päivittäistä toimintaa monien työntekijöiden osalta erilaisissa työtehtävissä
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Esihenkilöiden työkykyjohtaminen vahvistuu	Koulutetaan esihenkilöitä haastavien tilanteiden puheeksi ottoon. Päivitetään työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimintamallit.	Toimintamallit päivitetty. Sairaspoissaolot eivät kasva.	Toimintamallit päivitetty. Sairaspoissaolot kasvoivat 6609 => 7966
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Henkilöstön ja työyhteisöjen taidot muutostilanteissa vahvistuvat	Kehittämishankkeen työkalut ovat koko henkilöstön saatavilla ja käytössä	Fasilitointiverkosto hyödynnettävissä työyhteisöjen tueksi	Fasilitointiverkosto perustettu ja toiminta käynnistynyt.

Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Sisäisten viestintäkanavien vahvistaminen	Tehostetaan olemassa olevien kanavien käyttöä	Käyttöaste Aktiivinen sisällöntuotanto	Käytössä olevien kanavien roolia on vahvistettu, ja sisäisen viestintän saavutettavuutta on parannettu. Kanavien määrä ei ole muuttunut, mutta pääasiallisen sisäisen viestintäkanavan – intran – näkyvyyttä ja saavutettavuutta on lisätty esimerkiksi tuomalla intran etusivu sisäisiin diginäyttöihin. Tämä on lisännyt henkilöstön pääsyä tiedon äärelle ja parantanut käyttöastetta. Intran kautta julkaistiin henkilöstölle yhteensä 183 tiedotetta (kasvua 36,6 %).
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Lujitetaan ulkoista työnantajainetta	Arvioidaan työnantajainetta ja toteutetaan markkinointitoimenpiteitä	Hakijamäärä avoimiin työpaikkoihin	Hakijamäärä pysyi samana, markkinointitoimenpiteitä toteutettiin.
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Varautumisen tason kattavuus organisaatiossa on hyvä	Laaditaan varautumisen kehittämissuunnitelma. Varautumisen kehittämisen resursoidaan.	Kehittämissuunnitelma laadittu ja toimenpiteitä toteutettu	Kehittämissuunnitelma laadittu ja toimenpiteitä toteutettu.
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Valmiussuunnitelman yleinen osa ajan tasalla	Valmiussuunnitelman yleinen osa päivitetään	Valmiussuunnitelman yleinen osa on hyväksytty	Valmiussuunnitelman yleinen osa hyväksytty.
Hyvinvointi edellä huomioon	Asukkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisääminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy	Edistetään työpaikkojen hyvää päihdekulttuuria	Levitetään tietoisuutta kunnan päihdeohjelmasta ja vaikutetaan työpaikkojen päihdekulttuuriin viestinnällisin keinoin vahvistamalla päihdeettömyyttä.	Kunnan päihdeohjelma on lisätty osaksi perehdytysohjeita ja päihdeohjelma käydään läpi esihenkilöinfossa vähintään kerran vuodessa.	Päihdeohjelma osa yleisperehdyttämislomaketta. Päihdeohjelma esitelty. Ennaltaehkäisen päihdetyönviikolla järjestetty tapahtuma.

Hyvinvointi edellä huomiiseen	Asukkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisääminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy	Mahdollisemman moni työnhakija-asiakas työllistyy 3kk sisällä. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee.	Aktiivinen yhteistyö työmarkkina-alueen työnantajien kanssa (piilotyöpaikat), valmentavan työn tiivistäminen asiakastyössä, oman palvelutuotannon kehittäminen	Työttömien osuus työvoimasta alle 6 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee (34 v. 2024) (vuoden keskiarvo). Virtaluku yli 3kk työttömyyteen laskee (v.2024 1–8 kk keskiarvo 38,4 %). Työhön, koulutukseen ja yrittäjyyteen päätyneiden työhakujen keskiarvoinen määrä kasvaa. Työttömyysetuuskien maksuosuuden määrä laskee.	Työttömyysaste 6,7 %, sama kuin v. 2024. Pitkäaikaistyöttömiä 55 (↑ 34 v. 24). Virta yli 3 kk työttömyyteen 34,1 % (↓ 36,8 % v. 24) Työnhau myönteisiä päättyisiä 29 kpl/kk (↑ 22 kpl v.24). Etuuskien rahoitusosuus +8 % budjetoidusta. Laaja työttömyys Kainuussa -6 %.
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Asukkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisääminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy	Nuorten alle 29-vuotiaiden tutkintoa vailla olevien nuorten työnhakijoiden määrä vähenee.	Verkostoyhteistyön tehostaminen, koulutuspalveluiden kehittäminen	Kouluttamattomien alle 29-vuotiaiden työnhakija-asiakkaana ja työttömänä olevien määrä laskee. (10/2024 29-henkilöä)	Määrä lisääntynyt
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Talousarvion sitouvuuden noudattaminen	Strategiset tavoitteet ohjaavat toimintaa. Talousarvion jatkuva seuranta kuukausittain valmistuvilla talousraporteilla.	Jatkuvan seurannan lisäksi 3 krt/v osavuosisikatsaus toimialoittain, jossa talousarvion ja toteutumien vertailu.	Kuukausittainen talousarvioseuranta kuukausiraporteilla. Osavuosisikatsaukset sisältävät laajemmin taloustietoa ja vertailun talousarvion ja toteutumien välillä.
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Taloushallinnon järjestelmäuudistuksen alkuvaiheessa seurattava talouslukujen oikeellisuutta.	Järjestelmien käyttöönoton alkuvaiheessa tehokas seuranta ja tarkastukset.	Oikeat, riittävät ja ajantasaaiset talousluvut. Ensimmäisen tilinpäätöksen laatiminen uudella järjestelmällä.	Vuoden 2025 aikana on toteutettu talouslukujen tehokasta seurantaa ja järjestelmän toimivuutta. Vuoden 2024 tilinpäätöksen laatiminen RD-järjestelmällä. RD on pääsääntöisesti toiminut hyvin ja tuottanut oikeanlaista materiaalia.

Hyvinvointi edellä huomiiseen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Taloushallinnon järjestelmä uudistuksessa seurattava henkilöstön riittävyyttä ja osaamisen tasoa.	Riittävät ja säännölliset koulutukset. Ajantasaiset ohjeet järjestelmien käyttämiseen. Taloushenkilöstön pysyvyyden varmistaminen.	Järjestelmän sujuva ja tehokas käyttäminen.	Henkilöstölle on järjestetty koulutuksia sekä ohjeita on lisätty/päivitetty Sotkamon intranetin Talous-osioon. Vuoden 2025 aikana toteutettiin kilpailutus Talouspalveluiden järjestämiseksi. Valituksi tuli Kuntalaskenta Oy, jonka vastuulla on kirjanpidon, reskontrien ja maksuliikenteen hoitaminen sekä tilinpäätöksen laadinta. Kuntalaskenta Oy aloitti palvelun tuottamisen jo kevään/kesän aikana tilapäisapuna talouspalveluiden henkilöstövajeen vuoksi.
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Talousraportoinnin aikataulun noudattaminen, raportoitavien tietojen oikeellisuuden varmistaminen.	Raportoinnin automatisoinnin edistäminen.	Taloustietojen raportoinnin oikeellisuus ja aikataulujen noudattaminen. Talousprosessien kehittäminen.	Talousraportoinnin aikatauluja on noudatettu ja tietojen oikeellisuutta on varmistettu. Raportointi on automatisoitu CGI:n tuottamassa RD järjestelmässä.
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Lasten ja nuorten kokeman yksinäisyyden väheneminen ja yhteisöllisyyden edistäminen	Toteutamme lasten ja nuorten oikeuksia. Teemme lapsivaikutusten arviointia jatkumona tärkeimmistä lasten sekä nuorten kasvu- ja kehitysympäristöihin vaikuttavista asioista ennen päätöksentekoa.	Edistämme edelleen Lapsiympäristöön -mallin toimintaa; uusi LYK-toimintasuunnitelma on valmis ja sitä toteutetaan. Lapsivaikutusten (Lava) arviointien määrää kasvatetaan. Lapsibudjettiin (Labu) järjestetään koulutusta ja laaditaan siihen toteuttamissuunnitelma. Osallistuva budjetointi on edelleen osa toimintaa.	Lyk-toimintasuunnitelmaa on toteutettu ja arviointia on tehty mallin mukaisesti. Lava on toteutettu 3-4 kertaa. Labu-koulutuksia on järjestetty ja osallistujia on eri yksiköistä. Nuorisotoimi on työstänyt osallistuvan budjetoinnin kyselyn ja kohteet on valittu.	Uutta Lyk-toimintasuunnitelmaa on toteutettu ja arviointia tehty suunnitellusti. Lava määrä ei ole kasvanut. Osallistuva budjetointi toteutui.
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kehitetään asiakaspalvelua	Kehitetään yhdenvertaisia asiakaspalvelu- ja viestintätaitoja, muotoillaan yhteinen palveluluopaus	Koulutukseen osallistuneiden määrä. Palvelukokemus 75 % koee tulleen kohdatuksi arvostavasti joka kerta käyttäessä Sotkamon kunnan palveluita.	Viestintätaitojen koulutusta on järjestetty. Palvelukokemuksen mittaamisen toteuttaminen siirtyi vuonna 2025 perustetun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmän tehtäväksi.
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kehitetään sähköisiä asiakaspalvelua	Laajennetaan sähköisiä asiakaspalvelukanavia	Uusia sisäisiä ja ulkoisia kanavia on otettu käyttöön	Sähköinen asiointipalvelu otettu käyttöön, lomakkeita alettu sähköistämään.
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Edistetään maahanmuuttajien kotoutumista	Maahanmuuttajien parempi tavoittaminen järjestelmiä apuna käyttäen	Tavoitettujen työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien määrä, yhteiskuntaorientaatiojaksojen ja osallistujien määrä, kotokoulutusten ja osallistujien määrä, vieraskielisten aktiivointiaste %	Palveluissa työvoiman ulkopuolisia 26 asiakasta/kk, kotoutumisaikeisia vieraskielisiä 45 asiakasta/kk. Koulutukset: 2 yhteiskuntaorientaatiota (ven/eng), 2 suomen kielen kurssia ja verkkokotokoulutus. Osallistujia yhteensä noin 30. Vieraskielisten aktiivointiaste 36,2 %.

Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Työllisyyspalveluiden toimivat toimitilat, asiakkaat saa palvelunsa omalta paikkakunnalta, sähköinen asiointi kehitty.	Työllisyyspalveluiden toimitilat valmiit, esteettömyyskartoitus toteutettu, sähköiset lomakkeet valmistuu.	Toimenpiteet toteutettu	Toteutunut osittain; tilat valmistuneet, varsinaista esteettömyyskartoitusta ei ole tehty. Sähköiset lomakkeet valmistuneet.
----------------------------------	--	--	--	-------------------------	--

VAALIT

Vastuuhenkilöt maaseutupäällikkö Jari Korhonen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tehtävä

Vaalit sisältävät alue- ja kuntavaalien, eduskuntavaalien, presidentin vaalin ja EU-vaalien järjestämisen.

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kunnassa. Vuonna 2025 toimitettiin samanaikaisesti 13.4.2025 kahdet yleiset vaalit: alue- ja kuntavaalit. Keskusvaalilautakunta huolehti alue- ja kuntavaaleissa kuntavaalien ehdokasasettelutehtävistä, molempia vaaleja koskien kaikista äänestysjärjestelyistä kunnassa, vaaliluetteloihin liittyvistä tehtävistä, molempien vaalien ennakköänten laskennasta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta, aluevaalien äänimäärän ilmoittamisesta aluevaalilautakunnalle sekä kuntavaalien tuloksen vahvistamisesta.

Sotkamon äänestysaktiivisuus alue- ja kuntavaaleissa 2025:

- Aluevaalit 51,8 %
- Kuntavaalit 53,3 %

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.1.-31.5.2025:

Jäsen	Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
Risto Virkkunen (pj.)	Markku Kempainen 1.1.-28.1.2025, Tuula Rossi-Määttä 29.1.-31.5.2025
Merja Korhonen (varapj.)	Aila Tervonen
Ilmari Viholainen 1.1.-28.1.2025 Veijo Tossavainen 29.1.-31.5.2025	Oiva Korhonen
Sirpa Mustonen 1.1.-25.3.2025, Minna Pyy 26.3.-31.5.2025	Tarja Rissanen
Kalervo Liuski 1.1.-28.1.2025, Matti Korhonen 29.1.-31.5.2025	Tero Viholainen

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025:

Jäsen	Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
Risto Virkkunen (pj.)	Markku Kempainen
Merja Korhonen (varapj.)	Aila Tervonen
Yrjö Sorvari	Simone Kallio
Veijo Tossavainen	Oiva Korhonen
Minna Pyy	Tero Viholainen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	58 946	11 600	12 131	531	104,58%	79,42%
Toimintatuotot yhteensä	58 946	11 600	12 131	531	104,58%	79,42%
Henkilöstökulut	-49 463	-45 777	-24 916	20 861	54,43%	49,63%
Palvelujen ostot	-9 889	-7 900	-5 674	2 226	71,82%	42,63%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 589	-900	-2 129	-1 229	236,54%	40,68%
Muut toimintakulut	-3 232	-1 700	-508	1 192	29,89%	84,28%
Toimintakulut yhteensä	-66 173	-56 277	-33 227	23 050	59,04%	49,79%
Toimintakate	-7 227	-44 677	-21 096	23 581	47,22%	-191,9%
Vyörytyserät	-2 275	0	-1 122	-1 122		50,68%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-9 502	-44 677	-22 218	22 459	49,73%	-133,82%

RAHOITUS

Vastuuhenkilö talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö ja kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Tehtävä

Rahoituksen vastuualue sisältää kunnan toimintojen rahoituksen keskeiset elementit kuten kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverot, valtionosuudet sekä lainojen korkomenot ja -kulut sekä muut rahoitustuotot ja -kulut.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Muut toimintatuotot	0	0	790	790		
Toimintatuotot yhteensä	0	0	790	790		
Palvelujen ostot	-34 194	-113 000	-51 842	61 158	45,88%	-51,61%
Muut toimintakulut	-158	-200	-5 923	-5 723	2 961,38%	-3 650,47%
Toimintakulut yhteensä	-34 351	-113 200	-57 765	55 435	51,03%	-68,16%
Toimintakate	-34 351	-113 200	-56 974	56 226	50,33%	-65,86%
Verotulot	24 573 401	32 577 000	31 170 605	-1 406 395	95,68%	-26,85%
Valtionosuudet	7 999 432	7 931 790	8 144 362	212 572	102,68%	-1,81%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 459 975	2 012 417	2 737 982	725 565	136,05%	-87,54%
Vuosikate	33 998 456	42 408 007	41 995 975	-412 032	99,03%	-23,52%
Satunnaiset erät yhteensä	11 501 380	0	0	0		100,0%
Tilikauden tulos	45 499 836	42 408 007	41 995 975	-412 032	99,03%	7,7%
Poistoeron muutos	552 278	0	0	0		100,0%
Vyörytyserät	-1 251	0	-1 976	-1 976		-57,96%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	46 050 863	42 408 007	41 993 999	-414 008	99,02%	8,81%

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

Vastuuhenkilö talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö

Tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista ja vastaa sidonnaisuusilmoituksista. Tilintarkastajan tehtävistä säännellään kuntalaissa. Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.1.- 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Kaisu Rimpiläinen (pj.)	Pauliina Räisänen 1.1.-28.1.2025, Tia-Maria Tikkanen 29.1.-31.5.2025
Yrjö Sorvari (vpj.)	Matti Korhonen
Sari Alakurtti	Maija Lipponen
Ari Korhonen	Kai Karjalainen
Merja Korhonen	Outi Penttinen
Anssi Rautio	Antero Pasanen
Tuula Rossi-Määttä	Marika Lamminmäki

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025

Jäsen	Varajäsen
Timo V Korhonen (pj.)	Juuso Korhonen
Juha-Matti Halonen (vpj.)	Mervi Heikkinen
Eija Jansson	Minna Rossi
Mirva Heikkinen	Yrjö Sorvari
Tiina Komulainen	Kari Härkönen
Jarno Schadewitz	Jyrki Heikkinen
Sari Alakurtti	Maija Lipponen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Henkilöstökulut	-9 043	-8 859	-13 555	-4 696	153,01%	-49,9%
Palvelujen ostot	-22 787	-15 500	-29 145	-13 645	188,03%	-27,9%
Muut toimintakulut	-50	-200	-103	97	51,55%	-106,18%
Toimintakulut yhteensä	-31 880	-24 559	-42 804	-18 245	174,29%	-34,27%
Toimintakate	-31 880	-24 559	-42 804	-18 245	174,29%	-34,27%
Vyörytyserät	-1 147	0	-1 439	-1 439		-25,39%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-33 027	-24 559	-44 243	-19 684	180,15%	-33,96%

KUNNANVALTUUSTO

Vastuullisena kunnanhallitus ja vastuhenkilö kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Tehtävä

Kunnanvaltuusto vastaa kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Kunnanvaltuusto asettaa vuosittain talousarviossa toimielimille tulostavoitteet, joilla se ohjaa määrärahojen käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää ja laatua sekä toiminnan kehittämissuuntaa.

Kunnanvaltuuston jäsenet 1.1. – 31.5.2025

Jäsen	Puolue	Jäsen	Puolue
Unto Väisänen (pj.)	KOK	Sami Mähönen	KOK
Anne Lukkari (I vpj.)	KESK	Vesa Mäkipää	KOK
Jouko Korhonen (II vpj.)	VAS	Piia Määttä	KESK
Sami Kilpeläinen (III vpj.)	KP	Osmo Polvinen	VAS
Riikka Huotari	KOK	Kari Pääkkönen	KESK
Jarmo Huttunen	KESK	Kaisu Rimpiläinen	KESK
Janne Hyvönen	KESK	Nina Repo	KOK
Antti Kela	KESK	Sakari Seppänen	KESK
Jani Komulainen	KESK	Mervi Sirviö	VAS
Ari Korhonen	PS	Yrjö Sorvari	KD
Hannu Korhonen	PS	Pinja Toivanen	VAS
Marja-Leena Korhonen	KESK	Viljo Tuhkanen	PS
Jouko Lipponen	PS	Pentti Vihanto	KOK
Juho Lukkari	KESK		

Kunnanvaltuuston jäsenet 1.6.-31.12.2025

Jäsen	Puolue	Jäsen	Puolue
Anne Lukkari (pj.)	KESK	Hannu Korhonen	PS
Sami Kilpeläinen (I vpj.)	KD	Korhonen Timo V	KESK
Unto Väisänen (II vpj.)	KOK	Juho Lukkari	KESK
Jouko Korhonen (III vpj.)	VAS	Juha Marin	KD
Pertti Granqvist	VAS	Kirsi Moisanen	KESK
Juha-Matti Halonen	VAS	Mähönen Sami	KOK
Riikka Huotari	KOK	Nina Määttä	PS
Pentti Huttunen	KESK	Piia Määttä	KESK
Janne Hyvönen	KESK	Kaisu Rimpiläinen	KESK
Juha Juntunen	KD	Sakari Seppänen	KESK
Marita Kaipainen	KESK	Kalevi Valtanen	KOK
Antti Kela	KD	Pentti Vihanto	KOK
Susanna Kinnula	SDP	Jouko Viholainen	VAS
Jani Komulainen	KESK		

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Henkilöstökulut	-51 085	-38 717	-52 187	-13 470	134,79%	-2,16%
Palvelujen ostot	-46 796	-29 300	-40 425	-11 125	137,97%	13,62%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73	0	-334	-334		-360,83%
Muut toimintakulut	-2 278	-735	-2 497	-1 762	339,68%	-9,58%
Toimintakulut yhteensä	-100 232	-68 752	-95 443	-26 691	138,82%	4,78%
Toimintakate	-100 232	-68 752	-95 443	-26 691	138,82%	4,78%
Vyörytyserät	-3 517	0	-3 128	-3 128		11,05%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-103 748	-68 752	-98 571	-29 819	143,37%	4,99%

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talusjohtaja Piia Törhönen-Sirviö ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tehtävä

Kunnanhallitus sisältää kunnanhallituksen, avustukset, joukkoliikenteen, kunnan omat projektit, projektien maksuosuudet, yritysten toimitilat ja muun elinkeinojen kehittämisen.

Kunnanhallitus vastaa mm. strategian suunnittelusta, kunnan taloudesta, henkilöstöpolitiikan johtamisesta, hallinnon, organisaation ja johtamisen kehittämisestä, maakunnallisesta yhteistyöstä, asunto-, elinkeino- ja maankäyttöpolitiikasta sekä palvelutoimintojen kehittämisestä ja yhteensovittamisesta.

Kunnanhallitus sisältää kansainvälisen toiminnan, veteraanitoiminnan, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston käyttövaraukset.

Kunnanhallituksen jäsenet 1.1.2025 – 31.5.2025

Jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Juho Lukkari (pj.)	KESK	Erno Paavola	KESK
Pentti Vihanto (vpj.)	KOK	Vesa Mäkipää	KOK
Piia Määttä	KESK	Elisa Tolonen	KESK
Sakari Seppänen	KESK	Matti Lukkari	KESK
Jani Komulainen	KESK	Jarmo Huttunen	KESK
Riikka Huotari	KOK	Nina Repo	KOK
Pinja Toivanen	VAS	Tiina Tuohimaa	VAS
Pia Härkönen	PS	Heidi Kotilainen	KD
Hannu Korhonen	PS	Viljo Tuhkanen	PS

Kunnanhallituksen jäsenet 1.6.2025 – 31.12.2025

Jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Juho Lukkari (pj.)	KESK	Sakari Seppänen	KESK
Riikka Huotari (vpj.)	KOK	Nina Repo	KOK
Jani Komulainen	KESK	Erno Paavola	KESK
Marita Kaipainen	KESK	Tuulia Nikula	KESK
Piia Määttä	KESK	Liinu Kauppinen	KESK
Sami Mähönen	KOK	Vesa Mäkipää	KOK
Antti Kela	KD	Jarmo Huttunen	KD
Jouko Viholainen	VAS	Paavo Tervonen	VAS
Nina Määttä	PS	Minna Ronkainen	PS

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	108 057	145 000	217 869	72 869	150,25%	-101,62%
Muut toimintatuotot	2 605	0	46 458	46 458		-1 683,68%
Toimintatuotot yhteensä	110 661	145 000	264 326	119 326	182,29%	-138,86%
Henkilöstökulut	-133 703	-168 204	-181 027	-12 823	107,62%	-35,39%
Palvelujen ostot	-634 285	-686 188	-762 466	-76 278	111,12%	-20,21%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 079	-7 100	-2 117	4 983	29,82%	-96,2%
Avustukset	-25 000	-42 000	-70 318	-28 318	167,42%	-181,27%
Muut toimintakulut	-7 610	-23 853	-3 191	20 662	13,38%	58,07%
Toimintakulut yhteensä	-801 677	-927 345	-1 019 119	-91 774	109,9%	-27,12%
Toimintakate	-691 016	-782 345	-754 793	27 552	96,48%	-9,23%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-394	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-691 410	-782 345	-754 793	27 552	96,48%	-9,17%
Vyörytyserät	-28 748	0	-34 441	-34 441		-19,81%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-720 157	-782 345	-789 234	-6 889	100,88%	-9,59%

HALLINTOPALVELUT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren

Tehtävä

Hallintopalveluiden vastuualue huolehtii hallinnon toimialan asianhallinnan, kirjaamopalveluiden ja kokoushallinnan tehtävistä sekä kunnanviraston asiakaspalvelupisteestä ja koko organisaation puhe-
linvaihteesta.

Hallintopalvelut sisältää viestinnän, ICT-palvelut ja henkilöstöpalvelut mukaan lukien palkanlasken-
nan, työterveyshuollon sekä henkilöstöetuudet.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	1 090	2 500	948	-1 552	37,91%	13,05%
Tuet ja avustukset	166 214	171 000	145 889	-25 111	85,32%	12,23%
Muut toimintatuotot	9 315	11 000	44 320	33 320	402,91%	-375,81%
Toimintatuotot yhteensä	176 619	184 500	191 157	6 657	103,61%	-8,23%
Henkilöstökulut	-637 918	-678 535	-529 923	148 612	78,1%	16,93%
Palvelujen ostot	-875 147	-698 220	-769 538	-71 318	110,21%	12,07%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 771	-24 100	-16 707	7 393	69,32%	-189,5%
Avustukset	-3 120	-55 000	-46 023	8 977	83,68%	-1 375,06%
Muut toimintakulut	-218 679	-212 396	-199 524	12 872	93,94%	8,76%
Toimintakulut yhteensä	-1 740 635	-1 668 251	-1 561 715	106 537	93,61%	10,28%
Toimintakate	-1 564 016	-1 483 751	-1 370 557	113 194	92,37%	12,37%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 470	0	-445	-445		81,97%
Vuosikate	-1 566 486	-1 483 751	-1 371 003	112 749	92,4%	12,48%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-52 156	-46 050	-16 872	29 178	36,64%	67,65%
Tilikauden tulos	-1 618 642	-1 529 801	-1 387 875	141 927	90,72%	14,26%
Vyörytyserät	1 441 646	0	1 401 308	1 401 308		2,8%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-176 995	-1 529 801	13 433	1 543 234	-0,88%	107,59%

ELINKEINOPALVELUT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö Marjo Leinonen, yritysasiantuntija Kari Backman, matkailuasiantuntija Aija Laukkanen ja maaseutupäällikkö Jari Korhonen

Tehtävä

Elinkeinopalvelut vastuualue sisältää elinkeinopalvelut, matkailumarkkinoinnin, yhteistoimintasopimukset, työllistämisen, joukkoliikenteen, kunnan omat hankkeet, yhteishankkeiden maksuosuudet ja muun elinkeinojen kehittämisen. Maataloustoimi vastaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä ja maaseudun kehittämisestä. Sotkamon maataloushallinto vastaa EU-maksajavirastotehtävistä Kajaanin, Kuhmon ja Sotkamon muodostamalla yhteistoiminta-alueella. Sotkamon kunnan työllisyyspalvelut kuuluu Kainuu-Koillismaan työllisyysalueeseen Kajaanin kaupungin toimiessa vastuukuntana.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	38 596	44 000	60 712	16 712	137,98%	-57,3%
Tuet ja avustukset	781 181	456 500	515 992	59 492	113,03%	33,95%
Muut toimintatuotot	32 822	87 000	31 153	-55 847	35,81%	5,09%
Toimintatuotot yhteensä	852 599	587 500	607 857	20 357	103,47%	28,71%
Henkilöstökulut	-1 273 873	-1 136 620	-1 167 112	-30 492	102,68%	8,38%
Palvelujen ostot	-1 654 165	-2 302 795	-2 065 829	236 966	89,71%	-24,89%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 216	-21 050	-9 288	11 762	44,12%	42,72%
Avustukset	-263 465	-1 395 350	-718 207	677 143	51,47%	-172,6%
Muut toimintakulut	-83 699	-75 180	-84 016	-8 836	111,75%	-0,38%
Toimintakulut yhteensä	-3 291 418	-4 930 995	-4 044 451	886 544	82,02%	-22,88%
Toimintakate	-2 438 819	-4 343 495	-3 436 593	906 902	79,12%	-40,91%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-90	-100	0	100	0,0%	100,0%
Vuosikate	-2 438 909	-4 343 595	-3 436 593	907 002	79,12%	-40,91%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-28 661	0	0	0		100,0%
Tilikauden tulos	-2 467 571	-4 343 595	-3 436 593	907 002	79,12%	-39,27%
Vyörytyserät	-117 931	0	-134 458	-134 458		-14,01%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 585 502	-4 343 595	-3 571 051	772 544	82,21%	-38,12%

TALOUSPALVELUT

Vastuuhenkilö talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö

Tehtävä

Kunnan talouspalvelut on ulkoistettu portaittain vuoden 2025 aikana. Talouspalveluiden kilpailutus järjestettiin loppuvuonna 2025 ja valituksi tuli Kuntalaskenta Oy. Vuoden 2026 alusta lukien Kuntalaskenta hoitaa kunnan talouspalvelut kokonaispalveluna.

Talouspalveluiden tärkeimpiä tehtäviä on hoitaa kunnan kokonaistaloutta, vastata kunnan talouden suunnittelusta, seurannasta ja raportoinnista kunnan hallitukselle ja kunnanvaltuustolle, vastata viranomaisraportoinnista, hallinnoida kunnan maksuliikennettä ja rahoitusta, laatia vuosittain kunnan talousarvio, tilinpäätös sekä konsernitilinpäätös.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/TA 2025, %	TP 2024/TP 2025, %
Muut toimintatuotot	0	0	6 523	6 523		
Toimintatuotot yhteensä	0	0	6 523	6 523		
Henkilöstökulut	-288 544	-260 902	-234 865	26 037	90,0%	18,6%
Palvelujen ostot	-2 018	-6 500	-5 896	604	90,7%	-192,2%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 643	-500	-43	457	8,6%	97,4%
Muut toimintakulut	-3 592	-4 000	-5 189	-1 189	129,7%	-44,5%
Toimintakulut yhteensä	-295 797	-271 902	-245 993	25 909	90,5%	16,8%
Toimintakate	-295 797	-271 902	-239 470	32 432	88,1%	19,0%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-56	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-295 853	-271 902	-239 470	32 432	88,1%	19,1%
Vyörytyserät	286 640	0	231 031	231 031		19,4%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-9 213	-271 902	-8 439	263 463	3,1%	8,4%

2.2. Sivistyksen toimiala

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Sivistyksen toimiala sisältää yleishallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, lukion, Vuokatti-Ruka urheiluakatemia, Olympiavalmennuskeskuksen, liikunta-palvelut, kansalaisopiston, taiteen perusopetuksen, kirjaston, kulttuuri- ja musiikkiopistotoiminnan, museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Yhteenveto tilikaudesta 2025

Toimintatuotot ovat toteutuneet kokonaisuudessaan paremmin kuin talousarviossa oli arvioitu; sekä myynti- ja maksutuotot että tuet, avustukset ja muut tuotot ovat toteutuneet hyvin. Toimintakulut ovat ylittyneet kokonaisuudessaan johtuen henkilöstökulujen noususta (palkankorotukset ja ta-sopalkkajärjestelmä) sekä aineista, tarvikkeista ja tavaroista, kuitenkin palvelujen ostot ja avustukset ovat toteutuneet maltillisemmin.

Sivistyksen toimialalla otettiin uusi lukio-kirjastorakennus käyttöön osin vuoden 2024 lopussa (kah-vila) ja pääosin vuoden 2025 alussa (lukio tammikuussa ja kirjasto helmikuussa). Uudessa rakennuk-sessa on iltaisin myös vapaa-aikapalvelujen ja muiden toimijoiden toimintaa; erityisesti lukion ta-pahtuma-aukio sekä neuvottelutilat ovat monipuolisesti käytössä. Kuhmon musiikkiopiston Sotka-mon toimipiste muutti lukion B-siipeen keväällä.

Prosenttitaidehankinnan portfolioprosessi järjestettiin ja hankinta tehtiin Tenetin yläkouluun ja se saadaan päätökseen v. 2026 aikana. Lukion vastaava prosessi siirrettiin vuodelle 2026. Aatoksen pe-ruskorjaus valmistui helmikuussa ja ensimmäiset näyttelyt järjestettiin jo heti kevään aikana. Kesän päänäyttely oli isnyläisen taitelijan Friedrich Hechelmannin näyttely, joka kuratoitiin osittain Isnystä osittain omana työnä.

Kasvatuksen kokonaisuus -työryhmä perustettiin ja se toimi kevään 2025 ajan valmistellen Kasvun polun -työryhmän tulevaa työtä v. 2026. Varhaiskasvatus otti tuotantokäyttöön uuden toiminnanoh-jausjärjestelmän. Esi- ja perusopetuksessa valmistauduttiin oppimisen tuen uudistukseen päivittä-mällä opetussuunnitelmat sekä laatimalla toimintamalli uudistuksen toteuttamiseksi.

Sisäinen joukkoliikenne ja linja-autoreittien ulkopuoliset koulukuljetukset kilpailutettiin vuosille 2025-2027. Siirtymäaika uudistukselle jatkuu 31.7.2026 saakka.

Lapsiystävällinen kunta (Lyk) -mallin työtä jatkettiin uuden kaksivuotisen suunnitelman ja sen mu-kaisten tavoitteiden mukaan. Kansainvälisyystyö jatkui lukiossa ja muilla kouluasteilla haettiin mu-kaan erilaisiin kansainvälisyyshankkeisiin. Vuokatti-Ruka Urheiluakatemiassa valmistauduttiin Mi-lano-Cortinan olympialaisiin.

Vapaa-aikapalveluissa kirjaston toiminnassa tapahtui suurimmat muutokset edellisiin vuosikymme-niin verrattuna, kun omatoimikirjasto otettiin käyttöön ja liitettiin Kainet-yhteistyökimppaan. Vanha kirjastoauto Jäläkiviisas poistettiin käytöstä hyvin palvelleena; uusi kirjastoauto Isokarhu ostettiin käytettynä Pudasjärven kaupungilta. Kansalaisopisto aloitti yhteistyön Paltamon kansalaisopiston kanssa tarjoten jo syyslukukaudella kuntasopimuksella kursseja Paltamossa ja Ristijärvellä. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin Opetus- ja kulttuuriministeriölle Sotkamon kansalaisopiston

ylläpitämisluvan laajennus neljän kunnan alueelle, lupa myönnettiin lokakuussa v. 2026 alusta alkaen. Kansalaisopiston ja oman kunnan sekä Kuhmon kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa tehtiin sopimukset yhteiskuntaorientaatiokoulutusten ja koto-koulutusten tuottamisesta.

Kulttuuritoimi jatkoi kulttuuriopetussuunnitelman (Kops) kehittämistä ja toteuttamista tarjoten lapsille ja nuorille suunnitelman mukaisia tapahtumia, työpajoja, kokemuksia ja elämyksiä. Erilaisia kulttuuritapahtumia kuten konsertteja, teatteria, taidenäyttelyitä, festareita toteutettiin edellisvuosien tapaan, uutena kokeiltiin Taiteitten yö -tapahtumaa yhteistyössä eri järjestöjen kanssa 6.9. Lisäksi valmistauduttiin Oulu2026-vuoteen, Huovisen juhluvuoteen 2027 ja Jukola 2027 kulttuuriosioon sekä oltiin mukana kansainvälisessä Hanaholmen Kultur- yhteistyöverkostossa. Hankittiin mobiililava yhteistyössä Sotkamon Jymyn kanssa EAKR-rahoituksella. Toteutettiin Kainuun maakuntajuhla Kainuun liiton kanssa yhdessä elokuussa ja Kainuun kirjamesut (Kainuu-yhteistyö) marraskuussa, aloitettiin uusi kirjallisuusmatkailuhanke Suomussalmen ja Taivalkosken kanssa sekä tehtiin tiiviisti ystävyyskuntatoimintaa. Museotoiminta jatkui entisellään. Kulttuurikaveritoimintaa oli kulttuurikurssin osana. Musiikkiopistotoiminta jatkui isommissa tiloissa ja toteutettiin kesämuusikkotoimintaa.

Perusnuorisotyö keskittyi edelleen koulunuorisotyöhön ja oli edistämässä osallisuutta ja hyvinvointia myös Lyk- ja hyte-työn kautta. Erityisnuorisotyö jatkoi toimintaansa edelleen. Koko toimialueella huomioitiin Kestävän kuntatalousohjelman päätökset, kehitettiin hyte-työtä yksiköissä ja osana hyvinvointijaoston toimintaa, valmistauduttiin tuleviin lakimuutoksiin ja niihin liittyviin toimintoihin, kehitettiin rakennetta ja muuta toimintaa hankkeilla ja jatkettiin v. 2024 aloitettua valmiussuunnittelua.

Sivistystoimen lautakunnan jäsenet 1.1.-31.5.2025:

Jäsen	Varajäsen
Sami Mähönen (pj.)	Olli Korhonen
Marja-Leena Korhonen (varapj.)	Helena Aaltonen
Ari Hakkarainen	Antti Heikkinen
Anja Juntunen	Kirsi Moisanen
Mika Karjalainen	Mauno Heikkinen
Nina Repo	Merja Korhonen
Mervi Sirviö	Elina Lehtimäki
Pekka Malinen	Paavo Tervonen
Heidi Kotilainen	Mirva Heikkinen

Sivistystoimen lautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025:

Jäsen	Varajäsen
Janne Hyvönen (pj.)	Kirsi Moisanen
Pentti Vihanto (varapj.)	Timo Aho
Ari Hakkarainen	Juuso Korhonen
Kaisu Rimpiläinen	Tia-Maria Tikkanen
Marjatta Korhonen	Tarja Lukkari
Nina Repo	Soile Sirviö
Juha Marin	Elias Kippola

Elina Lehtimäki	Reetta Sirviö
Hannu Korhonen	Jouni Niskanen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	927 827	975 119	1 186 246	211 127	121,65%	-27,85%
Maksutuotot	509 142	513 750	685 188	171 438	133,37%	-34,58%
Tuet ja avustukset	1 168 201	1 716 704	1 734 519	17 815	101,04%	-48,48%
Muut toimintatuotot	177 576	10 650	234 526	223 876	202,13%	-32,07%
Toimintatuotot yhteensä	2 782 747	3 216 223	3 840 480	624 257	119,41%	-38,01%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1 921	1 921		
Henkilöstökulut	-20 120 277	-19 945 645	-20 621 857	-676 212	103,39%	-2,49%
Palvelujen ostot	-7 799 922	-7 816 035	-7 603 191	212 844	97,28%	2,52%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-704 866	-670 400	-715 292	-44 892	106,7%	-1,48%
Avustukset	-325 818	-365 125	-346 814	18 311	94,98%	-6,44%
Muut toimintakulut	-3 214 402	-2 673 458	-3 103 961	-430 503	116,1%	3,44%
Toimintakulut yhteensä	-32 165 285	-31 470 663	-32 391 115	-920 452	102,92%	-0,7%
Toimintakate	-29 382 538	-28 254 440	-28 548 714	-294 274	101,04%	2,84%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-595	0	-34	-34		94,33%
Vuosikate	-29 383 133	-28 254 440	-28 548 748	-294 308	101,04%	2,84%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 336 083	-589 430	-39 695	549 735	6,73%	97,03%
Tilikauden tulos	-30 719 216	-28 843 870	-28 588 443	255 427	99,11%	6,94%
Vyörytyserät	-983 460	0	-940 676	-940 676		4,35%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-31 702 676	-28 843 870	-29 529 119	-685 249	102,38%	6,86%

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	927 827	975 119	1 186 246	211 127	121,65%	-27,85%
Maksutuotot	507 664	513 750	584 722	70 972	113,81%	-15,18%
Tuet ja avustukset	1 168 201	1 716 704	1 734 519	17 815	101,04%	-48,48%
Muut toimintatuotot	177 576	10 650	234 526	223 876	202,13%	-32,07%
Toimintatuotot yhteensä	2 781 269	3 216 223	3 740 013	523 790	116,29%	-34,47%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1 921	1 921		
Henkilöstökulut	-20 120 277	-19 945 645	-20 621 857	-676 212	103,39%	-2,49%
Palvelujen ostot	-4 747 364	-5 324 200	-4 734 283	589 917	88,92%	0,28%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-702 451	-670 400	-715 292	-44 892	106,7%	-1,83%
Avustukset	-325 818	-365 125	-346 814	18 311	94,98%	-6,44%
Muut toimintakulut	-1 111 110	-1 050 550	-1 080 771	-30 221	102,88%	2,73%
Toimintakulut yhteensä	-27 007 020	-27 355 920	-27 499 017	-143 097	100,52%	-1,82%
Toimintakate	-24 225 751	-24 139 697	-23 757 084	382 614	98,42%	1,93%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-595	0	-34	-34		94,33%
Vuosikate	-24 226 346	-24 139 697	-23 757 117	382 580	98,42%	1,94%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 336 083	-589 430	-39 695	549 735	6,73%	97,03%
Tilikauden tulos	-25 562 429	-24 729 127	-23 796 812	932 315	96,23%	6,91%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-25 562 429	-24 729 127	-23 796 812	932 315	96,23%	6,91%

Sivistyksen toimialan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025

Kuntastrategia 2022-2025	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite vuodelle 2025	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Lasten ja nuorten kokemisan yksinäisyyden väheneminen ja yhteisöllisyyden edistäminen	Toteutamme lasten ja nuorten oikeuksia. Teemme lapsivaikutusten arviointia jatkumona tärkeimmistä lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöihin vaikuttavista asioista ennen päätöksentekoa.	Edistämme edelleen Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintaa; uusi Lyk-toimintasuunnitelma on valmis ja sitä toteutetaan. Lapsivaikutusten (Lava) arviointien määrää kasvatetaan. Lapsibudjettiin (Labu) järjestetään koulutusta ja laaditaan siihen toteuttamissuunnitelma. Osallistuva budjetointi on edelleen osa toimintaa.	Lyk-toimintasuunnitelmaa on toteutettu ja arviointia on tehty mallin mukaisesti. Lava on toteutettu 3-4 kertaa. Labu-koulutuksia on järjestetty ja osallistujia on eri yksiköistä. Nuorisotoimi on työstänyt osallistuvan budjetoinnin kyselyn ja kohteet on valittu.	Lyk-toimintaa on toteutettu Unicefin hyväksymän ja arvioiman mallin mukaan. Lava on toteutettu kerran; niiden tekeminen on siirretty Kasvun polun -kokonaisuuteen. Labu-koulutuksissa on käynyt yksittäisiä henkilöitä. Nuorisotoimi on huolehtinut osaltaan osallistuvasta budjetoinnista.

<p>Hyvinvointi edellä huomiiseen ja Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen</p>	<p>Lasten ja nuorten kokemuksen yksinäisyyden väheneminen ja yhteisöllisyyden edistäminen</p>	<p>Takaamme turvalliset kasvu- ja kehitysympäristöt erinomaisella koulupolulla varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Investointi lapsiin ja nuoriin on investointi tulevaisuuteen.</p>	<p>Kehitämme oppimisympäristöjä ja pedagogiikkaa sekä toimintakulttuuria uusissa koulutiloissa, missä myös koulunuorisotyötä tehdään aktiivisesti. Nuorisotyöntekijöiden, oppilaitoshenkilökunnan ja opiskeluhuollon välinen yhteistyö tiivistyy. Uudistamme oppimisen tuen uuden lakimuutoksen myötä. Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön uusi eVaka-järjestelmä ja jatketaan toiminnanohjausjärjestelmän jalkauttamista. Valmistaudumme myös tuleviin muutoksiin yo-kirjoitusten osalta.</p>	<p>Tenetin yläkoulu ja lukio toimivat uusissa koulurakennuksissa ja toimintaa toteutetaan uusien toimintamallien mukaisesti (mm. koulunuorisotyö, samanaikais- ja yhteisopettajuuden kehittäminen, iltakäytön huomioiminen). Oppimisen tuen prosessit on laadittu ja hyväksytty lautakunnassa. eVaka-järjestelmä on otettu käyttöön ja koulutusta siihen on järjestetty. Tarvittavat muutokset yo-kirjoitusten osalta on kartoitettu (taito- ja taideaineet ja englanninkielinen yo-tutkinto).</p>	<p>Yläkoulu, lukio ja nuorisotyö toimivat tavoitteen mukaisesti ja iltakäyttö on huomioitu uusissa rakennuksissa. Oppimisen tuen prosessit ovat menossa, eVaka on käytössä ja siihen on saatu koulutusta. Yo-kirjoitusten muuttamiseen varaudutaan, englanninkielistä tutkintoa ei ole haettu.</p>
---	---	--	--	--	--

Hyvinvointi edellä huomiiseen ja Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Lasten ja nuorten kokemuksen yksinäisyyden väheneminen ja yhteisöllisyyden edistäminen, Lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen, Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn edistäminen, Ravitsemusterveyden edistäminen, Kulttuurista hyvinvointia	Panostamme laadukkaaseen, ennaltaehkäisevään työhön, kaikenikäisten terveyteen ja hyvinvointiin - niin fyysiseen, henkiseen kuin sosiaaliseen - yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelmassa olevia sivistyksen toimialaa koskevia tavoitteita edistämällä osallisuutta, ravitsemusterveyttä, fyysistä toimintakykyä ja kulttuurista hyvinvointia. Teemme yhteistyötä mm. Hyvinvointialueen ja Kainuun Liikunta ry:n kanssa. Toteutamme ept-ohjelmaa (ennalta ehkäisevä päihdetyö).	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteista on toteutunut yli 50 %. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on laadittu. Liikunnan toimintaryhmien/kursien määrät eri ikäisille ja liikuntatapahtumien määrät. Hanketoiminnan määrät. Ept-ohjelmaa on toteutettu.	Hyvinvointisuunnitelmasta on toteutunut 62 % (29 kpl). Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on työn alla. Liikunta ja tanssi on kansalaisopiston suurin ainealue: Sotkamon toimipisteessä kursseja oli 174, netto-opiskelijamäärä oli yht. 1183. Liikuntatapahtumia oli 14 ja liikuntaneuvonnan tapahtumia 9. Hankkeita oli 12. Ept-ohjelmaa toteutettiin suunnitellusti.
Hyvinvointi edellä huomiiseen, Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen ja Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Kulttuurista hyvinvointia, Luonnosta hyvinvointia, Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, Osallisuuden edistäminen	Vahvistamme kulttuuritoimintaa sen eri ulottuvuuksissa alueen vahvuuksia korostaen; parannamme toimintaedellytyksiä ja lisäämme osallisuutta kulttuuritoiminnassa.	Järjestämme toistuvia tapahtumia säännöllisin väliajoin yksittäisten vuosittaisten tapahtumien lisäksi ja huomioimme uudet toimintaympäristöt. Lisäämme saavutettavuutta ja huomioimme yhteistyön muiden kuntien ja toimijoiden kanssa sekä edistämme kansainvälisyyttä. Toteutamme prosenttitaitetta. Tuemme toiminnalla ja viestinnällä matkailutoimintaa. Jatkamme kulttuuriopetustyötä (Kops). Valmistaudumme Aatoksen satavuotisnäyttelyihin, kirjamessujen järjestämiseen (v. 2025), Oulu2026 tapahtumiin ja vuoden 2027 Jukolan viestin	Toistuvia isompia tapahtumia on kuusi. Eri ikäryhmille suunnatun kulttuuritoiminnan määrä ja paikat. Prosenttitaideprosessit on tehty. Viestintäkäytänteitä on edelleen uudistettu. Kopsia on toteutettu varhaiskasvatuksessa ja kouluilla. Ystävyyskuntatoimintaa on jatkettu Isnyn kanssa (vierailu ja näyttely Saksasta heinäkuussa). Tulevien vuosien tapahtumiin liittyvät prosessit	Tapahtumia oli yht. 60, joista isompia vuosittaisia 9, lasten tapahtumia 10, osallistujia yht. 26 240, 50 % oli kainuulaisten esittämiä. Prosenttitaideprosessia on toteutettu, viestintäkäytänteitä on monipuolistettu ja uudistettu (näytöt, mainokset, julisteet, some laajemmin). Kopsia on toteutettu vakasta lukioon. Ystävyyskuntatoimintaa on toteutettu: Isnystä oli vierailijoita pääsiäisenä ja elokuussa. Aatoksen satavuotisnäyttelyt ja kirjamessut on toteutettu onnistuneesti. Oulu2026 tapahtumat, Jukola 2027 ja Huovisvuosi 2027 on valmisteltu ja

			kulttuuritapahtumiin sekä Huovisen juhluvuoteen v. 2027.	on aloitettu ja tarvittavat työryhmät on perustettu.	työryhmät perustettu.
--	--	--	--	--	-----------------------

Hyvinvointi edellä huomiiseen ja Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Osallisuuden kehittäminen	Kasvatamme ja kasvamme kansainvälisyyteen	Toteutamme kansainvälisyysohjelmaa: laajennamme kielivalikoimaa ja kielikylpyjä sekä haemme mukaan kansainvälisiin hankkeisiin. Olemme edelleen ystävyyskuntatoiminnassa mukana Isny im Algaün kanssa ja kartoitamme mahdollisuuden saada yksi uusi ystävyyskunta. Tuemme lukion kansainvälistymistä edelleen. Järjestämme kansainvälistä kulttuuritoimintaa: mm. näyttelyitä ja musiikkitoimintaa eri muodoissa.	Kielikylpyjen määrät, kielet, osallistujamäärät, paikat. A2-kielen valinnat. Kv-hankkeet ja niihin osallistuneiden määrät. Ystävyyskuntatoiminnan tapahtumat ja osallistuminen; yksi uusi ystävyyskunta on hankittu. Kulttuuritoiminnan kansainväliset tapahtumat ja osallistuminen. Lukion kv-toiminnan muodot ja määrät.	Kielikylpyjä on järjestetty kaikille 3. luokan oppilaille yhteensä seitsemän tuntia seitsemälle eri luokalle saksasta ja ranskasta. A2-kieleen ei tullut riittävästi valintoja. Lukion kv-toiminnassa on ollut yht. 12 opiskelijaa, 7 opettajaa, ja 1 valmentaja, 4 eri maata, yht. n. 4 kk , muutoina ryhmäliikkuvuudet, pitkäkestoinen opiskelijaliikkuvuus, job shadowing, teaching or training assignments. Yläkoulussa on ollut Isnystä oppilaita vaihdossa, hankkeita on valmisteltu. Hanaholmen Kultur on menossa, uutta ystävyyskuntaa ei ole vielä saatu.
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo		Hyödynämme digitalisaation mahdollisuuksia.	Toteutamme digi-tiekartassa olevia tavoitteita. Kehitämme digitaalista asiointia. Huomioimme digitaitojen osaamisen vahvistamista. Kehitämme viestintää. Teemme yhteistyötä muiden toimialojen kanssa.	Tavoitteista on vuoden 2025 osa tehty. Koulutusten määrät henkilökunnalle ja kuntalaisille.	Osa tavoitteista on tehty, Dok-hankkeen kautta on järjestetty koulutuksia ja kansalaisopiston kautta yksi kurssi, kirjasto on tarjonnut digi-opastuksia. On otettu käyttöön sähköinen allekirjoitus ja vahva tunnistautuminen, arkistointi on valmis, sähköisiä lomakkeita on työstetty.

<p>Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen ja Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo</p>	<p>Kehitämme sivistyksen toimialan yhteistyömahdollisuuksia ja rakennetta.</p>	<p>Yhteistyömahdollisuuksia selvitetään ja kartoitetaan muiden kuntien kanssa ja kunnan TE-palveluiden uudistuksen myötä. Koko rakennetta tarkastellaan ja johtajuusjärjestelyjä suunnitellaan sen mukaisesti tuleville vuosille.</p>	<p>Uudet yhteistyömuodot; johtajuusjärjestelyjen suunnitelma on valmis.</p>	<p>Toteutettiin kansalaisopistoyhteistyötä Paltamon ja Ristijärven kanssa; uusi ylläpitämislupa haettiin ja saatiin. Kansalaisopisto ja työllisyyspalvelut aloittivat yhteistyön koulutukseen liittyen. Uusia johtajuusjärjestelyjä suunniteltiin, mutta ei vielä toteutettu.</p>
--	--	---	---	---

SIVISTYSPALVELUJEN HALLINTO

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Sisältää sivistyksen toimialan yhteisen toiminnan (ml. laite- ja ohjelmakulut, koulutukset yms.)

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	406	0	650	650		-60,19%
Toimintatuotot yhteensä	406	0	650	650		-60,19%
Henkilöstökulut	-130 414	-86 853	-141 726	-54 873	163,18%	-8,67%
Palvelujen ostot	-84 239	-113 950	-59 175	54 775	51,93%	29,75%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 311	-5 700	-4 124	1 576	72,36%	63,54%
Avustukset	-46 408	-41 000	-49 090	-8 090	119,73%	-5,78%
Muut toimintakulut	-91 454	-78 700	-86 979	-8 279	110,52%	4,89%
Toimintakulut yhteensä	-363 827	-326 203	-341 095	-14 892	104,57%	6,25%
Toimintakate	-363 421	-326 203	-340 445	-14 242	104,37%	6,32%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-47	0	-34	-34		27,95%
Vuosikate	-363 468	-326 203	-340 478	-14 275	104,38%	6,32%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-22 785	0	-16 295	-16 295		28,49%
Tilikauden tulos	-386 253	-326 203	-356 773	-30 570	109,37%	7,63%
Vyörytyserät	568 362	0	327 843	327 843		42,32%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	182 109	-326 203	-28 930	297 273	8,87%	115,89%

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tehtävä

Varhaiskasvatus sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, päiväkotihoidon, esiopetuksen, perhepäivähoidon ja lastenhoidon tuen. Päiväkodit v. 2025: Kontinjoen päiväkotipäiväkodin johtaja Raija Rimpiläinen; Leivolan päiväkotipäiväkodin johtaja Tarja Komulainen; Päiväkoti Satuvakka/päiväkodin johtaja Heikki Niskanen 1.1.–6.6. ja Antti Pääkkönen 7.6.–31.12.; Tiilikankaan päiväkotipäiväkodin johtaja Minna Piirainen; Käpymetsän vuoropäiväkoti/päiväkodin johtaja Reeta Niskanen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	24 856	41 700	41 034	-666	98,4%	-65,09%
Maksutuotot	252 687	243 500	225 107	-18 393	92,45%	10,91%
Tuet ja avustukset	112 050	213 500	576	-212 924	0,27%	99,49%
Muut toimintatuotot	2 025	800	1 890	1 090	236,25%	6,67%
Toimintatuotot yhteensä	391 618	499 500	268 606	-230 894	53,78%	31,41%
Henkilöstökulut	-6 426 995	-6 087 807	-6 086 437	1 370	99,98%	5,3%
Palvelujen ostot	-2 527 101	-2 385 042	-2 271 260	113 782	95,23%	10,12%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 410	-91 150	-75 828	15 322	83,19%	25,96%
Avustukset	-213 654	-260 000	-237 607	22 393	91,39%	-11,21%
Muut toimintakulut	-577 144	-481 666	-531 332	-49 666	110,31%	7,94%
Toimintakulut yhteensä	-9 847 304	-9 305 665	-9 202 465	103 200	98,89%	6,55%
Toimintakate	-9 455 686	-8 806 165	-8 933 859	-127 694	101,45%	5,52%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	118	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-9 455 567	-8 806 165	-8 933 859	-127 694	101,45%	5,52%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-212 428	-20 200	-4 333	15 867	21,45%	97,96%
Tilikauden tulos	-9 667 995	-8 826 365	-8 938 191	-111 826	101,27%	7,55%
Vyörytyserät	-655 442	0	-366 145	-366 145		44,14%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-10 323 437	-8 826 365	-9 304 336	-477 971	105,42%	9,87%

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tehtävä

Perusopetus sisältää 1–9 luokkien opetus- ja hanketoiminnan sekä kirjanpidollisesti aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetuksen koulut v. 2025: Salmelan koulu, rehtori Janne Huotari; Vuokatin koulu, koulunjohtaja Jani Komulainen; Leivolan koulu, koulunjohtaja Elisa Komulainen; Naapuriväärän koulu, koulunjohtaja Päivi Korhonen; Kontinjoen koulu, koulunjohtaja Anu Rautiainen; Pohjaväärän koulu, koulunjohtaja Anna-Liisa Lukkari; Tenetin koulu, rehtori Salla Leinonen.

Kouluille on laadittu vuodesta 2020 alkaen koulukohtaiset budjetit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	141 092	210 000	145 466	-64 534	69,27%	-3,1%
Maksutuotot	62 742	80 000	60 615	-19 385	75,77%	3,39%
Tuet ja avustukset	91 497	15 000	149 866	134 866	999,11%	-63,79%
Muut toimintatuotot	61 787	1 500	70 644	69 144	4 709,6%	-14,33%
Toimintatuotot yhteensä	357 118	306 500	426 591	120 091	139,18%	-19,45%
Henkilöstökulut	-8 544 356	-8 590 193	-8 806 212	-216 019	102,51%	-3,06%
Palvelujen ostot	-3 641 518	-3 806 371	-3 703 536	102 835	97,3%	-1,7%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-287 424	-261 750	-292 807	-31 057	111,86%	-1,87%
Avustukset	-1 700	0	0	0		100,0%
Muut toimintakulut	-1 443 745	-1 229 611	-1 436 853	-207 241	116,85%	0,48%
Toimintakulut yhteensä	-13 918 743	-13 887 925	-14 239 408	-351 482	102,53%	-2,3%
Toimintakate	-13 561 625	-13 581 425	-13 812 817	-231 391	101,7%	-1,85%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-624	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-13 562 249	-13 581 425	-13 812 817	-231 391	101,7%	-1,85%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-726 076	-555 281	-13 007	542 274	2,34%	98,21%
Tilikauden tulos	-14 288 325	-14 136 706	-13 825 824	310 883	97,8%	3,24%
Vyörytyserät	-549 530	0	-543 666	-543 666		1,07%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-14 837 856	-14 136 706	-14 369 489	-232 783	101,65%	3,16%

LUKIO

Vastuuhenkilö rehtori Mauri Reinikka

Tehtävä

Sotkamon lukio toteuttaa lukion opetussuunnitelman mukaista yleislinjan lukiokoulutusta. Lukiolla on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä urheilun erityistehtävälupa. Lukioon kuuluu lukio-opetuksen lisäksi lukion hallinto sekä lukion projektit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Tuet ja avustukset	148 043	120 000	152 015	32 015	126,68%	-2,68%
Muut toimintatuotot	26 832	0	23 993	23 993		10,58%
Toimintatuotot yhteensä	174 875	120 000	176 007	56 007	146,67%	-0,65%
Henkilöstökulut	-1 835 115	-1 788 557	-1 984 944	-196 387	110,98%	-8,16%
Palvelujen ostot	-461 980	-418 638	-493 263	-74 625	117,83%	-6,77%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 105	-120 000	-150 169	-30 169	125,14%	-40,21%
Avustukset	-2 100	0	0	0		100,0%
Muut toimintakulut	-442 957	-324 541	-395 757	-71 216	121,94%	10,66%
Toimintakulut yhteensä	-2 849 257	-2 651 736	-3 024 133	-372 397	114,04%	-6,14%
Toimintakate	-2 674 382	-2 531 736	-2 848 126	-316 390	112,5%	-6,5%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-241 292	0	-2 908	-2 908		98,79%
Tilikauden tulos	-2 915 674	-2 531 736	-2 851 034	-319 298	112,61%	2,22%
Vyörytyserät	-112 598	0	-113 475	-113 475		-0,78%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 028 272	-2 531 736	-2 964 510	-432 774	117,09%	2,11%

VUOKATTI-RUKA OLYMPIAVALMENNUSKESKUS

Vastuuhenkilöt kasvatusjohtaja Ville Manninen ja olympiavalmennuskeskuksen johtaja Janne Vuorinen

Tehtävä

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on toinen Suomen valtakunnallisista Olympiavalmennuskeskuksista, joka rakennetaan yhteistyössä Olympiakomitean kanssa.

Olympiavalmennuskeskusten toiminnan tavoitteena on varmistaa ja vauhdittaa suomalaisten kärkeurheilijoiden kansainvälistä menestystä takaamalla heille kilpailukykyinen päivittäisvalmentautuminen ja asiantuntijatoiminta. Tehtävänä on kasvattaa Suomelle maailman parhaita huippu-urheilijoita ja pitää näin Suomi kansainvälisesti menestyvänä urheilumaana. Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskuksen painopisteinä ovat talvilajit. Urheiluakatemiatoiminta sisältyy olympiavalmennuskeskuksen toimintaan.

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on oma yksikkönsä Sotkamon kuntaorganisaatiossa. Aiemmin Olympiavalmennuskeskus on toiminut osana Sotkamon urheilulukiota.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	523 062	573 419	672 900	99 481	117,35%	-28,65%
Tuet ja avustukset	696 310	1 208 204	1 216 135	7 931	100,66%	-74,65%
Muut toimintatuotot	68 928	0	109 852	109 852		-59,37%
Toimintatuotot yhteensä	1 288 299	1 781 623	1 998 888	217 265	112,19%	-55,16%
Henkilöstökulut	-1 561 512	-1 801 662	-1 806 311	-4 649	100,26%	-15,68%
Palvelujen ostot	-453 357	-486 715	-450 713	36 002	92,6%	0,58%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 374	-44 500	-44 973	-473	101,06%	30,14%
Muut toimintakulut	-224 769	-171 000	-237 523	-66 523	138,9%	-5,67%
Toimintakulut yhteensä	-2 304 013	-2 503 877	-2 539 520	-35 643	101,42%	-10,22%
Toimintakate	-1 015 713	-722 254	-540 632	181 622	74,85%	46,77%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-42	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-1 015 755	-722 254	-540 632	181 622	74,85%	46,78%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 578	-13 949	0	13 949	0,0%	100,0%
Tilikauden tulos	-1 020 333	-736 203	-540 632	195 571	73,44%	47,01%
Vyörytyserät	-107 375	0	-113 263	-113 263		-5,48%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 127 708	-736 203	-653 895	82 308	88,82%	42,02%

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntapalvelut, kansalaisopiston, taiteen perusopetuksen, kirjaston, musiikkiopistotoiminnan, kulttuuri- ja museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025 / TA 2025, %	TP 2024 / TP 2025, %
Myyntituotot	238 412	150 000	326 196	176 196	217,46%	-36,82%
Maksutuotot	193 713	190 250	399 467	209 217	209,97%	-106,22%
Tuet ja avustukset	120 301	160 000	215 927	55 927	134,95%	-79,49%
Muut toimintatuotot	18 004	8 350	28 147	19 797	337,1%	-56,34%
Toimintatuotot yhteensä	570 430	508 600	969 737	461 137	190,67%	-70,0%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1 921	1 921		
Henkilöstökulut	-1 621 885	-1 590 573	-1 796 227	-205 654	112,93%	-10,75%
Palvelujen ostot	-631 727	-605 319	-625 244	-19 925	103,29%	1,03%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132 242	-147 300	-147 391	-91	100,06%	-11,46%
Avustukset	-61 956	-64 125	-60 116	4 009	93,75%	2,97%
Muut toimintakulut	-434 332	-387 940	-415 517	-27 577	107,11%	4,33%
Toimintakulut yhteensä	-2 882 142	-2 795 257	-3 044 495	-249 238	108,92%	-5,63%
Toimintakate	-2 311 712	-2 286 657	-2 072 837	213 820	90,65%	10,33%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-128 924	0	-3 152	-3 152		97,56%
Tilikauden tulos	-2 440 635	-2 286 657	-2 075 988	210 669	90,79%	14,94%
Vyörytyserät	-126 877	0	-131 971	-131 971		-4,01%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 567 513	-2 286 657	-2 207 959	78 698	96,56%	14,0%

2.3. Ympäristö- ja tekninen toimiala

Vastuuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Toimialan tehtävä

Ympäristö- ja tekninen toimiala vastaa kunnallisteknisistä palveluista, liikennealueista, tilapalveluista, ateria- ja puhtaanapitopalveluista, ympäristöpalveluista, ympäristöterveyspalveluista sekä vesi- ja viemärihuollosta. Palvelut tuotetaan itse, yhteistoiminnassa lähikuntien kanssa tai ostopalveluina.

Yhteenveto tilikaudesta 2025

Teknisten palvelujen vuosi 2025 toteutui lukujen valossa hyvin. Ulkoisilla erillä toimintatuotot olivat noin 2,9% (n. 260t€) pienemmät kuin arvioidut, mutta vastaavasti toimintakulut alittuivat n. 1,4M€ budjetoidusta. Edellä mainittua selittää suurelta osin yhteistoimintaosuuksiin budjetoitu 1M€, jota ei käytännössä käytetty. Lisäksi maininnan arvoinen on sähkönkulutuksessa saatu n. 10%, (120t€), jota selittää lauhan talven lisäksi tehdyt aurinkoenergiahankkeet. Henkilöstökulut toteutuivat käytännössä täsmälleen talousarvion mukaisesti.

Sisäisillä ja ulkoisilla erillä toteuma on hyvin samankaltainen kuin ulkoisilla erillä. Sisäisten tulojen osuutta "vääristää" tilapalvelujen sisäiset tulot n. 1,3M€, joita ei budjetoida. Muutoin tulot ja menot olivat hyvin lähellä budjetoitua. Merkittävää oli edelleen jatkuva ja suurten investointien myötä jatkunut poistojen kasvu, joka oli vuonna 2025 jo n. 5.3M€.

Lukujen lisäksi myös toiminalliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Käynnistetty rakennusjärjestyksen uudistaminen siirtyi vuodelle 2026 osin resurssipuutteenkin vuoksi. Kuntayhteistyö rakennusvalvonnan osalta aloitettiin Paltamon kunnan kanssa, jolloin rakennuslupapäätökset tehdään Sotkamossa. Vuoden 2025 aikana jatkettiin ns. kiinteistöselvitystä, mutta kattavuus ei vuoden lopussa ollut aivan tavoiteltu 60 %, vaan noin 50%. Aurinkoenergian hyödyntämistä jatkettiin ja tavoitteena ollut jätevedenpuhdistamon aurinkoenergiahanke toteutettiin syksyllä 2025. Ympäristövalvonnan osalta tarkasteltiin tavoitteen mukaisesti yhteistyömahdollisuuksia, mutta kuntayhteistyötä ei käynnistetty lähinnä sopivan yhteistyökunnan puuttumisen vuoksi. Kiinteistöjen pitkäntähtäimen suunnittelu aloitettiin vuoden 2025 aikana, mutta valmistuminen siirtyi vuodelle 2026 Granlund Manager-ohjelmiston käyttöönoton vuoksi. Lasten ja Nuorten hyvinvointiin liittyviin hankkeisiin tavoiteltiin vähintään 100t€:n investointeja ja käytännössä summa ylittyi reilusti lähiliikunta/liikuntaolosuhteiden kehittämishankkeiden kautta.

Ympäristö ja teknisen lautakunnan jäsenet 1.1. – 31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Janne Hyvönen (pj.)	Kari Pääkkönen
Jouko Viholainen (varapj.)	Veijo Tossavainen
Pentti Huttunen	Erno Paavola
Elisa Tolonen	Minna Heikkinen
Tarja Lukkari	Aliisa Lukkari-Syrjäniemi
Niina Piirainen	Pia Kuittinen 1.1.-26.3.2025, Heli Metsola 26.3.2025-31.12.2025-
Vesa Mäkipää	Kalevi Valtanen
Pia Härkönen	Minna Ronkainen
Jouko Lipponen	Marko Mustonen

Ympäristö ja teknisen lautakunnan jäsenet 1.6. - 31.12.2025

Jäsen	Varajäsen
Pertti Granqvist (pj.)	Pekka Malinen
Timo J. Korhonen (varapj.)	Marjatta Korhonen
Tuulia Nikula	Elisa Tolonen
Jouko Malinen	Erno Paavola
Liinu Kauppinen	Hanna Kinnunen
Kalevi Valtanen	Juha Leinonen
Heidi Kotilainen	Laura Tolonen
Juha Juntunen	Matti Penttinen
Susanna Kinnula	Markku Kempainen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	8 381 145	7 872 156	8 203 585	331 429	104,21%	2,12%
Maksutuotot	572 030	598 000	613 493	15 493	102,59%	-7,25%
Tuet ja avustukset	95 491	8 000	54 259	46 259	678,24%	43,18%
Muut toimintatuotot	7 441 871	5 851 711	7 182 549	1 330 839	122,74%	3,48%
Toimintatuotot yhteensä	16 490 538	14 329 867	16 053 887	1 724 020	112,03%	2,65%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	185 241	185 241		
Henkilöstökulut	-7 066 297	-7 401 298	-7 411 989	-10 691	100,14%	-4,89%
Palvelujen ostot	-3 905 280	-4 298 675	-3 816 777	481 898	88,79%	2,27%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 134 023	-4 353 618	-4 125 967	227 651	94,77%	0,19%
Avustukset	-224 751	-974 520	-212 135	762 385	21,77%	5,61%
Muut toimintakulut	-2 794 056	-1 808 136	-3 129 184	-1 321 048	173,06%	-11,99%
Toimintakulut yhteensä	-18 124 407	-18 836 247	-18 696 052	140 195	99,26%	-3,15%
Toimintakate	-1 633 869	-4 506 380	-2 456 923	2 049 457	54,52%	-50,37%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-225 355	0	-222 005	-222 005		1,49%
Vuosikate	-1 859 224	-4 506 380	-2 678 929	1 827 452	59,45%	-44,09%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 003 244	-4 793 554	-5 340 579	-547 025	111,41%	-6,74%
Tilikauden tulos	-6 862 468	-9 299 934	-8 019 508	1 280 427	86,23%	-16,86%
Vyörytyserät	-589 957	0	-515 098	-515 098		12,69%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7 452 426	-9 299 934	-8 534 606	765 329	91,77%	-14,52%

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	4 996 799	5 281 825	5 038 755	-243 070	95,4%	-0,84%
Maksutuotot	570 336	598 000	612 543	14 543	102,43%	-7,4%
Tuet ja avustukset	95 491	8 000	54 259	46 259	678,24%	43,18%
Muut toimintatuotot	3 471 682	3 187 225	3 108 581	-78 644	97,53%	10,46%
Toimintatuotot yhteensä	9 134 308	9 075 050	8 814 138	-260 912	97,12%	3,51%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	185 241	185 241		
Henkilöstökulut	-7 066 297	-7 401 298	-7 411 989	-10 691	100,14%	-4,89%
Palvelujen ostot	-3 751 480	-4 213 024	-3 628 221	584 803	86,12%	3,29%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 991 442	-4 353 618	-3 981 988	371 630	91,46%	0,24%
Avustukset	-224 751	-974 520	-212 135	762 385	21,77%	5,61%
Muut toimintakulut	-1 025 952	-863 600	-1 194 248	-330 648	138,29%	-16,4%
Toimintakulut yhteensä	-16 059 922	-17 806 060	-16 428 581	1 377 479	92,26%	-2,3%
Toimintakate	-6 925 614	-8 731 010	-7 429 202	1 301 808	85,09%	-7,27%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 240	0	11 589	11 589		-40,65%
Vuosikate	-6 917 374	-8 731 010	-7 417 612	1 313 398	84,96%	-7,23%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 003 244	-4 793 554	-5 340 579	-547 025	111,41%	-6,74%
Tilikauden tulos	-11 920 618	-13 524 564	-12 758 191	766 373	94,33%	-7,03%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-11 920 618	-13 524 564	-12 758 191	766 373	94,33%	-7,03%

Talousarviovuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet

Kuntastrategia 2022-2025	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviotavoite 2025	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Uusi rakennusjärjestys voimaan 2026 alusta	Rakennusjärjestyksen uudistaminen vastaamaan muutuvaa lainsäädäntöä	Uudistaminen tehty vuoden 2025 aikana	Aloitettu (OAS), jatketaan vuoden 2026 aikana
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Sähköisen asioinnin edistäminen	Rakennusvalvonnan noin 20 lomakkeen päivitys	Lomakkeet päivitetty.	Ei toteutunut. Lomakkeita ei ole päivitetty
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kuntayhteistyö	Rakennusvalvonnan palveluiden tarjoaminen vähintään yhdelle kunnalle	Yhteistyö käynnistetty ja rakentamislupapäätökset tehdään Sotkamossa.	Toteutunut, yhteistyö Paltamon kanssa
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Tilalahokkuuden tarkastelu	Optimoidaan tilojen määrä	Käyttöaste yli 95 %	Toteutunut, tyhjillään ainoastaan HVA:n irtisanoimia tiloja
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Rakennusvalvonnan kiinteistöselvitys	Kiinteistöselvityksen jatkaminen	Kattavuus väh. 60 %	Toteutunut osittain, kattavuus n. 50%
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Jätevesilaitoksen aurinkoenergian hyödyntäminen	Selvityksen tekeminen	Toteutettu selvitys/Investointipäätös	Toteutunut, aurinkoenergiajärjestelmä käyttökunnossa syksyllä 2025
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Teknisten palvelujen hallinnon toimistopalvelujen rakennetarkastelu	Tehdään rekrytoinnin ja eläköitymisen yhteydessä rakennetarkastelu, jossa tavoitellaan tasapuolista tehtäväjakaumaa ja ns. tiimijattelua.	Tehty selvitys	Toteutunut. Toimenkuvia tarkasteltiin tasapuoliseksi ja viestintä vastuutettiin erikseen henkilöstössä
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kuntien välisen yhteistyön aloittaminen ympäristöpalvelujen osalta	Yhteistyöselvitys	Käynnistynyt yhteistyö	Ei toteutunut. Kumppania 50%:n työpanoksen ostamiseen ei ole löytynyt, jolloin henkilöä ei ole rekrytoitu. Optimaalinen henkilömäärä Sotkamolle olisi 1,5htv.
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kiinteistöpalvelujen pitkänikäisen suunnitelma (PTS)	PTS-suunnitelman tekeminen	Kattavuus 100 % kunnan suoraan omistamista kiinteistöistä.	Toteutui osittain. Pohjatyötä tehtiin vuoden 2025 aikana. PTS valmistuu keväällä 2026.
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Ympäristöterveys- ja huollon laatujärjestelmä	Laatu-Net laatujärjestelmän käyttöönotto	Laatujärjestelmän käyttöönoton jatkaminen ts. auditointipätevyys kolla	Toteutui, Laatujärjestelmä käytössä
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Lautas- ja linjastohävikin näkyväksi tekeminen ja vähentäminen	Biovaa'alla lautaselle jäävän ruoan määrää tehdään näkyväksi. Linjastosta jäävän ruuan noutopisteiden lisääminen	Ruokahävikin pienentäminen. Lautashävikki alle 30 g/asiakas	Ei toteutunut. Lautashävikin määrä 32g/asiakas
Hyvinvointi edellä huomiiseen	Ruokasuositusten mukainen ateriointi edistää nuorten terveyttä ja hyvinvointia	Kouluruokailutyöryhmän ja koulujen kanssa kehitämme kouluruokailua uusien suositusten mukaisesti	Hyvä ja monipuolinen, jaksamista sekä nuorta tukeva maksuton koululounas ja välipala kouluruokailusuositusten mukaisilla kriteereillä.	Asiakas tyytyväisyys mittarilla 1-5 vähintään 4.	Mittarirakenne eri kuin tuloksissa. Valtakunnallisen kyselyn mukaan kouluruokaan tyytyväisiä 75%

YMPÄRISTÖ- JA TEKNISTEN PALVELUJEN HALLINTO

Vastuuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Tehtävä

Kunnallisteknisiin palveluihin kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen sekä keskitetyt talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut. Tehtävänä on huolehtia lautakuntavalmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, toiminnan kehittamisestä, talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä laskutuksesta, perinnästä, palvelualueen arkistoinnista, yksityisteiden avustuksiin, rakennuslupiin, ympäristötoimen lupiin ja asiakaspalveluun liittyvistä tehtävistä sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	245	0	414	414		-69,13%
Muut toimintatuotot	0	0	40 209	40 209		
Toimintatuotot yhteensä	245	0	40 623	40 623		
Henkilöstökulut	-209 677	-199 338	-218 307	-18 969	109,52%	-4,12%
Palvelujen ostot	-64 416	-53 100	-42 076	11 024	79,24%	34,68%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 607	-3 500	-1 799	1 701	51,4%	30,99%
Muut toimintakulut	-19 132	-11 259	-19 193	-7 934	170,47%	-0,32%
Toimintakulut yhteensä	-295 832	-267 197	-281 375	-14 178	105,31%	4,89%
Toimintakate	-295 587	-267 197	-240 753	26 444	90,1%	18,55%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19	0	-9	-9		52,18%
Vuosikate	-295 606	-267 197	-240 762	26 435	90,11%	18,55%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-38 298	-28 672	-21 562	7 110	75,2%	43,7%
Tilikauden tulos	-333 904	-295 869	-262 324	33 545	88,66%	21,44%
Vyörytyserät	289 726	0	240 935	240 935		16,84%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-44 178	-295 869	-21 388	274 481	7,23%	51,59%

KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilöt tekninen johtaja Harri Helenius, tiensinööri Joni Heikkinen (1.12.2025 alkaen) puisto- ja liikunta-alueiden päällikkö Jukka Malinen sekä työnjohtaja Ari Pöllänen

Tehtävä

Liikennealueet sisältävät kaavatiet, yksityistiet, puistotoimen, varikon, liikunta-alueiden kunnossapidon, liikunta-alueiden projektit, lämpölaitoksen (verkosto), satamalaitoksen, jätehuollon sekä maa- ja metsätilat. Keskeisiä toimenpiteitä liikennealueiden tuloyksikössä on vastata kaavateiden ja kunnan hallinnoimien yksityisteiden- sekä puisto- ja liikunta-alueiden kunnossapidosta. Kaava- ja yksityisteiden kunnossapito tehdään suurelta osin ostopalveluna ja puisto- ja liikuntapuolella sekä omana työnä että ostopalveluna. Jätehuollosta vastaa Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	436 776	222 800	273 149	50 349	122,6%	37,46%
Maksutuotot	1 225	45 000	5 531	-39 469	12,29%	-351,68%
Tuet ja avustukset	47 530	0	24 644	24 644		48,15%
Muut toimintatuotot	926 071	914 034	644 247	-269 787	70,48%	30,43%
Toimintatuotot yhteensä	1 411 601	1 181 834	947 572	-234 262	80,18%	32,87%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	44 557	44 557		
Henkilöstökulut	-1 066 809	-1 131 076	-1 170 030	-38 954	103,44%	-9,68%
Palvelujen ostot	-1 713 373	-2 280 303	-1 643 847	636 456	72,09%	4,06%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-392 679	-475 598	-458 623	16 975	96,43%	-16,79%
Avustukset	-160 901	-864 520	-151 816	712 704	17,56%	5,65%
Muut toimintakulut	-1 060 737	-816 439	-1 205 442	-389 003	147,65%	-13,64%
Toimintakulut yhteensä	-4 394 500	-5 567 936	-4 629 758	938 178	83,15%	-5,35%
Toimintakate	-2 982 898	-4 386 102	-3 637 629	748 473	82,94%	-21,95%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-59	0	-7	-7		88,35%
Vuosikate	-2 982 958	-4 386 102	-3 637 636	748 466	82,94%	-21,95%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 592 565	-1 715 930	-1 625 463	90 467	94,73%	37,3%
Tilikauden tulos	-5 575 523	-6 102 032	-5 263 099	838 933	86,25%	5,6%
Vyörytyserät	-189 800	0	-180 096	-180 096		5,11%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 765 323	-6 102 032	-5 443 195	658 836	89,2%	5,59%

TILAPALVELUT

Vastuuhenkilö kiinteistömestari Hannu Tervonen

Tehtävä

Kiinteistöpalvelut vastaavat Sotkamon kunnan omistamien kiinteistöjen kunnossapidosta sekä rakennuttamisesta. Lisäksi kiinteistöpalvelut huolehtivat Sotkamon kunnan suoraan omistamista osakeista ja vuokrahuoneistoista. Kiinteistöpalvelujen talousarvion merkittävin kuluerä on energiakustannukset, joista lämmitykseen pääsääntöisesti käytettävä kaukolämpö on luonnollisesti suurin kuluerä ja myös sähköllä on merkittävä osuus. Kiinteistöjen kunnossapitoon liittyvät huoltopalvelut hoidetaan pääsääntöisesti omana työnä. Alueiden huoltopalvelut pääosin ostopalveluna. Vastuualueen painopisteenä on ollut jo vuosien ajan kiinteistöjen korjausvelan hallinta, johon liittyen on tehty paljon kiinteistöjen kuntoarvioita. Kuntoarvioiden pohjalta saadaan arvokasta tietoa kiinteistöjen elinkaaren pitkäntähtäimen suunnitteluun. Lisäksi energiatehokkuuteen ja varautumiseen liittyvät asiat ovat olleet keskeisiä painopistealueita ja edellä mainitut asiat ovat merkittävässä roolissa myös jatkossa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	10 605	0	106 426	106 426		-903,58%
Tuet ja avustukset	18 073	0	21 052	21 052		-16,48%
Muut toimintatuotot	6 450 788	4 929 257	6 438 003	1 508 747	130,61%	0,2%
Toimintatuotot yhteensä	6 479 465	4 929 257	6 565 481	1 636 225	133,19%	-1,33%
Valmistus omaan käyttöön	0	0	140 684	140 684		
Henkilöstökulut	-855 146	-875 165	-956 564	-81 399	109,3%	-11,86%
Palvelujen ostot	-1 105 004	-847 056	-1 071 483	-224 427	126,49%	3,03%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 303 956	-2 447 754	-2 257 349	190 405	92,22%	2,02%
Muut toimintakulut	-939 200	-167 223	-1 053 250	-886 027	629,85%	-12,14%
Toimintakulut yhteensä	-5 203 306	-4 337 198	-5 338 646	-1 001 448	123,09%	-2,6%
Toimintakate	1 276 159	592 058	1 367 519	775 461	230,98%	-7,16%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1	0	0	0		100,0%
Vuosikate	1 276 158	592 058	1 367 519	775 461	230,98%	-7,16%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 209 712	-2 480 756	-3 116 174	-635 418	125,61%	-157,6%
Tilikauden tulos	66 446	-1 888 698	-1 748 655	140 043	92,59%	2 731,71%
Vyörytyserät	-249 229	0	-231 959	-231 959		6,93%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-182 783	-1 888 698	-1 980 614	-91 917	104,87%	-983,59%

ATERIA- JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Vastuuhenkilö siivouspalveluesimies Anne Härkönen (1.9.2025 alkaen)

Tehtävä

Ateria- ja siivouspalvelu vastaa koulu- ja varhaiskasvatuksen aterioista, sekä edellisten lisäksi kiinteistöjen siivouksesta. Tuotamme palveluja myös normaaliolojen poikkeustilanteissa. Kainuun hyvinvointialueen tuomat muutokset vaikuttivat myös ateria- ja siivouspalveluun. Tuotamme jatkossa palvelua pelkästään Sotkamon kunnan toimialueille (koulut, varhaiskasvatus, kiinteistöt). Käytännössä tuotamme ateria- ja siivouspalvelut omana toimintana, jolloin henkilöstömäärä on sopeutettu palvelutarpeeseen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	3 562 785	3 214 981	3 246 285	31 304	100,97%	8,88%
Tuet ja avustukset	0	8 000	0	-8 000	0,0%	
Muut toimintatuotot	6 724	3 300	0	-3 300	0,0%	100,0%
Toimintatuotot yhteensä	3 569 510	3 226 281	3 246 285	20 004	100,62%	9,06%
Henkilöstökulut	-1 676 294	-1 729 086	-1 665 507	63 579	96,32%	0,64%
Palvelujen ostot	-172 935	-164 850	-203 765	-38 915	123,61%	-17,83%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-946 725	-898 900	-889 878	9 022	99,0%	6,0%
Avustukset	320	-50 000	0	50 000	0,0%	100,0%
Muut toimintakulut	-208 888	-174 925	-204 942	-30 017	117,16%	1,89%
Toimintakulut yhteensä	-3 004 522	-3 017 761	-2 964 092	53 669	98,22%	1,35%
Toimintakate	564 988	208 520	282 193	73 673	135,33%	50,05%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-84	0	0	0		100,0%
Vuosikate	564 904	208 520	282 193	73 673	135,33%	50,05%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-118 088	-46 300	-24 710	21 590	53,37%	79,07%
Tilikauden tulos	446 816	162 220	257 483	95 263	158,72%	42,37%
Vyörytyserät	-156 579	0	-141 532	-141 532		9,61%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	290 237	162 220	115 951	-46 270	71,48%	60,05%

YMPÄRISTÖTOIMEN PALVELUT

Vastuuhenkilö ympäristötoimen päällikkö Antti Harri. Asiantuntijat kaavoittajat Juha Kaaresvirta ja Mika Hakkarainen, rakennustarkastajat Antti Harri ja Toni Pöllänen (1.11.2025 alkaen) sekä ympäristötarkastaja Teija Härkönen.

Tehtävä

Ympäristötoimen palvelut sisältävät mittaus- ja kaavoitustoimet, rakennusvalvonnan sekä ympäristönsuojelun. Ympäristötoimen palvelut huolehtivat lainsäädännössä rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden, kuten hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten huomioimisesta.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	69 119	80 500	71 695	-8 805	89,06%	-3,73%
Maksutuotot	169 913	138 000	176 564	38 564	127,94%	-3,91%
Tuet ja avustukset	22 551	0	0	0		100,0%
Muut toimintatuotot	0	0	850	850		
Toimintatuotot yhteensä	261 583	218 500	249 109	30 609	114,01%	4,77%
Henkilöstökulut	-674 368	-713 669	-640 906	72 763	89,8%	4,96%
Palvelujen ostot	-113 100	-141 850	-72 264	69 586	50,94%	36,11%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 438	-8 400	-4 777	3 623	56,87%	-95,97%
Muut toimintakulut	-101 043	-94 545	-131 986	-37 441	139,6%	-30,62%
Toimintakulut yhteensä	-890 948	-958 464	-849 934	108 530	88,68%	4,6%
Toimintakate	-629 365	-739 964	-600 825	139 139	81,2%	4,53%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-182	0	0	0		100,0%
Vuosikate	-629 546	-739 964	-600 825	139 139	81,2%	4,56%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-16 869	-10 695	-557	10 138	5,2%	96,7%
Tilikauden tulos	-646 416	-750 659	-601 381	149 278	80,11%	6,97%
Vyörytyserät	-47 722	0	-41 561	-41 561		12,91%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-694 138	-750 659	-642 942	107 717	85,65%	7,38%

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON PALVELUT

Vastuuhenkilöt ympäristöterveysjohtaja Päivi Nykänen 1.1-31.9.2025 ja Sanna Lappalainen 1.10.2025 alkaen sekä hygieenikkoeläinlääkäri Eero Schroderus.

Tehtävät

Ympäristöterveyspalvelujen tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia.

Ympäristöterveyspalveluihin kuuluu terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto. Terveysvalvonnan tehtäviin kuuluu terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkavalvonta sekä nikotiinituotteiden valvonta. Eläinlääkintähuolto huolehtii eläinlääkintähuoltolain, eläinten hyvinvointilain ja eläintutilain mukaisista tehtävistä sekä eläinperäisten elintarvikkeiden valvonnasta. Eläinlääkintähuolto järjestää peruseläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautisen päivystyksen lemmikeille ja hyötyeläimille sekä terveydenhuoltopalvelut hyötyeläimille. Lisäksi ympäristöterveyspalvelujen tehtäviin kuuluu toimijoiden ja asukkaiden ohjaus ja neuvonta. Toiminta-alueena on Kainuun kunnista Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Painopistealueina 2025 ympäristöterveyspalveluissa oli mm yhteistyö viranomaisten ja toimijoiden kanssa talousveden laadun ja riskien hallinnassa, varautumisasiat ja lämpötilojen hallinta elintarviketurvallisuudessa.

Ympäristöterveysjaosto 1.1-31.5.2025

Jäsen	Varajäsen	Paikkakunta
Ella Mustakangas	Heidi Kotilainen	Sotkamo
Esa Kempainen	Tapani Kempainen	Hyrynsalmi
Minna Leinonen	Jukka Väyrynen	Kajaani
Pekka Horttanainen	Janne Ylijoki	Kuhmo
Anita Karjalainen	Jari-Pekka Pyykkönen	Paltamo
Salla Heikkinen	Leila Karppinen	Ristijärvi
Markku Korvuo	Mikko T. Tolonen	Suomussalmi

Ympäristöterveysjaosto 1.6-31.12.2025

Jäsen	Varajäsen	Paikkakunta
Ella Mustakangas	Tarja Lukkari	Sotkamo
Heimo Moilanen	Jukka Perkiö	Hyrynsalmi
Esa Ahonen	Aila Alasalmi	Kajaani
Kari Juntunen	Timo Piirainen	Kuhmo
Tiina Korhonen	Anita Karjalainen	Paltamo
Pauliina Saari	Kaisa Tolonen	Ristijärvi
Mikko T. Tolonen	Risto Heikkinen	Suomussalmi

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	2 225 254	2 223 875	2 282 835	58 960	102,65%	-2,59%
Maksutuotot	400 893	415 000	431 398	16 398	103,95%	-7,61%
Muut toimintatuotot	105	120	135	15	112,5%	-28,57%
Toimintatuotot yhteensä	2 626 251	2 638 995	2 714 369	75 374	102,86%	-3,36%
Henkilöstökulut	-2 157 876	-2 343 340	-2 328 296	15 044	99,36%	-7,9%
Palvelujen ostot	-202 827	-225 221	-226 719	-1 498	100,66%	-11,78%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-137 002	-132 566	-156 151	-23 585	117,79%	-13,98%
Avustukset	-64 170	-60 000	-60 319	-319	100,53%	6,0%
Muut toimintakulut	-405 827	-454 752	-437 715	17 037	96,25%	-7,86%
Toimintakulut yhteensä	-2 967 701	-3 215 879	-3 209 199	6 680	99,79%	-8,14%
Toimintakate	-341 450	-576 884	-494 831	82 053	85,78%	-44,92%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-366	0	-182	-182		50,3%
Vuosikate	-341 816	-576 884	-495 013	81 871	85,81%	-44,82%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-32 856	-10 975	-7 170	3 805	65,33%	78,18%
Tilikauden tulos	-374 672	-587 859	-502 183	85 676	85,43%	-34,03%
Vyörytyserät	-160 640	0	-160 885	-160 885		-0,15%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-535 313	-587 859	-663 068	-75 209	112,79%	-23,87%

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö vesihuoltoteknikko Kalle Keränen

Tehtävä

Vesihuoltolaitos huolehtii kuntalaisten vedensaannista sekä jäte- ja sadevesien poisjohtamisesta toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja siihen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen viemäriverkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon. Vesihuoltolaitos toimii kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025 - TA 2025, €	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2024/ TP 2025, %
Myyntituotot	2 076 361	2 130 000	2 222 780	92 780	104,36%	-7,05%
Tuet ja avustukset	7 338	0	8 563	8 563		-16,7%
Muut toimintatuotot	58 183	5 000	59 105	54 105	1 182,1%	-1,58%
Toimintatuotot yhteensä	2 141 882	2 135 000	2 290 449	155 449	107,28%	-6,94%
Henkilöstökulut	-426 128	-409 624	-432 380	-22 756	105,56%	-1,47%
Palvelujen ostot	-533 625	-586 295	-556 623	29 672	94,94%	-4,31%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-348 616	-386 900	-357 390	29 510	92,37%	-2,52%
Muut toimintakulut	-59 228	-88 993	-76 655	12 338	86,14%	-29,42%
Toimintakulut yhteensä	-1 367 598	-1 471 812	-1 423 047	48 765	96,69%	-4,05%
Toimintakate	774 285	663 188	867 402	204 214	130,79%	-12,03%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-224 644	0	-221 807	-221 807		1,26%
Vuosikate	549 640	663 188	645 594	-17 594	97,35%	-17,46%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-994 856	-500 226	-544 943	-44 717	108,94%	45,22%
Tilikauden tulos	-445 215	162 962	100 652	-62 311	61,76%	122,61%
Vyörytyserät	-75 713	0	0	0		100,0%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-520 928	162 962	100 652	-62 311	61,76%	119,32%

2.4. Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut	TA 2025	TP 2025	Poikkeama, €	Toteuma, %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 460 044	6 516 660	56 616	100,88%
Maksutuotot	1 111 750	1 197 265	85 515	107,69%
Tuet ja avustukset	2 352 204	2 450 659	98 455	104,19%
Muut toimintatuotot	3 295 875	3 426 265	130 390	103,96%
Toimintatuotot yhteensä	13 219 873	13 590 850	370 977	102,81%
Valmistus omaan käyttöön	0	187 162	187 162	
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-29 684 557	-30 237 431	-552 874	101,86%
Palkat ja palkkiot	-23 903 806	-24 786 104	-882 298	103,69%
Henkilösivukulut	-5 780 751	-5 451 327	329 424	94,3%
Palvelujen ostot	-13 383 782	-11 960 927	1 422 855	89,37%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 077 668	-4 727 898	349 770	93,11%
Avustukset	-2 831 995	-1 393 496	1 438 499	49,21%
Muut toimintakulut	-2 135 373	-2 482 932	-347 559	116,28%
Toimintakulut yhteensä	-53 113 375	-50 802 685	2 310 690	95,65%
Toimintakate	-39 893 502	-37 024 673	2 868 829	92,81%
Verotulot	32 577 000	31 170 605	-1 406 395	95,68%
Valtionosuudet	7 931 790	8 144 362	212 572	102,68%
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 100	76 198	72 098	1 858,48%
Muut rahoitustuotot	5 062 094	5 198 626	136 532	102,7%
Korkokulut	-2 458 983	-2 555 189	-96 206	103,91%
Muut rahoituskulut	-594 894	-204 136	390 758	34,31%
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 012 317	2 515 498	503 181	125,01%
Vuosikate	2 627 605	4 805 792	2 178 187	182,9%
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 429 034	-5 397 146	31 888	99,41%
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 429 034	-5 397 146	31 888	99,41%
Tilikauden tulos	-2 801 429	-591 353	2 210 075	21,11%
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 801 429	-591 353	2 210 075	21,11%

2.5. Investoinnit

Proj.	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
	KIINTEÄ OMAISUUS	-50 000		-50 000	-386 209	-336 209	772,42 %
9000	Osakkeet ja osuudet						
	tulot				56 491	56 491	
	menot	-300 000		-300 000	-300 000		100,00 %
	netto	-300 000		-300 000	-243 509	56 491	81,17 %
9001	Maa- ja vesialueet						
	tulot	400 000		400 000	40 717	-359 283	10,18 %
	menot	-150 000		-150 000	-183 417	-33 417	122,28 %
	netto	250 000		250 000	-142 700	-392 700	-57,08 %

Sotkamon kunta on jatkanut strategista maanhankintaa eri maankäyttömuodoille. Vuoden 2025 maanhankinnat painottuivat virkistys- ja katualueisiin. Kunnalle hankittiin mm. virkistysalueita Hiukasta, Leivolankylän urheilualue sekä katualueita keskustasta ja Vuokatista. Lisäksi saatiin lahjoitukseksi kiinteistö haja-asutusalueelta.

Proj.	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
	TALONRAKENNUS	-8 340 000	-1 620 000	-9 710 000	-9 771 094	-61 094	100,63 %
9005	Kiinteistöjen korjaus (erikseen määriteltävät kohteet)						
	tulot						
	menot	-550 000		-550 000	-464 495	85 505	84,45 %
	netto	-550 000		-550 000	-464 495	85 505	84,45 %
9008	Jätevedenpuhdistamon huoltorakennuksen rakentaminen						
	tulot						
	menot	-850 000		-850 000	-858 668	-8 668	101,02 %
	netto	-850 000		-850 000	-858 668	-8 668	101,02 %
9011	Tenetin yläkoulun rakentaminen						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-62 909	37 091	62,91 %
	netto	-100 000		-100 000	-62 909	37 091	62,91 %
9012	Lukion liikunta- ja ruokasalin remontin suunnittelu						
	tulot						
	menot	-40 000		-40 000	-54 329	-14 329	135,82 %
	netto	-40 000		-40 000	-54 329	-14 329	135,82 %

9013	Lukio-kirjaston rakentaminen						
	tulot						
	menot	-600 000		-600 000	-507 788	92 212	84,63 %
	netto	-600 000		-600 000	-507 788	92 212	84,63 %
9014	Lukion liikunta- ja ruokasalin remontin toteutus						
	tulot	290 000	-290 000				
	menot	-2 000 000		-2 000 000	-1 678 328	321 672	83,92 %
	netto	-1 710 000	-290 000	-2 000 000	-1 678 328	321 672	83,92 %
9015	Sotekeskus 1 -rakentaminen						
	tulot						
	menot	-2 700 000	-950 000	-3 650 000	-3 715 167	-65 167	101,79 %
	netto	-2 700 000	-950 000	-3 650 000	-3 715 167	-65 167	101,79 %
9017	Vuokatti Areenan varastojen eristäminen ja aition muutos						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-43 110	6 890	86,22 %
	netto	-50 000		-50 000	-43 110	6 890	86,22 %
9018	Aatoksen peruskorjaus						
	tulot						
	menot	-200 000		-200 000	-225 327	-25 327	112,66 %
	netto	-200 000		-200 000	-225 327	-25 327	112,66 %
9025	Suunnitelmavuosien investointien suunnittelu						
	tulot						
	menot	-120 000		-120 000	-67 050	52 950	55,87 %
	netto	-120 000		-120 000	-67 050	52 950	55,87 %
9026	Kirjaston purkaminen						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000		100 000	0,00 %
	netto	-100 000		-100 000		100 000	0,00 %
9028	Avantouintipaikan pukuhuone						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-81 888	-31 888	163,78 %
	netto	-50 000		-50 000	-81 888	-31 888	163,78 %
9036	Opiskelija-asuntohankkeen suunnittelu						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000		100 000	0,00 %
	netto	-100 000		-100 000		100 000	0,00 %
9037	Urheilukentän huoltorakennuksen rakentaminen						
	tulot						
	menot	-600 000	-380 000	-980 000	-982 207	-2 207	100,23 %

	netto	-600 000	-380 000	-980 000	-982 207	-2 207	100,23 %
9039	Asuintalo 1 purkaminen						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-122 825	-22 825	122,82 %
	netto	-100 000		-100 000	-122 825	-22 825	122,82 %
9040	TE- toimiston tilojen muutos						
	tulot						
	menot	-170 000		-170 000	-192 404	-22 404	113,18 %
	netto	-170 000		-170 000	-192 404	-22 404	113,18 %
9045	Varikko 2 lämmönvaihdin						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-3 917	46 083	7,83 %
	netto	-50 000		-50 000	-3 917	46 083	7,83 %

Vuoden 2025 merkittävimmät talonrakennuksen hankkeet olivat Sotekeskus 1 rakennuksen rakentaminen sekä lukion liikunta- ja ruokasalin remontin toteutus. Talonrakennuksen osalta alkuperäinen vuodelle 2025 määräraha ylittyi selkeästi, johtuen lähinnä siitä, että Sotekeskus 1 –hankkeen kustannukset painottuivat vuoden 2024 sijaan vuodelle 2025. Kyseessä ei siis ollut ko. hankkeen osalta kyse kustannusarvion ylityksestä vaan aikatauluihin liittyvistä kustannuksien painottumisista vuodelle 2025. Asiaan liittyen tehtiin talousarviomuutokset vuoden 2025 aikana. Opiskelija-asuntohanketta ei kilpailutuksen jälkeen edistetty, koska vuokrataso olisi noussut kohtuuttoman suureksi. Urheilukentän huoltorakennuksen rakentamiseen liittyen tehtiin määrärahan lisäykseen liittyvä määräraha muutos, koska alkuperäinen määrärahavaraus ylittyi jo kilpailutusvaiheessa.

Proj.	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS		-1 524 000	-250 000	-1 774 000	-1 817 929	-43 929	102,48 %
9404	Kaavateiden päällystäminen						
	tulot	0					
	menot	-100 000		-100 000	-132 800	-32 800	132,80 %
	netto	-100 000		-100 000	-132 800	-32 800	132,80 %
9411	KT 76 alikulkujen suunnittelu						
	tulot	70 000		70 000	50 506	-19 494	72,15 %
	menot	-100 000		-100 000	-56 530	43 470	56,53 %
	netto	-30 000		-30 000	-6 024	23 976	20,08 %
9418	Hiukan pesäpallokentän saneeraus						
	tulot	50 000	-50 000				
	menot	-100 000	-200 000	-300 000	-282 221	17 779	94,07 %
	netto	-50 000	-250 000	-300 000	-282 221	17 779	94,07 %
9420	Lähiliikunta-alueiden kalusto						
	tulot						

	menot	-70 000		-70 000	-68 945	1 055	98,49 %
	netto	-70 000		-70 000	-68 945	1 055	98,49 %
9421	Reittien kunnostus						
	tulot						
	menot	-80 000		-80 000	-65 753	14 247	82,19 %
	netto	-80 000		-80 000	-65 753	14 247	82,19 %
9423	Pysyreitillä 2 -hanke						
	tulot	385 000		385 000	385 000		100,00 %
	menot	-550 000		-550 000	-705 088	-155 088	128,20 %
	netto	-165 000		-165 000	-320 088	-155 088	193,99 %
9426	Osallistavan budjetoinnin kohteen toteutus						
	tulot	0					
	menot	-15 000		-15 000	-15 935	-935	106,24 %
	netto	-15 000		-15 000	-15 935	-935	106,24 %
9427	Tiilitörmän koirapuisto						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-91 671	-41 671	183,34 %
	netto	-50 000		-50 000	-91 671	-41 671	183,34 %
9428	Rantojen kunnostus						
	tulot						
	menot	-35 000		-35 000	-25 680	9 320	73,37 %
	netto	-35 000		-35 000	-25 680	9 320	73,37 %
9431	Prosenttitaide						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-50 706	-706	101,41 %
	netto	-50 000		-50 000	-50 706	-706	101,41 %
9438	Emäntäkoulu-alueen ladun siirto						
	tulot						
	menot	-150 000		-150 000	-98 932	51 068	65,95 %
	netto	-150 000		-150 000	-98 932	51 068	65,95 %
9439	Kumparetien telaranta						
	tulot	27 000		27 000	34 254	7 254	126,87 %
	menot	-48 000		-48 000	-52 051	-4 051	108,44 %
	netto	-21 000		-21 000	-17 797	3 203	84,75 %
9440	Frisbeegolf rata						
	tulot						
	menot	-15 000		-15 000	-5 430	9 570	36,20 %
	netto	-15 000		-15 000	-5 430	9 570	36,20 %
9441	Läjitys alueen siistiminen						

	tulot				0		
	menot	-25 000		-25 000	-16 891	8 109	67,56 %
	netto	-25 000		-25 000	-16 891	8 109	67,56 %
9442	Sataman pohjatutkimukset						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-26 886	23 114	53,77 %
	netto	-50 000		-50 000	-26 886	23 114	53,77 %
9443	Rauramontien ja Peruspolun kääntöpaikat						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000	-16 828	13 172	56,09 %
	netto	-30 000		-30 000	-16 828	13 172	56,09 %
9444	Kontinjoen päiväkodin piha-alueet						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-42 908	57 092	42,91 %
	netto	-100 000		-100 000	-42 908	57 092	42,91 %
9445	Kaava-alueiden liikennemerkkien uusiminen						
	tulot						
	menot	-10 000		-10 000	-10 590	-590	105,90 %
	netto	-10 000		-10 000	-10 590	-590	105,90 %
9446	Maisemakallion kävelyreitin suunnittelu						
	tulot						
	menot	-20 000		-20 000		20 000	0,00 %
	netto	-20 000		-20 000		20 000	0,00 %
9448	Tenetin yläkoulun piha-alue urakan						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-78 703	21 297	78,70 %
	netto	-100 000		-100 000	-78 703	21 297	78,70 %
9451	Virastotalon parkkialueen laajennuksen päällyys.						
	tulot						
	menot	-40 000		-40 000	-23 313	16 687	58,28 %
	netto	-40 000		-40 000	-23 313	16 687	58,28 %
9453	Salmelan koulutien parantaminen (kaide)						
	tulot						
	menot	-25 000		-25 000	-12 893	12 107	51,57 %
	netto	-25 000		-25 000	-12 893	12 107	51,57 %
9454	Läjitysalueen rakentaminen						
	tulot						
	menot	-60 000		-60 000	-29 184	30 816	48,64 %
	netto	-60 000		-60 000	-29 184	30 816	48,64 %

9455	Vuokatinvaaran alueen valaistus						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-121 673	-21 673	121,67 %
	netto	-100 000		-100 000	-121 673	-21 673	121,67 %
9457	Syntiniemen kehittämishanke						
	tulot	167 000		167 000	55 000	-112 000	32,93 %
	menot	-250 000		-250 000	-311 078	-61 078	124,43 %
	netto	-83 000		-83 000	-256 078	-173 078	308,53 %
9460	Laanintien liikennevalot (kunnan osuus)						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000		50 000	0,00 %
	netto	-50 000		-50 000		50 000	0,00 %
9467	Suunnitelmavuosien investointien suunnittelu						
	tulot						
	menot				-41 732	-41 732	
	netto				-41 732	-41 732	
9704	Lämpö: Varsitien saneeraus						
	tulot						
	menot				6 085	6 085	
	netto				6 085	6 085	

Julkisen käyttöomaisuuden puolella merkittävimmät hankkeet olivat Syntiniemen kehittämishanke sekä Hiukan pesäpallokentän nurmen uusimiseen liittyvät maanrakennustyöt. Pesäpallokentän maanrakennustöihin varattu määräraha oli liian pieni ja asiaan liittyen tehtiin määrärahamuutos. Muutoin pienemmät hankkeet toteutuivat pääosin kustannusarvion puitteissa, joskin kohdekohtaisia määrärahan ylityksiä ja alituksia tuli muutamissa hankkeissa.

Proj.	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
	IRTAIN OMAISUUS	-882 000	-312 000	-1 069 000	-934 739	134 261	87,44 %
9950	Hallinnon toimiala						
	tulot						
	menot	-10 000		-10 000		10 000	0,00 %
	netto	-10 000		-10 000		10 000	0,00 %
9951	Sivistyksen toimiala						
	tulot				44 200	44 200	
	menot	-20 000		-20 000	-61 685	-41 685	308,43 %
	netto	-20 000		-20 000	-17 485	2 515	87,42 %
9952	Ympäristö- ja tekninen toimiala						
	tulot						

	menot	-95 000		-95 000	-101 471	-6 471	106,81 %
	netto	-95 000		-95 000	-101 471	-6 471	106,81 %
9954	Lukion ja kirjaston kalusteet						
	tulot						
	menot		-253 000	-253 000	-256 933	-3 933	101,55 %
	netto		-253 000	-253 000	-256 933	-3 933	101,55 %
9955	Uuden kirjastoauton hankinta						
	tulot						
	menot		-59 000	-59 000	-59 000		100,00 %
	netto		-59 000	-59 000	-59 000		100,00 %
9957	Lukio-kirjaston varavoimakoneen hankinta						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-63 177	36 823	63,18 %
	netto	-100 000		-100 000	-63 177	36 823	63,18 %
9958	Suksihuollon kehittämishanke						
	tulot	33 000		33 000	133 210	100 210	403,67 %
	menot	-40 000		-40 000	-81 684	-41 684	204,21 %
	netto	-7 000		-7 000	51 525	58 525	-736,08 %
9962	TE-Toimiston kalusteet						
	tulot						
	menot	-80 000		-80 000	-41 712	38 288	52,14 %
	netto	-80 000		-80 000	-41 712	38 288	52,14 %
9963	Jätevedenpuhdistamon kalusteet						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-45 815	54 185	45,81 %
	netto	-100 000		-100 000	-45 815	54 185	45,81 %
9964	Yleisurheilukentän varusteet						
	tulot						
	menot	-165 000		-165 000	-139 315	25 685	84,43 %
	netto	-165 000		-165 000	-139 315	25 685	84,43 %
9965	Lukion keittiön ja ruokalan varusteet						
	tulot						
	menot	-170 000		-170 000	-143 560	26 440	84,45 %
	netto	-170 000		-170 000	-143 560	26 440	84,45 %
9966	Tanssimatto						
	tulot						
	menot	-10 000		-10 000		10 000	0,00 %
	netto	-10 000		-10 000		10 000	0,00 %

Irtaimen omaisuuteen liittyen merkittävin muutos alkuperäiseen talousarvioon oli lukio-kirjasto – hankkeen viimeisen maksuerän siirtyminen vuoden 2025 puolelle, jolloin asiaan liittyen tehtiin talousarvio muutos.

Proj.	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
VESIHUOLTOLAITOS		-875 000		-875 000	-491 842	383 158	56,21 %
9800	Jätevesilaitoksen saneeraus (hajun hallinta)						
	tulot						
	menot	-300 000		-300 000	-138 867	161 133	46,29 %
	netto	-300 000		-300 000	-138 867	161 133	46,29 %
9801	Vesimittareiden uusiminen						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000	-23 139	6 861	77,13 %
	netto	-30 000		-30 000	-23 139	6 861	77,13 %
9802	Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000		30 000	0,00 %
	netto	-30 000		-30 000		30 000	0,00 %
9804	Viemäriputkien sujutukset						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-57 131	42 869	57,13 %
	netto	-100 000		-100 000	-57 131	42 869	57,13 %
9805	Talolinjojen rakentaminen						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-13 211	36 789	26,42 %
	netto	-50 000		-50 000	-13 211	36 789	26,42 %
9816	Jäteveden puhdistamon aurinkopaneelikenttä						
	tulot						
	menot	-250 000		-250 000	-167 484	82 516	66,99 %
	netto	-250 000		-250 000	-167 484	82 516	66,99 %
9817	Makkosenmäen jätevedenpumppaamon saneeraus						
	tulot						
	menot	-60 000		-60 000	-48 890	11 110	81,48 %
	netto	-60 000		-60 000	-48 890	11 110	81,48 %
9819	Pumppaamoiden automaatioiden uusiminen						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000	-26 735	3 265	89,12 %

	netto	-30 000		-30 000	-26 735	3 265	89,12 %
9820	Mittalaitteiden uusiminen						
	tulot						
	menot	-25 000		-25 000	-16 385	8 615	65,54 %
	netto	-25 000		-25 000	-16 385	8 615	65,54 %

Vesihuoltolaitoksen osalta merkittävin investointi oli jätevedenpuhdistamon aurinkoenergiajärjestelmän rakentaminen. Jätevedenpuhdistamon sähkönkulutus on myös kesäisin merkittävä, jolloin aurinkoenergiajärjestelmä on erittäin kannattava investointi. Lisäksi ko. Investointi ajoitettiin ajankohtaan, jolloin aurinkokeräimet olivat aiempiin vuosiin verrattuna varsin edulliset. Jätevedenpuhdistamon hajujen hallintaa edistettiin pienemmin toimenpitein, koska tavoiteltuun koko hankkeen toteutukseen eivät varatut määrärahat olisi riittäneet. Muut hankkeet toteutuivat pääosin varattujen määrärahojen puitteissa.

	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA 2025	TP 2025	TA 2025 / TP 2025, €	TA 2025 / TP 2025, %
	INVESTOINTITULOT	1 422 000	-340 000	1 082 000	799 378	-282 622	73,88 %
	INVESTOINTIMENOT	-12 718 000	-1 842 000	-14 560 000	-13 408 359	1 151 641	92,09 %
	NETTO	-11 296 000	-2 182 000	-13 478 000	-12 608 981	869 019	93,55 %

2.6. Rahoituslaskelma

	TA 2025	TP 2025	Poikkeama, €	Toteuma, %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 627 605	4 805 792	2 178 187	182,9%
Tulorahoituksen korjaukset	-250 000	-77 334	172 666	30,93%
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 377 605	4 728 459	2 350 854	198,87%
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 560 000	-13 408 359	1 151 642	92,09%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	682 000	702 170	20 170	102,96%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	650 000	174 541	-475 459	26,85%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-13 228 000	-12 531 647	696 353	94,74%
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 850 395	-7 803 188	3 047 207	71,92%
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0	-333 635	-333 635	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0	-333 635	-333 635	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	20 000 000	0	100,0%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 005 423	-9 205 423	-200 000	102,22%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 000 000	-4 200 000	5 800 000	42,0%
LAINAKANNAN MUUTOKSET	994 577	6 594 577	5 600 000	663,05%
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	121 310	121 310	
Saamisten muutos	0	-319 450	-319 450	
Korottomien velkojen muutos	0	-457 717	-457 717	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	0	-655 857	-655 857	
Rahoituksen rahavirta	994 577	5 605 085	4 610 508	563,56%
Vaikutus maksuvalmiuteen	-9 855 818	-2 198 103	7 657 715	22,3%
Rahavarojen muutos	-9 855 818	-2 198 103		
Rahavarat 31.12.	31 886 218	39 543 934		
Rahavarat 1.1.	41 742 036	41 742 037		

2.7. Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

2.7.1. Yhteenveto sitovuustasoin

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Hallinnon toimiala											
Vaalit	N	-56 277		-56 277	-32 801	-23 476	11 600		11 600	12 131	-531
Rahoitus	N	-113 200		-113 200	-57 765	-55 435	0		0	790	-790
Tarkastuslautakunta	N	-24 559		-24 559	-42 062	17 503					
Kunnanvaltuusto	N	-68 752		-68 752	-91 448	22 696					
Kunnanhallitus	N	-927 345		-927 345	-1 006 833	79 488	145 000		145 000	264 326	-119 326
Hallintopalvelut	N	-1 622 355		-1 622 355	-1 491 906	-130 449	184 500		184 500	151 594	32 906
Elinkeinopalvelut	N	-4 857 005	-10 000	-4 867 005	-3 906 305	-960 700	587 500		587 500	607 857	-20 357
Talouspalvelut	N	-271 902		-271 902	-245 968	-25 934					
Ympäristö- ja tekninen toimiala											
Ympäristö- ja teknisten palvelujen hallinto	N	-262 938		-262 938	-273 083	10 145	0		0	17 816	-17 816
Kunnallistekniset palvelut	N	-4 864 894		-4 864 894	-3 686 288	-1 178 606	925 834		925 834	657 166	268 668
Tilapalvelut	N	-4 272 619		-4 272 619	-4 400 346	127 727	2 520 771		2 520 771	2 756 675	-235 904
Ateriat- ja puhtaanapito- ja siivousohjelmien palvelut	N	-2 891 136		-2 891 136	-2 813 562	-77 574	635 950		635 950	236 178	399 772
Ympäristötoimen palvelut	N	-930 919		-930 919	-812 756	-118 163	218 500		218 500	248 159	-29 659
Ympäristöturvallisuuden huollon palvelut	N	-3 159 930		-3 159 930	-3 146 247	-13 683	2 638 995		2 638 995	2 704 929	-65 934
Vesijäte- ja viemärihuolto	N	-1 423 624		-1 423 624	-1 296 300	-127 324	2 135 000		2 135 000	2 193 215	-58 215
Sivistyksen toimiala											
Sivistyspalveluiden hallinto	N	-326 203		-326 203	-339 455	13 252	0		0	650	-650
Varhaiskasvatus	N	-8 115 107		-8 115 107	-7 868 965	-246 142	499 500		499 500	268 606	230 894
Perusopetus	N	-11 666 628		-11 666 628	-11 622 264	-44 364	306 500		306 500	426 591	-120 091
Lukio	N	-2 215 357		-2 215 357	-2 425 830	210 473	120 000		120 000	176 007	-56 007
Vuokatti-Ruka urheilukaatemia	N	-2 446 177		-2 446 177	-2 421 284	-24 893	1 781 623		1 781 623	1 998 888	-217 265
Vapaa-aikapalvelut	N	-2 586 448		-2 586 448	-2 821 219	234 771	508 600		508 600	869 271	-360 671
Hallinnon toimiala yhteensä		-7 941 395	-10 000	-7 951 395	-6 875 088	-1 076 307	928 600		928 600	1 036 698	-108 098
Ympäristö- ja tekninen toimiala yhteensä		-17 806 060	0	-17 806 060	-16 428 582	-1 377 478	9 075 050		9 075 050	8 814 138	260 912
Sivistyksen toimiala yhteensä		-27 355 920	0	-27 355 920	-27 499 017	143 097	3 216 223		3 216 223	3 740 013	-523 790
KÄYTTÖTALOUS YHT.		-53 103 375	-10 000	-53 113 375	-50 802 687	-2 310 688	13 219 873		13 219 873	13 590 849	-370 976

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						31 012 000	1 565 000	32 577 000	31 170 605	1 406 395
Valtionosuudet	B						7 931 790		7 931 790	8 144 362	-212 572
Korkotuotot	B						4 100		4 100	76 198	-72 098
Muut rahoitustuotot	B						5 062 094		5 062 094	5 198 626	-136 532
Korkokulut	B	-2 058 983	-400 000	-2 458 983	-2 555 189	96 206					
Muut rahoituskulut	B	-594 894		-594 894	-204 136	-390 758					
Satunnaiset erät	N										
TULOSLASKELMA YHT.		-2 653 877	-400 000	-3 053 877	-2 759 325	-294 552	44 009 984	1 565 000	45 574 984	44 589 791	985 193

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus		-150 000	0	-150 000	-183 417	33 417	400 000	0	400 000	100 648	299 352
Maa-alueet	N	-150 000		-150 000	-183 417	33 417	400 000		400 000	100 648	299 352
Talorakennus		-8 380 000	-1 330 000	-9 710 000	-9 102 144	-607 856	290 000	-290 000	0	0	0
Kiinteistöjen korjaus (er. määräteltävät kohteet)	N	-550 000		-550 000	-464 495	-85 505					
Jätevedenpuhdistamon huoltorakennuksen rakentam.	N	-850 000		-850 000	-858 668	8 668					
Tenetin yläkoulun rakentaminen	N	-100 000		-100 000	-62 909	-37 091					
Lukion liikunta- ja ruokasalin remontin suunnittelu	N	-40 000		-40 000	-54 329	14 329					
Lukion ja kirjaston rakentaminen	N	-600 000		-600 000	-507 788	-92 212					
Lukion liikunta- ja ruokasalin remontin toteuttaminen	N	-2 000 000		-2 000 000	-1 678 328	-321 672	290 000	-290 000	0	0	0
Sotekeskus 1 -rakentaminen	N	-2 700 000	-950 000	-3 650 000	-3 715 167	65 167					
Vuokatti Areenan varastojen eristäminen	N	-50 000		-50 000	-43 110	-6 890					
Aatoksen peruskorjaus	N	-200 000		-200 000	-225 327	25 327					
Suunnitelmavuosien investointien suunnittelu	N	-120 000		-120 000	-108 782	-11 218					
Kirjaston purkaminen	N	-100 000		-100 000	0	-100 000					
Avantouintipaikan pukuhuone	N	-50 000		-50 000	-81 888	31 888					
Opiskelija-Asuntohankkeen suunnittelu	N	-100 000		-100 000	0	-100 000					
Urheilukentän huoltorakennuksen rakentaminen	N	-600 000	-380 000	-980 000	-982 207	2 207					
Asuintalo 1 purkaminen	N	-100 000		-100 000	-122 825	22 825					
TE-toimiston tilojen muutos	N	-170 000		-170 000	-192 404	22 404					
Varikko 2 lämmönvaihdin	N	-50 000		-50 000	-3 917	-46 083					

	Menoarvot						Tuloarvot				
	Sitovuus N/B	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Julkisen käyttöomaisuus		-2 173 000	-200 000	-2 373 000	-2 291 983	-81 017	699 000	-50 000	649 000	524 760	124 240
Kaavateiden päällystämien	N	-100 000		-100 000	-132 800	32 800					
KT 76 alikulkujen rakennussuunnittelu	N	-100 000		-100 000	-56 530	-43 470	70 000	70 000	50 506	19 494	
Hiukan pesäpallokentän saneeraus	N	-100 000	-200 000	-300 000	-282 221	-17 779	50 000	-50 000	0	0	0
Lähliikunta- ja leikkipuistojen kalusto	N	-70 000		-70 000	-68 945	-1 055					
Reittien kunnostus	N	-80 000		-80 000	-65 753	-14 247					
Pysyreitillä 2 -hanke	N	-550 000		-550 000	-705 088	155 088	385 000	385 000	385 000	0	
Osallistavan budjetoinnin kohteen tot. (Nivun kota)	N	-15 000		-15 000	-15 935	935					
Tiilitörmän koirapuisto	N	-50 000		-50 000	-91 671	41 671					
Rantojen kunnostus	N	-35 000		-35 000	-25 680	-9 320					
Emäntäkoulu-alueen ladun siirto	N	-150 000		-150 000	-98 932	-51 068					
Kumparetien telaranta	N	-48 000		-48 000	-52 051	4 051	27 000	27 000	34 254	-7 254	
Frisbeegolfraita	N	-15 000		-15 000	-5 430	-9 570					
Läjitysalueen siistiminen	N	-25 000		-25 000	-16 891	-8 109					
Sataman pohjatutkimukset	N	-50 000		-50 000	-26 886	-23 114					
Rauramontien ja Peruspolun kääntöpaikka	N	-30 000		-30 000	-16 828	-13 172					
Kontinjoen päiväkodin piha-alueet	N	-100 000		-100 000	-42 908	-57 092					
Kaava-alue liikennemerkkien uusiminen	N	-10 000		-10 000	-10 590	590					
Maisemakallion reitin suunnittelu	N	-20 000		-20 000	0	-20 000					
Tenetin koulu piha-alue urakan ulkopuoliset työt	N	-100 000		-100 000	-78 703	-21 297					
Virastotalon parkki-alueen päällystämien	N	-40 000		-40 000	-23 313	-16 687					
Salmelan koulutien parantaminen	N	-25 000		-25 000	-12 893	-12 107					
Läjitysalueen rakentaminen	N	-60 000		-60 000	-29 184	-30 816					
Vuokatinvaaran ladun valaistus	N	-100 000		-100 000	-121 673	21 673					
Syntiniemen kehittämishanke	N	-250 000		-250 000	-311 078	61 078	167 000	167 000	55 000	112 000	
Laanintien liikennevalot	N	-50 000		-50 000	0	-50 000					

	Menoarvot						Tuloarvot				
	Sitovuus N/B	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Irtain omaisuus		-865 000	-312 000	-1 177 000	-1 061 443	-115 557	33 000	0	33 000	194 812	-161 812
Hallinnon irtaimisto	N	-10 000		-10 000	0	-10 000					
Sivistyksen irtaimisto	N	-20 000		-20 000	-61 685	41 685	0	0	0	44 200	-44 200
Ympäristö- ja teknisen irtaimisto	N	-95 000		-95 000	-101 471	6 471	0	0	0	17 402	-17 402
Lukion ja kirjaston kalusteet	N	0	-253 000	-253 000	-256 933	3 933					
Uuden kirjastoauton hankinta	N	0	-59 000	-59 000	-59 000	0					
Lukio-kirjaston varavaimakoneen hankinta	N	-100 000		-100 000	-63 177	-36 823					
Suksihuollon kehittämishanke	N	-40 000		-40 000	-81 684	41 684	33 000	0	33 000	133 210	-100 210
Te-toimiston kalusteet	N	-80 000		-80 000	-41 712	-38 288					
Jätevedenpuhdistamon kalusteet	N	-100 000		-100 000	-45 815	-54 185					
Yleisurheilukentän varusteet	N	-165 000		-165 000	-139 315	-25 685					
Lukion keittiö ja ruokala kalusto	N	-170 000		-170 000	-143 560	-26 440					
Prosenttitaide	N	-50 000		-50 000	-50 706	706					
Mittalaitteiden uusiminen	N	-25 000		-25 000	-16 385	-8 615					
Tanssimatto	N	-10 000		-10 000	0	-10 000					
Kaukolämpölaitos		0	0	0	6 085	-6 085	0	0	0	0	0
Varsitien saneeraus	N	0		0	6 085	-6 085					
Vesihuoltolaitos		-850 000	0	-850 000	-475 457	-374 543	0	0	0	0	0
Jätevedenpuhdistamon saneeraus	N	-300 000		-300 000	-138 867	-161 133					
Vesimittareiden uusiminen	N	-30 000		-30 000	-23 139	-6 861					
Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset	N	-30 000		-30 000	0	-30 000					
Viemäriputkien sujutukset	N	-100 000		-100 000	-57 131	-42 869					
Talolinjojen rakentaminen	N	-50 000		-50 000	-13 211	-36 789					
Jätevedenpuhdistamon aurinkopaneelientä	N	-250 000		-250 000	-167 484	-82 516					
Makkosenmäen jätevedenpumppaamon saneeraus	N	-60 000		-60 000	-48 890	-11 110					
Pumppaamoiden automaation uusiminen	N	-30 000		-30 000	-26 735	-3 265					
Arvopaperit		-300 000	0	-300 000	-300 000	0	0	0	0	56 491	-56 491
Arvopaperit	N	-300 000		-300 000	-300 000	0	0	0	0	56 491	-56 491
Investoinnit yhteensä		-12 718 000	-1 842 000	-14 560 000	-13 408 359	-1 151 641	1 422 000	-340 000	1 082 000	876 711	205 289

	Menoarvot						Tuloarvot				
	Sitovuus N/B	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset	B										
Antolainasaamisten lisäys	B	0		0	-358 952	358 952					
Antolainasaamisten vähennys	B										
Lainakanan muutokset	B										
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B						20 000 000		20 000 000	20 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-9 005 423		-9 005 423	-9 205 423	200 000					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	-10 000 000		-10 000 000	-3 516 629	-6 483 371					
Vaikutus maksuvalmiuteen	B			-9 855 818	-2 198 103	-7 657 715			0		0
Rahoitus yhteensä		-19 005 423	0	-28 861 241	-15 279 107	-13 582 134	20 000 000	0	20 000 000	20 000 000	0

	Menoarvot						Tuloarvot				
	Sitovuus N/B	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
YHTEENSÄ		-87 480 675	-2 252 000	-99 588 493	-82 249 478	-17 339 015	78 651 857	1 225 000	79 876 857	79 057 351	819 506

N= nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio

2.7.2. Yhteenveto nettoeroista poikkeamittain

KÄYTTÖTALOUS	Muutettu TA 2025			TP 2025			Poikkeama, €	Käyttö, %
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto		
Hallinnon toimiala	7 951 395	928 600	7 022 795	6 875 087	1 036 699	5 838 388	1 184 407	83,1
Sivistyksen toimiala	27 355 920	3 216 223	24 139 697	27 499 017	3 741 934	23 757 083	382 614	98,4
Ympäristö- ja tekninen toimiala	17 806 060	9 075 050	8 731 010	16 428 581	8 999 379	7 429 202	1 301 808	85,1
YHTEENSÄ	53 113 375	13 219 873	39 893 502	50 802 685	13 778 012	37 024 673	2 868 829	92,8

TULOSLASKELMA	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama, €	Käyttö, %
Verotulot	32 577 000	31 170 605	-1 406 395	95,7
Valtionosuudet	7 931 790	8 144 362	212 572	102,7
Korkotuotot	4 100	76 198	72 098	1 858,5
Muut rahoitustuotot	5 062 094	5 198 686	136 592	102,7
Korkokulut	2 458 983	2 555 189	96 206	103,9
Muut rahoituskulut	594 894	204 136	-390 758	34,3

INVESTOINNIT	TA 2025			TP 2025			Poikkeama, €	Käyttö, %
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto		
Maa-alueet	150 000	400 000	-250 000	183 417	40 717	142 700	-392 700	-57,1
Kiinteistöjen korjaus	550 000		550 000	464 495		464 495	85 505	84,5
Jätevedenpuhd. Huoltorakenn.	850 000		850 000	858 668		858 668	-8 668	101,0
Tenetin yläkoulun rakentaminen	100 000		100 000	62 909		62 909	37 091	62,9
Lukion liik.ja ruokas. rem. suunn.	40 000		40 000	54 329		54 329	-14 329	135,8
Lukio-kirjaston rakentaminen	600 000		600 000	507 788		507 788	92 212	84,6
Lukion liik. Ja ruokas. rem.tot.	2 000 000		2 000 000	1 678 328		1 678 328	321 672	83,9
Sotekeskus 1 -rakentaminen	3 650 000		3 650 000	3 715 167		3 715 167	-65 167	101,8
Vuokatti Areena varast.erist.	50 000		50 000	43 110		43 110	6 890	86,2
Aatoksen peruskorjaus	200 000		200 000	225 327		225 327	-25 327	112,7
Suunnitelmauosien inv. suunn.	120 000		120 000	67 050		67 050	52 950	55,9
Kirjaston purkaminen	100 000		100 000	0		0	100 000	0,0
Avantouintipaikan pukuhuone	50 000		50 000	81 888		81 888	-31 888	163,8
Opiskelija-asuntohankk. suunn.	100 000		100 000	0		0	100 000	0,0
Urheilukentän huoltorak. rak.	980 000		980 000	982 207		982 207	-2 207	100,2
Asuintalo 1 purkaminen	100 000		100 000	122 825		122 825	-22 825	122,8
TE-toimiston tilojen muutos	170 000		170 000	192 404		192 404	-22 404	113,2
Varikko 2 lämmönvaihdin	50 000		50 000	3 917		3 917	46 083	7,8
Kaavateiden päällystämien	100 000		100 000	132 800		132 800	-32 800	132,8
KT 76 alikulkujen suunnittelu	100 000	70 000	30 000	56 530	50 506	6 024	23 976	20,1
Hiukan pesäpallokentän san.	300 000		300 000	282 221		282 221	17 779	94,1
Lähiliik.-alueiden kalusto	70 000		70 000	68 945		68 945	1 055	98,5
Reittien kunnostus	80 000		80 000	65 753		65 753	14 247	82,2
Pysyreitillä 2 -hanke	550 000	385 000	165 000	705 088	385 000	320 088	-155 088	194,0
Nivun kota	15 000		15 000	15 935		15 935	-935	106,2
Tiilitörmän koirapuisto	50 000		50 000	91 671		91 671	-41 671	183,3
Rantojen kunnostus	35 000		35 000	25 680		25 680	9 320	73,4
Prosenttitaide	50 000		50 000	50 706		50 706	-706	101,4
Emäntäkoulu-alueen ladun siirt.	150 000		150 000	98 932		98 932	51 068	66,0
Kumparetien telaranta	48 000	27 000	21 000	52 051	34 254	17 797	3 203	84,7
Frisbeegolf-rata	15 000		15 000	5 430		5 430	9 570	36,2

INVESTOINNIT	TA 2025			TP 2025			Poikkeama, €	Käyttö, %
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto		
Läjitys alueen siistiminen	25 000		25 000	16 891		16 891	8 109	67,6
Sataman pohjatutkimukset	50 000		50 000	26 886		26 886	23 114	53,8
Rauramont. ja Perusp. kääntöp.	30 000		30 000	16 828		16 828	13 172	56,1
Kontinjoen päiväkodin piha-al.	100 000		100 000	42 908		42 908	57 092	42,9
Kaava-alueiden liikennemerkk.	10 000		10 000	10 590		10 590	-590	105,9
Maisemakallion kävelyr. suunn.	20 000		20 000			0	20 000	0,0
Tenetin yläkoulun piha-alue ur.	100 000		100 000	78 703		78 703	21 297	78,7
Virastot, parkkial. laaj. pääll.	40 000		40 000	23 313		23 313	16 687	58,3
Salmelan koulutien parant.	25 000		25 000	12 893		12 893	12 107	51,6
Läjitysalueen rakentaminen	60 000		60 000	29 184		29 184	30 816	48,6
Vuokatinvaaran ladun valaistus	100 000		100 000	121 673		121 673	-21 673	121,7
Syntiniemen kehittämishanke	250 000	167 000	83 000	311 078	55 000	256 078	-173 078	308,5
Laanintien liikennevalot	50 000		50 000	0		0	50 000	0,0
Suunnitelma vuosien inv. suunn.	0		0	41 732		41 732	-41 732	
Lämpö: Varsitien saneeraus	0		0	-6 085		-6 085	6 085	
Hallinnon toimiala	10 000		10 000	0		0	10 000	0,0
Sivistyksen toimiala	20 000		20 000	61 685	44 200	17 485	2 515	87,4
Ympäristö- ja tekninen toimiala	95 000		95 000	101 471		101 471	-6 471	106,8
Lukion ja kirjaston kalusteet	253 000		253 000	256 933		256 933	-3 933	101,6
Uuden kirjastoauton hankinta	59 000		59 000	59 000		59 000	0	100,0
Lukio-kirjaston varavoimakone	100 000		100 000	63 177		63 177	36 823	63,2
Suksihuollon kehittämishanke	40 000	33 000	7 000	81 684	133 210	-51 526	58 526	-736,1
TE-toimiston kalusteet	80 000		80 000	41 712		41 712	38 288	52,1
Jätevedenpuhdistamon kalust.	100 000		100 000	45 815		45 815	54 185	45,8
Yleisurheilukentän varusteet	165 000		165 000	139 315		139 315	25 685	84,4
Lukion keittiön ja ruokalan var.	170 000		170 000	143 560		143 560	26 440	84,4
Tanssimatto	10 000		10 000	0		0	10 000	0,0
Jätevesilaitoksen saneeraus	300 000		300 000	138 867		138 867	161 133	46,3
Vesimittareiden uusiminen	30 000		30 000	23 139		23 139	6 861	77,1
Jätevedenpumppaamoiden san.	30 000		30 000	0		0	30 000	0,0
Viemäriputkiens sujutukset	100 000		100 000	57 131		57 131	42 869	57,1
Talolinjojen rakentaminen	50 000		50 000	13 211		13 211	36 789	26,4
Jätev. puhdistamon aurinkopan.	250 000		250 000	167 484		167 484	82 516	67,0
Makkosenm. jätev. pumpp. san.	60 000		60 000	48 890		48 890	11 110	81,5
Pumppaamoiden autom. uusim.	30 000		30 000	26 735		26 735	3 265	89,1
Mittalaitteiden uusiminen	25 000		25 000	16 385		16 385	8 615	65,5
Osakkeet ja osuudet	300 000		300 000	300 000	56 491	243 509	56 491	81,2
	14 560 000	1 082 000	13 478 000	13 408 359	799 378	12 608 981	869 019	93,6

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Kunnan tilinpäätöslaskelmat

3.4.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset erät	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 516 660,30	6 131 314,18
Maksutuotot	1 197 265,02	1 078 000,57
Tuet ja avustukset	2 450 659,45	2 211 088,02
Muut toimintatuotot	3 426 265,10	3 691 040,76
Toimintatuotot yhteensä	13 590 849,87	13 111 443,53
Valmistus omaan käyttöön	187 161,99	
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-30 237 431,13	-29 630 203,91
Palkat ja palkkiot	-24 786 103,79	-24 080 936,03
Henkilösivukulut	-5 451 327,34	-5 549 267,88
Eläkekulut	-4 670 117,77	-4 853 206,88
Muut henkilösivukulut	-781 209,57	-696 061,00
Palvelujen ostot	-11 960 926,91	-11 741 960,11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 727 898,44	-4 719 968,86
Avustukset	-1 393 496,04	-842 153,87
Muut toimintakulut	-2 482 932,32	-2 356 902,43
Toimintakulut yhteensä	-50 802 684,84	-49 291 189,18
Toimintakate	-37 024 672,98	-36 179 745,65
Verotulot	31 170 605,05	24 573 400,77
Valtionosuudet	8 144 362,00	7 999 432,00
Rahoitustuotot ja kulut	2 515 498,41	1 231 016,06
Korkotuotot	76 197,84	72 964,60
Muut rahoitustuotot	5 198 625,77	4 170 811,92
Korkokulut	-2 555 188,97	-1 966 904,98
Muut rahoituskulut	-204 136,23	-1 045 855,48
Vuosikate	4 805 792,48	-2 375 896,82
Poistot ja arvonalentumiset	-5 397 145,91	-6 420 144,55
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 397 145,91	-6 420 144,55
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	11 501 380
Tilikauden tulos	-591 353,43	2 705 338,39
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	552 278,31
Tilikauden yli-/alijäämä	-591 353,43	3 257 616,70

Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,8 %	26,6 %
Vuosikate/Poistot, %	89,0 %	-37,0 %
Vuosikate, €/asukas	473	-233
Asukasluku 31.12.	10 170	10 191

3.4.2. Rahoituslaskelma

	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	4 807 097	-2 375 897
Satunnaiset erät	0	11 501 380
Tulorahoituksen korjauserät	-77 334	-11 751 618
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 729 763	-2 626 135
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-13 408 359	-35 095 849
Rahoitusosuudet investointimenoihin	702 170	1 667 595
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	174 541	12 552 336
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-12 531 648	-20 875 917
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 801 885	-23 502 052
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-358 952	-14 357 584
Antolainasaamisten lisäys	-358 952	-14 357 584
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	7 292 594	39 417 600
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	47 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 205 423	-6 582 400
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos +/-	10 794 577	40 417 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 501 983	-1 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 329 861	2 261 034
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	121 310	41 067
Saamisten muutos	-1 018 771	4 171 947
Korottomien velkojen muutos	-432 400	-1 951 980
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 603 781	27 321 050
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 198 104	3 818 998
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-2 198 104	3 818 998
Rahavarat 31.12.	39 543 933	41 742 037
Rahavarat 1.1.	41 742 037	37 923 039

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-73 914	-76 029
Investointien tulorahoitus	37,8 %	-7,1 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,0
Lainanhoitokate	0,2	-0,5
Kassan riittävyys, pv	189	142
Asukasluku 31.12.	10 170	10 191

3.4.3. Tase

VASTAAVAA (1 000 €)	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	14	22
Aineettomat hyödykkeet yht.	14	22
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 795	14 652
Rakennukset	70 159	49 161
Kiinteät rakenteet ja laitteet	27 657	27 814
Koneet ja kalusto	3 222	2 318
Muut aineelliset hyödykkeet	147	96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	849	15 812
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	116 829	109 853
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 591	8 348
Muut lainasaamiset	14 599	14 300
Muut saamiset	230	196
Sijoitukset yhteensä	23 420	22 843
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	140 263	132 718
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	53	176
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	53	176
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	70	70
Siirtosaamiset	23	23
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	93	93
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 750	1 583
Lainasaamiset	0	14
Muut saamiset	673	1 015
Siirtosaamiset	1 980	1 473
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 403	4 083
Saamiset yhteensä	4 496	4 176

Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	7 966	7 293
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 496	23 616
Joukkovelkakirjalainasaamiset	5 794	4 075
Muut arvopaperit	342	81
Rahoitusarvopaperit yhteensä	38 597	35 065
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	947	6 677
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 040	45 919
VASTAAVAA YHTEENSÄ	184 356	178 813

TASE VASTATTAVAA (1 000 €)	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-32 296	-32 296
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-47 276	-44 018
Tilikauden yli/alijäämä	591	-3 258
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-78 981	-79 572
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHT EENSÄ	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääoma	-251	-253
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	-251	-253
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-71 031	-61 868
Saadut ennakot	-61	-61
Liittymismaksut ja muut velat	-2 082	-2 026
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-73 174	-63 955
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-24 637	-27 205
Saadut ennakot	-59	-170
Ostovelat	-2 103	-2 699
Liittymismaksut ja muut velat	-609	-548
Siirtovelat	-4 542	-4 410

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-31 950	-36 329
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-105 124	-98 987
VASTATTAVAA	-184 356	-178 813

3.2. Konsernilaskelmat

3.2.1.Konsernin tuloslaskelma

	2025	2024
Toimintatuotot	19 358 134	18 440 430
Toimintakulut	-54 907 599	-53 223
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	0	982
		-34 783
Toimintakate	-35 549 465	553
Verotulot	31 170 605	24 468 990
Valtionosuudet	8 144 362	7 999 432
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24 761	93 457
Muut rahoitustuotot	5 199 273	4 170 046
Korkokulut	-2 887 918	-2 362 054
Muut rahoituskulut	-212 304	844 954
	2 123 812	-1 056 495
Vuosikate	5 889 315	-1 470 177
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 151 022	-7 072 175
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
	-6 151 022	-7 072 175
Tilikauden tulos	-261 707	-8 542 352
Tilinpäätössiirrot	8 176	13 540
Tilikauden verot	301	0
Laskennalliset verot	-87 472	0
Vähemmistöosuudet	0	0
	-87 171	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-340 702	-8 528 812

3.2.2.Konsernin rahoituslaskelma

	2025	2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 889 315	-1 470 177
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	301	
Tulorahoituksen korjauuserät	-89 568	-245 334
TOIMINNAN RAHAVIRTA	5 800 047	-1 715 511
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-14 123 021	-39 134 920
Rahoitusosuudet investointimenoihin	705 839	1 667 595
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	190 730	1 050 956
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-13 226 452	-36 416 368
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 426 405	-38 131 880
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-35 765	633 722
Antolainasaamisten lisäykset	-35 765	-57 584
Antolainasaamisten vähennykset	0	691 306
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 977 286	49 649 961
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 017 194	-7 317 567
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 200 110	-976 940
	6 759 982	41 355 454
Oman pääoman muutokset	0	100 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	121 311	41 063
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	-359 173	2 462 832
Korottomien velkojen muutos	-504 574	-2 015 141
Muut maksuvalmiuden muutokset	-742 436	488 753
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 981 781	42 577 929
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 444 624	4 446 050
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-1 444 624	4 446 050
Rahavarat 31.12.	42 064 106	43 508 730
Rahavarat 1.1.	43 508 730	39 062 680

3.2.3. Konsernitase

VASTAAVAA		2025	2024
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	143 547 014	136 350 572
I	Aineettomat hyödykkeet	34 840	44 437
	1. Aineettomat oikeudet	34 840	44 437
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
	3. Ennakkomaksut	0	0
II	Aineelliset hyödykkeet	135 183 777	128 128 155
	1. Maa- ja vesialueet	15 423 223	15 255 021
	2. Rakennukset	87 089 084	63 066 236
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 287 000	28 395 021
	4. Koneet ja kalusto	3 345 242	2 466 409
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	188 852	151 926
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	850 376	18 793 543
III	Sijoitukset	8 328 397	8 177 980
	1. Osakkuusyhteisöosuudet	3 768 150	3 776 519
	2. Muut osakkeet ja osuudet	4 328 291	4 205 270
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	4. Muut lainasaamiset	0	0
	5. Muut saamiset	231 956	196 192
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	404 230	850 204
	1. Valtion toimeksiannot	350 932	673 844
	2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0
	3. Muut toimeksiantojen varat	53 299	176 360
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	46 805 657	47 891 108
I	Vaihto-omaisuus		
	1. Aineet ja tarvikkeet	0	0
	2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
	3. Valmiit tuotteet	0	0
	4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
	5. Ennakkomaksut	0	0
II	Saamiset	4 741 551	4 382 378
	Pitkäaikaiset saamiset	163 784	164 739
	1. Myyntisaamiset	0	0
	2. Lainasaamiset	71 677	71 670
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	69 113	70 075
	5. Siirtosaamiset	22 994	22 994
	Lyhytaikaiset saamiset	4 577 767	4 217 639
	1. Myyntisaamiset	1 866 682	1 718 275
	2. Lainasaamiset	0	13 754
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	716 120	1 035 801

	5. Siirtosaamiset	1 994 965	1 449 809
III	Rahoitusarvopaperit	38 597 172	35 065 111
	1. Osakkeet ja osuudet	7 965 555	7 293 312
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 496 354	23 615 740
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	5 793 579	4 075 069
	4. Muut arvopaperit	341 684	80 989
IV	Rahat ja pankkisaamiset	3 466 934	8 443 619
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	190 756 902	185 091 884

VASTATTAVAA		2025	2024
A	OMA PÄÄOMA	70 488 874	70 927 784
I	Peruspääoma	32 296 306	32 296 306
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
III	Arvonkorotusrahasto		
IV	Muut omat rahastot	61 899	70 021
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	38 471 372	47 090 271
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-340 702	-8 528 812
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
C	PAKOLLISET VARAUKSET	110 271	114 781
	1. Eläkevaraukset		
	2. Muut pakolliset varaukset	110 271	114 781
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	628 733	953 386
	1. Valtion toimeksiannot	350 941	673 852
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	251 463	253 214
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	26 329	26 320
E	VIERAS PÄÄOMA	119 529 023,34	113 095 932,97
I	Pitkäaikainen	86 027 125	76 511 078
	1. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 936 734	73 582 965
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	156 781	227 999
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	61 095	61 095
	6. Ostovelat	0	0
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 081 700	2 025 832
	8. Siirtovelat	0	0
	9. Laskennalliset verovelat	790 815	613 187
II	Lyhytaikainen	33 501 898	36 584 855
	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 520 072	28 042 793

3. Lainat julkisyhteisöiltä	71 218	71 012
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	101 785	216 929
6. Ostovelat	2 157 773	2 872 497
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	987 575	922 810
8. Siirtovelat	4 663 474	4 458 814
9. Laskennalliset verovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	190 756 902	185 091 884

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määrällisenä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät kolme lainoihin liittyvää koronvaihtosopimusta, jotka on tehty korkomenojen suojaamistarkoituksessa. Voimassa olevat sopimukset on kuvattu liitetiedossa.

4.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt (4 kpl) ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä omistusosuuden suhteessa. Tytäryhtiöistä on jätetty yhdistelmättä Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy ja Vuokatin Lumilautatunneli Oy, koska näiden yhtiöiden toiminta on päättymässä. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksistä Kiinteistö Oy Vuokattikeskus ja Asunto Oy Osalanrivi II on jätetty yhdistelemättä niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty pariarvomenetelmällä. Kuntayhtymän tase ja sen liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistussuuden mukaisesti.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole yhdenmukaistettu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi.

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen yhdisteleminen

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen osalta oman pääoman kaikkien erien muutokset on vähennetty tai lisätty konsernin omaan pääomaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitalinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla konserniin kuuluvilla yhteisöillä on sama tilikausi.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitaseeseen ei ole yhdistelty Vuokatin Lumilautatunneli Oy:ta ja Sotkamo Vuokatti Jäähalli Oy:ta. Yhdistelyä ei tehty myöskään tilikaudella 2024, joten tilikaudet 2024 ja 2025 ovat keskenään vertailukelpoisia.

4.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

LIITE 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Hallinnon toimiala	1 386 029	1 534 461	1 036 699	1 195 867
Sivistyksen toimiala	3 620 757	2 781 269	3 740 013	2 781 269
Ympäristö- ja tekninen toimiala	14 351 347	14 124 700	8 814 138	9 134 308
Muut palvelut				
Toimintatuotot yhteensä	19 358 133	18 440 430	13 590 850	13 111 444

LIITE 7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	18 271 123	16 759 987
Yhteisövero	2 500 327	2 316 929
Kiinteistövero	5 512 609	5 496 486
	4 886 546	
Verotulot yhteensä	31 170 605	24 573 401

LIITE 8 Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvaus erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 982 396	2 578 439
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 818 574	1 769 184
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 259 309	789 421
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	1 000 000
Verotulomenetysten kompensatio	1 084 083	1 862 388
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	8 144 362	7 999 432

LIITE 9 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	-1 566 985	-1 628 315
Muiden palvelujen ostot	-10 393 942	-10 113 645
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	-11 960 927	-11 741 960

LIITE 10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole maksettu tukia tai avustuksia tilikausilla 2024-2025.

LIITE 11 Selvitys suunnitelman mukaisen poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet <i>kadut, tiet, verkostot</i>	10–30 vuotta	Tasapoisto
<i>muut kiinteät rakenteet</i>	4–10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–5 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	ei poistoa	

Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi. Poistosuunnitelma päivitetty KV 17.12.2024 § 93.

LIITE 12 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Ennallistamisvaraus 1.1.	95 039	90 135		
Lisäykset tilikaudella	7 365	4 904		
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	102 405	95 039	0	0
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittelyvaraus 1.1.	19 742	19 742		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	11 875			
Kierr.polttoaineen loppukäs.varaus 31.12. (ky)	7 867	19 742	0	0
YHTEENSÄ	110 272	114 781	0	0

LIITE 13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	59 931	250 238	59 931	250 238
Koneiden ja kaluston luovutusvoitot	17 402		17 402	
Osakkeiden luovutusvoitot	7 725			
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>85 059</i>	<i>250 238</i>	<i>77 334</i>	<i>250 238</i>
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen myyntitappiot	0	0		
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

LIITE 14 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Lämpöliiketoiminnan myynti Sotkan Voima Oy:lle	0	0	0	11 501 380
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	11 501 380

LIITE 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 529 563	1 203 905
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	4 814	6 297
<i>Yhteensä</i>	<i>1 534 376</i>	<i>1 210 202</i>

LIITE 16 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	0	552 278
Poistoeron muutokset yhteensä	0	552 278

4.3. Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

LIITE 18 Arvonkorotukset

Arvonkorotuseriä ei ole tilikaudella 2024 ja 2025.

LIITE 19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.2025	21 854,51	0,00	21 854,51	14 652 378,30	49 160 941,63	27 814 058,04	2 317 679,76	95 930,52	15 811 723,26	109 852 711,51
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	188 953,49	8 907 557,53	1 779 809,62	994 600,35	50 706,00	1 192 267,58	13 113 894,57
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	89 253,80	177 410,15	0,00	435 506,47	702 170,42
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	46 252,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46 252,66
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	14 760 679,62	179 927,13	779 368,82	0,00	-15 719 975,57	0,00
Tilikauden poisto	7 733,93	0,00	7 733,93	0,00	2 669 989,59	2 027 270,29	692 152,10	0,00	0,00	5 389 411,98
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.2025	14 120,58	0,00	14 120,58	14 795 079,13	70 159 189,19	27 657 270,70	3 222 086,68	146 636,52	848 508,80	116 828 771,02
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	14 120,58	0,00	14 120,58	14 795 079,13	70 159 189,19	27 657 270,70	3 222 086,68	146 636,52	848 508,80	116 828 771,02

LIITE 19.2 Maa- ja vesialueiden erittely

Maa- ja vesialueiden erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	487 739	477 012		
Muut maa- ja vesialueet	14 935 485	14 778 009	14 795 079	14 652 378
Maa- ja vesialueet yhteensä	15 423 223	15 255 021	14 795 079	14 652 378

LIITE 19.3 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Tytäyhteisö-osuudet	Osakkeet omistusyht yhteisöt	Kunta yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 211 208,48	210 375,56	166 113,12	3 759 810,55	8 347 507,71	0,00	14 300 000,00	0,00	195 576,16	14 495 576,16
Lisäykset	300 000,00	0,00	0,00	0,00	300 000,00	0,00	299 492,00	0,00	59 460,42	358 952,42
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-56 490,96	-56 490,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	-400,00	0,00	400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	4 511 208,48	209 975,56	166 113,12	3 703 719,59	8 591 016,75	0,00	14 599 492,00	0,00	255 036,58	14 854 528,58
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 511 208,48	209 975,56	166 113,12	3 703 719,59	8 591 016,75	0,00	14 599 492,00	0,00	255 036,58	14 854 528,58

LIITE 19.4 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	109 927,80			109 927,80		
Kainuun Liitto	56 185,32			56 185,32		

LIITE 19.5. Sijoitukset**Muiden osakkeiden ja osuuksien jakauma ja arvonmuutokset tilinpäätöshetken mennessä**

Sijoitukset	Hankinta-arvo	Markkina-arvo	Kumulatiivinen arvonmuutos 31.12.2025
Muut arvopaperit			
Rahastot	24 910 908	26 213 725	1 302 818
Pääomasijoitus	8 031 060	8 743 325	712 265
Velkasijoitus	5 880 722	6 168 821	288 099
Sijoitusten käteisvarat	341 684	341 684	0
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	39 164 373	41 467 555	2 303 182

Realisoitumattomat voitot yhteensä	2 870 383
Realisoitumattomat tappiot yhteensä	-567 201
Netto	2 303 182

LIITE 20-22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		
				Omasta po:sta	Vieraasta po:sta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Sotkanmaa	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	1 375 455	12 953 850	7,81
Snowpolis Oy	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	133 467	147 602	-110 246,16
Kiinteistö Oy Sotkanpesä	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	2 319 757	2 195 600	41 761,44
Sotkan Voima Oy	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	-454 790	12 354 979	-667 677,53
			YHTEENSÄ	3 373 888	27 652 031	-736 154,44
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy	Sotkamo	99,00 %	99,00 %			
Vuokatin Lumilautatunneli Oy	Sotkamo	61,54 %	61,54 %			
Kuntayhtymät						
Kainuun liitto	Kajaani	12,02 %	12,02 %	312 743	55 530	21 156,25
Kainuun jätehuolto kuntayhtymä Ekokympp	Kajaani	12,26 %	12,26 %	192 347	734 712	-17 746,24
			YHTEENSÄ	505 090	790 242	3 410
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Osalanrivi II	Sotkamo	41,62 %	41,62 %	71 613	2 684	667
Kiinteistö Oy Vuokattikeskus	Sotkamo	31,80 %	31,80 %	333 088	2 143	15
			YHTEENSÄ	404 701	4 826	682
			YHTEENSÄ	4 283 680	28 447 099	-732 062

LIITE 21 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset kuntayhtymiltä	Saamiset muilta omistusyhteisöiltä	Saamiset muilta yhteisöiltä	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	14 300 000			195 576	14 495 576
Lisäykset	299 492	0	0	59 460	358 952
Vähennykset	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	14 599 492	0	0	255 037	14 854 529
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 599 492	0	0	255 037	14 854 529

LIITE 23 Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		21 042		55 272
Lainasaamiset	0		0	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		19 031		10 618
Yhteensä	0	40 073	0	65 891
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		614 370		448 631
Yhteensä	0	614 370	0	448 631
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		0		0
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	0	0
YHTEENSÄ	0	654 443	0	514 521

LIITE 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0		
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	22 994	22 994	22 994	22 994
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>22 994</i>	<i>22 994</i>	<i>22 994</i>	<i>22 994</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	73 767		73 767	
Tuloennakot				
Siirtyvät korot	128 195	271 030	147 226	285 510
KELA-korvaus työterveydenhuollosta	130 782	160 000	130 000	160 000
EU-tuet ja avustukset	1 096 721	0	1 080 257	444 769
Muut tulojäämät	565 500	1 018 779	548 810	582 271
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>1 921 199</i>	<i>1 449 809</i>	<i>1 906 293</i>	<i>1 472 549</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>1 994 965</i>	<i>1 449 809</i>	<i>1 980 060</i>	<i>1 472 549</i>

4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

LIITE 25 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	32 296 306	32 296 306	32 296 306	32 296 306
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	32 296 306	32 296 306	32 296 306	32 296 306
Muut omat rahastot				
Rahastojen pääoma 1.1.	70 050	285 440	0	0
Siirrot rahastoon			0	0
Siirrot rahastosta	-8 176		0	0
Eliminointikirjaukset	24	-215 390		
Rahastojen pääoma 31.12	61 899	70 050	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	38 561 458,04	42 644 254,00	47 275 805	44 018 188
Siirto rahastoon				
Siirto rahastosta				
Eliminointikirjaukset	-90 086	4 446 017		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	38 471 372	47 090 271	47 275 805	44 018 188
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-340 702	-8 528 812	-591 353	3 257 617
YHTEENSÄ	70 488 874	70 927 814	78 980 758	79 572 111

Edellisten tilikausien ylijäämässä korjattu laskennallisten verovelkojen laskennan virhe

LIITE 26 Erittely poistoeroista

Poistoeroa ei muodostunut tilikaudella 2025.

LIITE 27 Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 567 133	34 088 228
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>45 567 133</i>	<i>34 088 228</i>

LIITE 30 Vieras pääoma

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		4 124		3 237
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		<i>4 124</i>		<i>3 237</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistus-yhteisyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				123
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		<i>0</i>		<i>123</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>4 124</i>	<i>0</i>	<i>3 360</i>

LIITE 32 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	2 081 700	2 025 832	2 081 700	2 025 832
Liittymismaksut sis.			25 317	
Muut velat	0	922 810	0	0
YHTEENSÄ	2 081 700	2 948 642	2 107 017	2 025 832

LIITE 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	68 428	0	68 428	0
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	3 474 370	3 329 104	3 409 804	3 329 104
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	22 014	17 785	22 014	17 785
Korkojaksotus	246 797	235 212	240 514	235 212
Muut menojäämät	851 866	876 714	801 489	827 974
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 595 046</i>	<i>4 458 814</i>	<i>4 473 820</i>	<i>4 410 075</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 663 474</i>	<i>4 458 814</i>	<i>4 542 248</i>	<i>4 410 075</i>

LIITE 34 Velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 181 744	11 961 497		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 343 205	6 343 205		
Lainat julkisyhteisöiltä	227 999	299 011		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 677 004	4 677 004		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0		
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>11 020 209</i>	<i>11 020 209</i>		

Velkoja, joiden vakuudeksi annettu osakkeita ei ole tilikausina 2024 ja 2025

LIITE 35-37 Vakuudet

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	11 020 209	11 020 209		
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>11 020 209</i>	<i>11 020 209</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>11 020 209</i>	<i>11 020 209</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

LIITE 38 Vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	5 733 947	6 181 647	5 733 947	6 181 647
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	644 150	916 966	633 132	904 460
Maa-alueiden vuokravastuut	0	0	0	0
Muut vuokravastuut	0	0	0	0
Vuokravastuut yhteensä	6 378 097	7 098 612	6 367 079	7 086 106
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	866 355	916 965	857 900	885 865
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)				
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet				
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut				

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

4.3.3. Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

LIITE 39 Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset							
			Alkuperäinen	Konserni		Kunta	
			pääoma	2025	2024	2025	2024
Kiinteistö Oy Sotkanmaa							
Nordea	Kv 21.6.2005 § 32		5 000 000	480 000	540 000	480 000	540 000
Nordea	Kv 27.6.2006 § 34		300 000	15 000	30 000	15 000	30 000
Nordea	Kv 28.2.2000 § 17		1 735 387	104 607		104 607	
Nordea	Kv 30.1.2007 § 6		700 000	182 000	210 000	182 000	210 000
Nordea	Kv 18.12.2007 § 62		530 000	159 000	180 200	159 000	180 200
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.9.2009 § 77		1 000 000	360 000	400 000	360 000	400 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.4.2013 § 35		1 570 000	785 000	847 800	785 000	847 800
Kuntarahoitus Oyj	Kv 27.5.2014 § 36		1 155 000	646 800	693 000	646 800	693 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 26.9.2016 § 57		2 000 000	1 280 000	1 360 000	1 280 000	1 360 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 26.11.2018 § 83		2 000 000	1 280 000	1 360 000	1 280 000	1 360 000
Kuntarahoitus Oyj			1 585 000	709 392	772 792	709 392	772 792
Kuntarahoitus Oyj			3 531 500	3 510 311		3 510 311	
	Yhteensä		21 106 887	9 512 111	6 393 792	9 512 111	6 393 792
Kiinteistö Oy Sotkanmaa/Sotkahaka, 83616114							
	Osuuspankki		2 000 000	1 440 000	1 520 000	1 440 000	1 520 000
Tytäryhteisöt yhteensä			23 106 887	10 952 111	7 913 792	10 952 111	7 913 792
Pohjavaaran vesiosuuskunta							
	KV 24.9.2024 § 62	FI29 5436 0983 6352 62	200 000	152 542	193 220	152 542	193 220
<i>Muut vastuusitoumukset</i>			200 000	152 542	193 220	152 542	193 220
Muut yhteisöt yhteensä			200 000	152 542	193 220	152 542	193 220
Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta yhteensä			23 106 887	10 952 111	7 913 792	10 952 111	7 913 792

Vastuusitoumukset						
Vastuusitoumukset			Konserni		Kunta	
			2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta						
	Alkuperäinen pääoma		23 106 887	23 106 887	23 106 887	23 106 887
	Jäljellä oleva pääoma		10 952 111	7 913 792	10 952 111	7 913 792
Takaukset muiden puolesta						
	Alkuperäinen pääoma		200 000	200 000	200 000	200 000
	Jäljellä oleva pääoma		152 542	193 220	152 542	193 220

LIITE 40 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	94 606 524	88 793 215
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	121 095	95 284

LIITE 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Koronvaihtosopimukset				
<i>Koronvaihtosopimus 1 (Nordea)</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	412 615	357 361	412 615	357 361
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa kunta maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja pankki maksaa euribor 6 kk.				
<i>Koronvaihtosopimus 2 (OP 1419940)</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	-414 009	-353 743	-414 009	-353 743
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa pankki maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja kunta maksaa euribor 6 kk. Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on 11 700 euroa. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennaikaisesti kokonaan ennaikaisena purkamispäivänä 9.11.2026. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä. Yhden korkopisteen arvo on -12 419 €.				
<i>Koronvaihtosopimus 3 (OP Sotkamo 1)</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	427 313	123 714	427 313	123 714
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus jatko-oikeudella pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2019 – 26.6.2030, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja maksaa maksaa kiinteää korkoa 1,39 % (p.a.), mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko on alle 4,50 %, muutoin kunta maksaa 6 kk eb-viitekorko vähennettynä 1,50 prosenttiyksiköllä. Sopimusrakenteeseen sisältyy pankin jatko-oikeus (swaptio) pääomaltaan 10 000 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 – 26.6.2045, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja kunta maksaa kiinteää korkoa 1,10 % (p.a.). Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on 14 000 euroa. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennaikaisesti kokonaan ennaikaisina purkamispäivinä. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä. Yhden korkopisteen arvo on +12 289 €.				
Valuuttatermiinitakaus	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

LIITE 42 Henkilöstön lukumäärä henkilötyövuosina

	2025	2024
Hallinto	33	30
Sivistys	371	381
Ympäristö ja tekninen	140	122
<i>Yhteensä</i>	<i>544</i>	<i>533</i>

Vuoden 2024 luvut korjattu henkilötyövuosiksi

LIITE 43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	30 237 431	29 630 204
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	187 162	135 416
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>30 424 593</i>	<i>29 765 620</i>

LIITE 44 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2025	2024
Sotkamon Kansallisseura ry KOK	2 844	1 557
Keskustan Sotkamon kunnallisjärjestö	4 025	2 641
Sotkamon vasemmistoliitto	2 420	1 629
Suomen Kristillisdemokraatit Sotkamon paikallisyhd.	1 405	779
Sotkamon perussuomalaiset ry	976	658
Sotkamon Sosiaalidemokraatit	445	21
Kainuun vihreät Oy	120	6
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>12 234</i>	<i>7 291</i>

LIITE 45 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	23 100	22 000
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	100 036	26 678
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>123 136</i>	<i>48 678</i>

LIITE 46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvat välilliset liiketoimet

Kunnan tai konsernin lähimpiin/intressipiiriin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET (Vesihuoltolaitos)

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja vesilaitokseen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Vesihuoltolaitos toimii laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnan ympäristö- ja teknisellä toimialalla.

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma sekä hulevesiviemäröinnin tase ja rahoituslaskelma esitetään vesihuoltolaitoksen omassa toimintakertomuksessa tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

5.1. Toimintakertomus

Vesihuoltolaitoksen on toimintakertomuksessaan esitettävä selvitys vesihuoltolaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Yleiskatsaus

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja vesilaitokseen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen toiminta-alueella olevien asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Vesihuoltolaitos toimii laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnan ympäristö- ja teknisessä osastossa.

Verkostoon johdettava vesi on pohjavettä, joka pumpataan verkostoon yhdeksästä siiviläputkikavosta. Vesihuoltolaitos toimittaa vettä yhdelle vesiosuuskunnalle. Myytävän veden määrä v. 2025 oli 662 506 m³ ja toteutunut myynti laskutuksen perusteella v. 2025 oli 662 506 m³. Myynti kasvoi 47 196 m³ eli n. 7,12 %. Kaikkiaan vettä pumpattiin verkostoon 742 214 m³.

Jätevedet puhdistetaan Vuokatissa sijaitsevassa v. 1975/1986 rakennetussa biologisessa jätevedenpuhdistamossa. Puhdistamolla vastaanotettu jätevesimäärä oli 742 113 m³ (v. 2024 vastaavasti 844 755 m³) ja laskutettu jätevesimäärä oli 509 567 m³ (v. 2024 vastaavasti 499 540 m³). Puhdistamon rejektivettä kulkee mittauksen kautta noin 125 m³ vuorokaudessa eli noin 45 625 m³ vuodessa. Sakokaivojen ja umpikaivojen sekä Nevel Oy:n savukaasupesurin yhteenlaskettu jätevesimäärä oli 12 979 m³ eli vuotovesimäärä oli 173 942 m³ (v. 2024 vastaavasti 299 590 m³). Näin ollen vuotovesimäärät jätevedenpuhdistamolle vähenivät 125 648 m³ (n. 41,93 %) edellisvuodesta. Betonisen

viemäriverkoston ja betonirengaskaivojen vaihtaminen muovisiin vähentää sadevesien pääsyä viemäriverkoston. Verkoston piirissä on kuitenkin edelleen alueita, joilla sadevesiä ja perustusten kuivatusvesiä on johdettu viemäriverkoston. Lisäksi Sotkamon kunnan alueella on edelleen betonisilla viemäreillä varustettuja alueita, joista hulevesiä johtuu jätevesiviemäriin. Runsaslumina talvi lisäsi sulamisvesiä, jota päätyy edelleen jätevedenpuhdistamolle.

Jätevesipumppaamoita viemäriverkoston on 117 kpl (edellisvuonna 117 kpl). Vuonna 2025 ei ole tullut uusia jätevesipumppaamoita. Vanhoja jätevedenpumppaamoita on saneerattu vuonna 2025.

Laitokset ja erilliset kohteet ovat automaation piirissä.

Vuonna 2025 vesihuoltolaitos saavutti sille asetetut tavoitteet. Vesihuollon suunnitellut investoinnit vuonna 2025 olivat yhteensä 850 000 €. Vesihuollon investoinneissa ei tullut talousarviomuutoksia vuonna 2025. Toteutetut saneeraukset: jätevedenpumppaamoiden (2 kpl) saneeraus, jätevedenpumppaamoiden ja jätevedenpuhdistamon korjaukset, jätevedenpumppaamoiden automaatioiden rakentaminen, talolinjojen rakentaminen, viemäriinjojen sujutukset, vesimittareiden uusiminen sekä jätevedenpuhdistamon aurinkopaneelikentän rakentaminen olivat yhteensä 850 000 € (investointimenojen alitus 374 543 € / 44,06 %). Investointimenojen määräraha-alitus johtuu jätevedenpuhdistamon saneerausten oletettua pienemmästä määrästä sekä kaikkien investointien osalta oletettua pienemmistä kustannuksista.

Vesihuoltolaitoksen tiedottaminen mm. verkoston huuhteluihin ja vesikatkoksiin liittyen tehtiin kunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavilla ja lehti-ilmoituksilla sekä vesikatkoksista kohdealueille jaettavilla ilmoituksilla ja tekstiviestipalvelun avulla. Kokonaisuutena vesihuollon tavoitteet saavutettiin. Vesihuollon toimintavarmuudessa oli yhteensä 2 toimintahäiriötä: 4.9. vesijohtoputken korjaus Salmelantiellä ja 27.11. vesijohdon tulppaus vesijohtovuodon estämiseksi kirkon parkkialueella Ristijärventiellä.

Vesimittareita vaihdettiin vuoden aikana noin 150 kpl, joka sisältää myös rikkiäisien tai toimimattomien mittareiden vaihtoja. Vesimittareita vaihdettiin omana työnä muun työn ohella. Uusia kuluttajia kirjattiin noin 9 kpl.

Laaditun talousarvion mukaan vesihuoltolaitoksen talouden lähtökohtana on saavuttaa 0-tulos, kun kerättävillä myyntituloilla katetaan kunnanvaltuuston vahvistaman ylijäämäpalautuksen 4 %:n tuotto peruspääomasta (5 839 858,66 €) ja poistot verkostosta ja laitteista (544 942,70 €). Tilikauden 2025 arvioitu tulos on ylijäämäinen n. 100 651,58 euroa.

Ollennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi taseyksiköksi vuoden 2016 alusta vesilain mukaisesti. Taseyksiön on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Henkilöstöä vesihuoltolaitoksella on 8 henkilöä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Vesihuoltolaitoksen riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Häiriötilanteiden varautumissuunnitelma on päivitetty vuonna 2024. Riskienhallintasuunnitelma tulee päivittää 7.2027 mennessä.

Toiminnallisena ja taloudellisen riskinä voidaan pitää myös vesikatkojen, sähkökatkojen, rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamia viemäritulvia, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä vedenottamoille ja keskuspumppaamolle sekä paineenkorotuslaitoksille varavirransyöttöpistokkeita sekä kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa.

Taloudellinen riski ovat myös vesihuoltoverkostoiden yllättävät korjaukset sekä vesijohto/viemäri- vuodot ja tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset. Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia.

Tämän lisäksi kunnassa on käytössä kiinteistöjen - ja laitosten päivystys työajan ulkopuolella. Varal- laoryhmään kuuluu 8 laitos-/kiinteistöhoitajaa. Varallaolojärjestelmällä pienennetään mm. vesi- huollon erityisilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja edistetään asiakkaille syntyvien hait- tojen nopeaa korjaamista sekä vähennetään velvoitteita mm. veden jakelun keskeytystilanteissa syn- tyviä korvausvaatimuksia.

Arvio tulevasta toiminnasta

Sotkamon vesihuoltolaitos toimii eriyttynä taseyksikkönä osana teknistä toimialaa. Vesihuoltolai- toksen toimielimenä on ympäristö- ja tekninen lautakunta, jossa on yksitoista jäsentä.

Vesihuoltolaitoksen toimintaan ei ole tulossa muutoksia laitoksen normaalitoiminnan suhteen. Alu- eellista yhteistyötä jatketaan lähialueen vesihuoltolaitoksien ja yhteistyökumppanien kanssa. Sotka- mon kunnan alueella toimivat vesiosuuskunnat ovat liittyneet osaksi Sotkamon vesihuoltolaitosta lukuun ottamatta kahta vesiosuuskuntaa.

Vesihuoltolaitos korotti taksoja vuonna 2025 seuraavasti: veden käyttömaksu nousi 3 % ja jäteveden 6 %. Perusmaksuja korotettiin 2 %. Vaikka laitoksen talous on tällä hetkellä hyvällä tasolla, tulee sa- neerausinvestoinnit huomioida taksoja tarkastaessa. Veden ja jäteveden käyttömaksuja korotetaan 1.4.2026 alkaen 3 %.

Henkilöstön koulutuksessa vesihuoltolaitos käyttää lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kurs- seja, ammattioppilaitosten järjestämiä koulutuksia sekä naapurivesihuoltolaitosten kanssa yhteis- työssä organisoituja koulutustapahtumia. Lisäksi henkilöstön verkostoitumista tehdään Itä-Suomen alueella yhteisesti järjestettävillä tapahtumilla.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitoksen sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja pää- töksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti kohtuullisen hyvin. Vuoden 2025 talousarvion ja käyttösuunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arvioitiin pääsääntöisesti talousarvion seurantaraportointitiedon pohjalta.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa suorittavat tilintarkastajat ja tarkastuslautakunta.

Päivittäinen valvonta

Päivittäistä toimintaa ohjataan johto- ja hallintosäännöillä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esihenkilöiden tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain- sekä ohjeistuksien mukaisuutta.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit

Vesihuoltolaitos vastaa taloutensa raportoinnista. Vesihuoltoteknikko ja toimistosihteerit tarkastavat kuukausitulokset. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi tarvittaessa teknisen johtajan kanssa.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön, johtosäännön sekä talousarviossa hyväksytyjen kunnanhallituksen, ympäristö/teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti.

Investoinnit käsitellään valtuuston hyväksymän investointisuunnitelman mukaisessa raamissa. Investointien seuranta hoidetaan ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle laadittavalla neljännesvuosiraportilla ja rakentamiskohteiden vastaanottotarkastuksen jälkeen laadittavalla loppuselvitysraportilla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Vesihuoltolaitoksen riskien ja vaarojen arviointi tehtiin vuoden 2019 aikana häiriötilanteisiin varautumisen suunnittelun yhteydessä. Lisäksi riskejä ennakoidaan yhdessä terveydenvalvontaviranomaisten kanssa vuosittain päivitettävässä valvontatutkimusohjelmassa. Riskienhallintasuunnitelma (WSP, SSP) valmistui kesällä 2019. Riskienhallintasuunnitelma tulee päivittää heinäkuuhun 2027 mennessä yhteistyössä ympäristöterveyspalveluiden kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta

Kunnanhallitus ja ympäristö/tekninen lautakunta seuraavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitelmien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätösten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esihenkilöt vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja lautakunnille vähintään osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

Suunnitelmaa vedenlaadun parantamiseksi jatketaan tarkastelemalla, voiko veden pumppausta lisätä hyvälaatuisista kaivoista automaatiota tehostamalla ja kannattako osalle vedenottamoista asentaa raudan ja mangaanin käsittelylaitteisto.

Jätevesilietteen jatkokäsittelyssä ylijäämäliete toimitetaan edelleen Gasum Biotehdas Oy:lle. Sopimuksen mukaan palveluntuottaja kuljettaa lietteen käsittelypaikkaansa ja käsittelee sen lain edellyttämällä tavalla sovitulla kokonaishinnalla, joka sisältää kuljetus- ja käsittelymaksun ja perustuu lietteen kokonaismäärään. Jätevedenpuhdistamon vuosittain tehtävillä pienehköillä saneeraustoimenpiteillä pyritään pitämään puhdistustaso vaatimusten mukaisena ja näin siirtämään uuden puhdistamon rakentamista (investointi n. 15 milj. €) mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen.

Vesi- ja viemäriverkostojen kuntotilanteesta on teetetty korjausvelkatarkastelu, jonka pohjalta on laadittu saneeraussuunnitelma. Vesijohtoverkoston osalta vanhat valurautaiset putket saadaan uusittua v. 2026 loppuun mennessä. Viemäriverkostossa uusitaan betonisia viemäriputkia ja -kaivoja vielä seuraavien 10 vuoden aikana.

Vesiosuuskuntien toiminnan kehittämishankkeessa kunta teki päätöksen osuuskuntien liittämistä kunnan vesihuoltolaitokseen. Liittyneitä osuuskuntia on tähän mennessä 9 kpl.

5.2. Talousarvion toteutuminen

Vesi- ja viemärlaitos

Taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärlaitoksen sekä huleveden osuuden.

Tulosalue: Vesi- ja viemärlaitos (kp7700 - 7800)

Talous (sisäiset ja ulkoiset)

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TA 2025, €	Muutos TP 2024 - TP 2025, %
Toimintatuotot	2 141 882	2 135 000	2 290 449	107,3 %	155 449	6,9 %
Toimintakulut	-1 367 598	-1 471 812	-1 423 047	96,7 %	48 765	-4,1 %
Toimintakate	774 285	663 188	867 402	130,8 %	204 214	12,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-224 644		-221 807			
Poistot ja arvonalentumiset	-994 856	-500 266	-544 943	108,9 %	-44 677	45,2 %
Tilikauden tulos	-445 215	162 962	100 652	61,8 %	-62 310	122,6 %

Yllä olevan taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärlaitoksen sekä huleveden osuuden.

Vastuualueella ei ollut talousarviomuutoksia vuonna 2025.

Vastuualueen toimintakate oli arvioitua suurempi 204 214 €, sisäiset ja ulkoiset erät huomioituna. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli arvioitua pienempi 62 310 euroa. Tulot olivat 155 449 euroa arvioitua suuremmat ja menot olivat 48 765 euroa arvioitua pienemmät.

Vesihuoltolaitoksen (sisältää vesi- ja viemärlaitoksen sekä huleveden osuuden) tuloslaskelmassa liikeylijäämä oli 100 651,58 euroa.

Huleveden liikeylijäämä on -15 384,61 euroa. Hulevesistä ei peritä hulevesimaksua, jolloin tuloja ei synny.

Vesihuoltolaitos

Taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärlaitoksen, ei hulevettä.

Talous

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TA 2025, €	Muutos TP 2024 - TP 2025, %
Toimintatuotot	2 141 882	2 135 000	2 290 449	107,3 %	155 449	6,9 %
Toimintakulut	-1 364 378	-1 441 812	-1 415 337	98,2 %	26 475	-3,7 %
Toimintakate	777 504	693 188	875 112	126,2 %	181 924	12,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-224 644		-221 807			
Poistot ja arvonalentumiset	-893 364	-483 526	-537 268	111,1 %	-53 742	39,9 %
Tilikauden tulos	-340 505	209 662	116 036	55,3 %	-93 626	134,1 %

Vastuualueen toimintakate oli arvioitua parempi 181 924 €. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli arvioitua heikompi -93 626 euroa. Tulot olivat 155 449 euroa arvioitua suuremmat ja menot olivat 26 475 euroa arvioitua pienemmät.

Vesihuoltolaitoksen (sisältää vesi- ja viemärlaitoksen, ei sisällä huleveden osuutta) tuloslaskelmassa liikeylijäämä oli 116 036,19 euroa. Peruspääoman korvaus kunnalle on (4 %) 233 594,35 euroa ja muut rahoitustuotot 11 856,95 euroa huomioituna, ylijäämä on 116 036,19 euroa.

Hulevesi

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TP 2025/ TA 2025, %	TP 2025/ TA 2025, €	Muutos TP 2024 - TP 2025, %
Toimintakulut	-3 219	-30 000	-7 710	25,7 %	22 290	139,5 %
Toimintakate	-3 219	-30 000	-7 710	25,7 %	22 290	139,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-101 491	-16 700	-7 675	46,0 %	9 025	-92,4 %
Tilikauden tulos	-104 710	-46 700	-15 385	32,9 %	31 315	-85,3 %

Tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Vesihuolto, käyttökustannukset euroa/m ³ *,	2,1	2,2	2,1
- josta poistot euroa/m ³	0,8	1,6	0,8
Uusinvestoinnit euroa/asukas	131,60	100,23	31,33
Perusparannusinvestoinnit euroa/asukas	63,00	73,26	15,28
Johtoverkostojen pituudet m/asukas, vesijohto	25,40	25,60	25,60
Johtoverkostojen pituudet m/asukas, viemäri	15,0	16,0	16,0
käyttökustannukset jaettu arvioidulla (TA)/myydylä (TP) vesimäärällä	2,20 €/m ³	2,26 €/m ³	2,22 €/m ³

Laki vesihuoltolain muuttamisesta edellyttää, että vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään tunnuslukuja vesihuollon hintatasosta, tehokkuudesta €/m³, laadusta ja kannattavuudesta.

Vesihuollon käyttömaksut 2025 (1.2.2025 alkaen)

- Veden käyttömaksu: 1,61€/m³(alv25,5 %)
  - Jäteveden käyttömaksu: 2,75 €/m³ (alv 25,5 %)
- Yhteensä 4,36 €/m³ (alv 25,5 %)

Tehokkuus

- Laskuttamattoman veden määrä: 10,7 % (edellisvuonna 14,5 %). Toimenpideraja on Vesilaitosyhdistyksen arvion mukaan 20–25 %. Laskuttamattomaan kulutukseen kuuluu mm. verkoston huuhtelut ja vesijohtojen vuodot/rikkoutumiset.

- Jätevesiverkoston vuotovedet: 23,4 %, (edellisvuonna 35,5 %). Suositusarvot ovat 20–30 %. Perusparannusinvestoinnit ovat korjanneet toiminnan tulosta oikeaan suuntaan. Osittain puuttuva hulevesiviemäriverkosto sekä vanhat betoniset (vuotavat) viemäriputket ja kaivot sekä katto- ja perustusvesien johtaminen jätevesiviemäriin lisäävät tarpeettomasti vuotovesien määrää.

Investointiosan toteutuminen

Investointimäärärahaa vesihuoltorakentamiseen oli vuonna 2025 käytettävissä 850 000 euroa, josta on käytetty yhteensä 475 457 euroa, toteutuma 55,94 %. Toteutetut saneeraukset: jätevesilaitoksen saneeraus (hajun hallinta), vesimittareiden uusiminen, viemäriputkien sujutukset, talolinjojen rakentaminen, jäteveden puhdistamon aurinkopaneelienttä, Makkosenmäen jätevedenpumppaamon saneeraus ja pumppaamoiden automaatioiden uusiminen.

**KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, ml Hulevesiviemäröinti**

TULOSLASKELMA

	2025	2024
	Euroa	Euroa
Liikevaihto	2 222 780,44	2 072 235,80
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	59 105,09	62 308,64
Muut tuet ja avustukset	8 563,02	7 337,94
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-357 389,76	-348 616,45
Palvelujen ostot	-556 622,62	-533 625,28
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-914 012,38	-882 241,73
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-354 415,56	-355 708,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-65 348,24	-60 503,50
Muut henkilösivukulut	-12 615,77	-9 915,25
Henkilöstökulut yhteensä	-432 379,57	-426 127,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-544 942,70	-994 855,59
Arvonalentumiset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-544 942,70	-994 855,59
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0	0
Vuokrat	-69 103,86	-56 927,21
Välittömät verot	-1 768,06	-2 301,16
Muut toimintakulut	-5 783,00	0
Liiketoiminnan muut kulut	-76 654,92	-59 228,37
Liikeylijäämä (-alijäämä)	322 458,98	-220 570,89
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	11 856,95	8 978,36
Korvaus jäännöspääomasta	-233 594,35	-233 594,35
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-70,00	-28,29
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-221 807,40	-224 644,28
Liikeylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	100 651,58	-445 215,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100 651,58	-445 215,17

Tunnusluvut	TP 2025	TP 2024
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4,13	-2,65
Voitto-%	4,53	-21,48

Kunnalle ei ole maksettu korkokuluja eikä vesihuoltolaitoksella ole erillisiä lainoja. Sijoitetun pääoman tunnusluku kertoo taseyksikköön sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa taseyksikön suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta taseyksikön kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta. Kunnan sijoittaman pääoman tuoton tunnusluku kertoo kunnan taseyksikön sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto-% ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainankorko, koska sijoitetun pääoman tuotto-%:n laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto -tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden taseyksikön yli-/alijäämä muodostaa liikevaihdosta. Jos luku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

**KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, Ilman hulevesiviemäröintiä**

TULOSLASKELMA

	2025	2024
	Euroa	Euroa
Liikevaihto	2 222 780,44	2 072 235,80
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	59 105,09	62 308,64
Muut tuet ja avustukset	8 563,02	7 337,94
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-356 349,63	-348 278,11
Palvelujen ostot	-549 952,85	-530 744,43
Materiaalien ja palvelujen ostot yhteensä	-906 302,48	-879 022,54
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-354 415,56	-355 708,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-65 348,24	-60 503,50
Muut henkilösivukulut	-12 615,77	-9 915,25
Henkilöstökulut yhteensä	-432 379,57	-426 127,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-537 267,99	-893 364,32
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-537 267,99	-893 364,32
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0	0
Vuokrat	-69 103,86	-56 927,21
Välittömät verot	-1 768,06	-2 301,16
Muut toimintakulut	-5 783,00	0
Liiketoiminnan muut kulut	-76 654,92	-59 228,37
Liikelyijäämä (-alijäämä)	337 843,59	-115 860,43
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	11 856,95	8 978,36
Korvaus jäännöspääomasta	-233 594,35	-233 594,35
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-70,00	-28,29
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-221 807,40	-224 644,28
Liikelyijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	116 036,19	-340 504,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	116 036,19	-340 504,71

**KIRJANPIDOLLE ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, HULEVESIVIEMÄRÖINTI**

TULOSLASKELMA

	2025	2024
	Euroa	Euroa
Liikevaihto	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 040,13	-338,34
Palvelujen ostot	-6 669,77	-2 880,85
Materiaalien ja palvelujen ostot yhteensä	-7 709,90	-3 219,19
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0	0
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0	0
Muut henkilösivukulut	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	0	0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 674,71	-101 491,27
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-7 674,71	-101 491,27
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0	0
Vuokrat	0	0
Muut toimintakulut	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-15 384,61	-104 710,46
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	0	0
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-15 384,61	-104 710,46
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-15 384,61	-104 710,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 384,61	-104 710,46

RAHOITUSLASKELMA

	2025 Euroa	2024 Euroa
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	322 458,98	-220 570,89
Poistot ja arvonalentumiset	544 942,70	994 855,59
Rahoitustuotot ja -kulut	-221 807,40	-224 644,28
Toiminnan rahavirta yhteensä	645 594,28	549 640,42
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 379 939,63	- 1 783 767,33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	25 379,64
	-1 379 939,63	-1 758 387,69
Toiminnan ja investointien rahavirta	-734 345,35	-1 208 747,27
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta		-9 919,35
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	683 370,57	1 296 879,73
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-45 101,99	-113 678,60
Korottomien velkojen muutos muilta	96 076,77	33 567,60
Rahoituksen rahavirta	734 345,35	1 206 849,38
Rahavarojen muutos	0,00	-1897,89

**KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, ml Hulevesiviemäröinti**

TASE

	2025	2024
	Euroa	Euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Pysyvät vastaavat		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	0
Rakennukset	1 628 682,59	814 173,34
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 991 164,47	10 012 204,99
Koneet ja kalusto	45 814,70	0
Ennakkomaks. ja keskener. hankinnat	1 645,00	5 931,50
Aineelliset hyödykkeet	11 667 306,76	10 832 309,83
Muut saamiset	9 919,35	9 919,35
Pysyvät vastaavat yhteensä	11 677 226,11	10 842 229,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	743 827,08	697 395,27
Muut saamiset	36 639,59	37 969,41
Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	780 466,67	735 364,68
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	780 466,67	735 364,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 457 692,78	11 577 593,86
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 839 858,66	5 839 858,66
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	2 144 205,78	2 589 420,95
Tilikauden yli-/alijäämä	100 651,58	-445 215,17
Oma pääoma yhteensä	8 084 716,02	7 984 064,44

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Liittymismaksut ja muut velat	2 107 016,81	2 025 831,81
Pitkäaikainen yhteensä	2 107 016,81	2 025 831,81

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	1 994 896,40	1 296 879,73
Saadut ennakot	4 276,91	1 041,14
Ostovelat	119 816,48	156 323,02
Muut velat	62 632,32	33 013,11
Siirtovelat	84 337,84	80 440,61
Lyhytaikainen yhteensä	2 265 959,95	1 567 697,61

Vieras pääoma yhteensä**4 372 976,76**   **3 593 529,42****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****12 457 692,78**   **11 577 593,86**

Projekti- nro	INVESTOINNIT	TA2025	TA muutos	muutettu TA	TP 2025	TA 2025/ TP 2025/€	TA 2025/ TP 2025 %
	VESIHUOLTOLAITOS	-850 000		-850 000	-475 457	374 543	55,94 %
9800	Jätevesilaitoksen saneeraus (hajun hallinta)						
	tulot						
	menot	-300 000		-300 000	-138 867	161 133	46,29 %
	netto	-300 000		-300 000	-138 867	161 133	46,29 %
9801	Vesimittareiden uusiminen						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000	-23 139	6 861	77,13 %
	netto	-30 000		-30 000	-23 139	6 861	77,13 %
9802	Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000		30 000	0,00 %
	netto	-30 000		-30 000		30 000	0,00 %
9804	Viemäriputkien sujutukset						
	tulot						
	menot	-100 000		-100 000	-57 131	42 869	57,13 %
	netto	-100 000		-100 000	-57 131	42 869	57,13 %
9805	Talolinjojen rakentaminen						
	tulot						
	menot	-50 000		-50 000	-13 211	36 789	26,42 %
	netto	-50 000		-50 000	-13 211	36 789	26,42 %
9816	Jäteveden puhdistamon aurinkopaneelientä						
	tulot						
	menot	-250 000		-250 000	-167 484	82 516	66,99 %
	netto	-250 000		-250 000	-167 484	82 516	66,99 %
9817	Makkosenmäen jätevedenpumppaamon saneeraus						
	tulot						
	menot	-60 000		-60 000	-48 890	11 110	81,48 %
	netto	-60 000		-60 000	-48 890	11 110	81,48 %
9819	Pumppaamoiden automaatioiden uusiminen						
	tulot						
	menot	-30 000		-30 000	-26 735	3 265	89,12 %
	netto	-30 000		-30 000	-26 735	3 265	89,12 %
	INVESTOINNIT	TA 2025	TA muutos	muutettu TA	TP 2025	TA 2025/TP 2025/€	TA 2025/TP 2025 %
	INVESTOINTITULOT	0		0	0	0	
	INVESTOINTIMENOT	-850 000		-850 000	-475 457	374 543	55,94 %
	NETTO	-850 000		-850 000	-475 457	374 543	55,94 %

6. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Sotkamossa 31.3.2026

SOTKAMON KUNNANHALLITUS

Juho Lukkari

Riikka Huotari

Jani Komulainen

Marita Kaipainen

Piia Määttä

Sami Mähönen

Antti Kela

Jouko Viholainen

Nina Määttä

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus

Sotkamossa 13.4.2026

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
JHT, KHT

7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Tositelaji	Nimi		Tositelaji	Nimi
ALKUSA	Alkusaldot		MRP36	Laskulaji 36 Lask.
ATERIA	Jamix (sis.laskut)		MRP37	Laskulaji 37 Lask.
BUD	Talousarvio		MRP38	Laskulaji 38 Lask.
BUDKS	Käyttösuunnitelma		MRP39	Laskulaji 39 Lask.
BUDL	Lisätalousarvio		MRP40	Laskulaji 40 Lask.
BUDP	Projektibudjetti		MRP41	Laskulaji 41 Lask.
ENN	Ennuste		MRP42	Laskulaji 42 Lask.
IRTAIN	Irtaimisto		MRP43	Laskulaji 43 Lask.
KASSA	Kassatositteet		MRP44	Laskulaji 44 Lask.
KLALKU	Konsernin alkusaldot		MRP45	Laskulaji 45 Lask.
KLKIRJ	Konsernikirjaukset		MRP46	Laskulaji 46 Lask.
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.		MRP47	Laskulaji 47 Lask.
KOMKOR	Kom -korjaukset		MRP48	Laskulaji 48 Lask.
KOMMUI	Käyttöom muistiot		MRP49	Laskulaji 49 Lask.
KOMTOS	Käyttöomaisuustositt		MRP50	Laskulaji 50 Lask.
MRP01	Ennakkomaksut		MRP51	Laskulaji 51 Lask.
MRP10	Laskulaji 10 Lask.		MRP52	Laskulaji 52 Lask.
MRP11	Laskulaji 11 Lask.		MRP53	Laskulaji 53 Lask.
MRP12	Laskulaji 12 Lask.		MRP54	Laskulaji 54 Lask.
MRP13	Laskulaji 13 Lask.		MRP55	Laskulaji 55 Lask.
MRP14	Laskulaji 14 Lask.		MRP56	Laskulaji 56 Lask.
MRP15	Laskulaji 15 Lask.		MRP57	Laskulaji 57 Lask.
MRP16	Laskulaji 16 Lask.		MRP58	Laskulaji 58 Lask.
MRP17	Laskulaji 17 Lask.		MRP59	Laskulaji 59 Lask.
MRP18	Laskulaji 18 Lask.		MRP60	Laskulaji 60 Lask.
MRP19	Laskulaji 19 Lask.		MRP61	Laskulaji 61 Lask.
MRP20	Laskulaji 20 Lask.		MRP62	Laskulaji 62 Lask.
MRP21	Laskulaji 21 Lask.		MRP63	Laskulaji 63 Lask.
MRP22	Laskulaji 22 Lask.		MRP64	Laskulaji 64 Lask.
MRP23	Laskulaji 23 Lask.		MRP65	Laskulaji 65 Lask.
MRP24	Laskulaji 24 Lask.		MRP66	Laskulaji 66 Lask.
MRP25	Laskulaji 25 Lask.		MRP67	Laskulaji 67 Lask.
MRP26	Laskulaji 26 Lask.		MRP68	Laskulaji 68 Lask.
MRP27	Laskulaji 27 Lask.		MRP69	Laskulaji 69 Lask.
MRP28	Laskulaji 28 Lask.		MRP70	Laskulaji 70 Lask.
MRP29	Laskulaji 29 Lask.		MRP71	Laskulaji 71 Lask.
MRP30	Laskulaji 30 Lask.		MRP72	Laskulaji 72 Lask.
MRP31	Laskulaji 31 Lask.		MRP73	Laskulaji 73 Lask.
MRP32	Laskulaji 32 Lask.		MRP74	Laskulaji 74 Lask.
MRP33	Laskulaji 33 Lask.		MRP75	Laskulaji 75 Lask.
MRP34	Laskulaji 34 Lask.		MRP76	Laskulaji 76 Lask.
MRP35	Laskulaji 35 Lask.		MRP77	Laskulaji 77 Lask.

Tositelaji	Nimi		Tositelaji	Nimi
MRP78	Laskulaji 78 Lask.		ORPMAK	Ostoeskontra maksut
MRP79	Laskulaji 79 Lask.		ORPOL	Ostol. man/liit.
MRP80	Laskulaji 80 Lask.		ORPRO	Ostolaskut DataCycle
MRP81	Laskulaji 81 Lask.		ORPVL	ORP Ostolaskut Vesil
MRP82	Laskulaji 82 Lask.		PALKAT	Palkkatositteet
MRP83	Laskulaji 83 Lask.		PANKKI	Pankkien tiliotteet
MRP84	Laskulaji 84 Lask.		SISLAS	Sisäiset laskut Proe
MRP85	Laskulaji 85 Lask.		SISROP	Sislaskut2 Rondo
MRP86	Laskulaji 86 Lask.		VANHAT	Vanhat saldot
MRP87	Laskulaji 87 Lask.		VESIMY	Vesilaskutus, myynti
MRP88	Laskulaji 88 Lask.		VESISU	Vesilaskutus, suorit
MRP89	Laskulaji 89 Lask.		VYÖR	Vyörytys
MRP90	Laskulaji 90 Lask.		ZBF	Budjetointitositteet
MRP91	Laskulaji 91 Lask.		ZKOM	KOM konversio
MRP92	Laskulaji 92 Lask.			
MRP93	Laskulaji 93 Lask.			
MRP94	Laskulaji 94 Lask.			
MRP95	Laskulaji 95 Lask.			
MRP96	Laskulaji 96 Lask.			
MRP97	Laskulaji 97 Lask.			
MRP98	Laskulaji 98 Lask.			
MRP99	Laskulaji 99			
MRPHYV	MRP Hyvitysl. kuitta			
MRPK	MRP Tileistä poisto			
MRPMAN	MRP Manuaalisuorituk			
MRPMK	MRP Kehotusmaksut			
MRPVII	MRP Viitesuoritukset			
MUIJAK	Muistioiden jaksotus			
MUIJAS	Muistioiden jaks.sis			
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo			
MUIRS2	Muistiotos Sis2Rondo			
MUISIS	Muistio sisäinen			
MUISRD	Muistiotos. ulkoinen			
MUISRS	Muistiotos sisäinen			
MUISRV	Muistiotos. taseyks			
MUIST1	Muistiotositteet 1			
MUIST2	Saatavien poistot			
MUIST3	Saldojen jako			
MUISTP	Muistiotos tilinpäät			
MUIVYO	Muistiotositteet			
MÄÄRÄ	Määrien tiedot			
ORPKU	ORP Ostolaskut Kunta			